

32001D0822

L 314/1

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

2001 11 30

TARYBOS SPRENDIMAS
2001 m. lapkričio 27 d.
dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos bendrijos asociacijos
(„Užjūrio asociacijos sprendimas“)
 (2001/822/EB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį (toliau – Sutartis), ypač į jos 187 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 1991 m. liepos 25 d. Tarybos sprendimas 91/482/EEB dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos ekonominės bendrijos asociacijos ⁽¹⁾ galiojo iki 2001 m. gruodžio 1 d. Jo 240 straipsnio 4 dalis numato, kad Komisijos pasiūlymu Taryba vieningai nustato tolesnio Sutarties 182–187 straipsniuose išdėstytų principų taikymo nuostatas.
- (2) Deklaracija Nr. 36 dėl užjūrio šalių bei teritorijų (toliau – UŠT), sudaranti Valstybių narių Vyriausybės atstovų konferencijos baigiamojo akto, pasirašyto 1997 m. Amsterdamo, priedą, skatina Tarybą Sutarties 187 straipsnio numatyta tvarka persvarstyti asociacijos susitarimus su UŠT, siekiant šių keturių tikslų:
 - skatinti veiksmingesnę UŠT ekonominę ir socialinę plėtrą,
 - plėtoti UŠT ir Europos Sąjungos ekonominius ryšius,
 - labiau atsižvelgti į atskirų UŠT įvairovę ir konkrečias charakteristikas, įskaitant steigimosi laisvės aspektus,
 - ir užtikrinti, kad būtų didinamas finansinių instrumentų veiksmingumas.

- (3) 1999 m. vasario 11 d. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl UŠT, AKR valstybių ir labiausiai nutolusių Europos Sąjungos regionų santykių ⁽²⁾. Be to, 2001 m. spalio 4 d. jis priėmė rezoliuciją dėl Komisijos pasiūlymo priimti Tarybos sprendimą dėl UŠT ir Europos bendrijos asociacijos ⁽³⁾.

- (4) 1999 m. gegužės 20 d. komunikate, pavadintame „Su EB asocijuotųjų UŠT statusas ir“ UŠT 2000 „galimybės“, Komisija išnagrinėjo UŠT ir EB asociacijos ypatybes ir raidą nuo 1957 m., pažymėjo asociacijos pagrindinius principus ir dabartinę padėtį ir nubrėžė metmenis alternatyviai jos politiškai laikotarpiui, prasidedančiam nuo 2000 m. kovo 1 d.

- (5) Vadovaudamosi Sprendimo 91/482/EEB 10 straipsniu, kompetentingosios UŠT institucijos Komisijai pranešė, kokių pataisų ir papildymų jos pageidautų ateityje, konkrečiai – pataisų ir papildymų, kurie būtų priimti su partneryste susijusiam 1999 m. balandžio 29 ir 30 d. įvyksiančiame susitikime, kuriame dalyvaus Komisija, keturios valstybės narės, su kuriomis UŠT yra susijusios, ir 20 atitinkamų UŠT.

- (6) Nors jos nėra trečiosios šalys, UŠT neįeina į bendrąją rinką ir privalo laikytis su prekyba susijusių įpareigojimų, skirtų trečiosioms šalims, būtent kilmės taisyklių, sveikatos ir augalų sveikatos standartų bei apsaugos priemonių.

- (7) Paprastai, kai Taryba priima priemones pagal Sutarties 187 straipsnį, ji privalo atsižvelgti į principus, nustatytus Sutarties ketvirtoje dalyje, ir į kitus Bendrijos teisės principus. Ji taip pat turėtų atsižvelgti į patirtį, įgytą įgyvendinant Sprendime 91/482/EEB numatytą prekybos tvarką.

⁽¹⁾ OL L 263, 1991 9 19, p. 1. Sprendimas pratęstas ir su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2001/161/EB (OL L 58, 2001 2 28, p. 21).

⁽²⁾ PE 228.210, 1998 12 1.

⁽³⁾ Dar nepaskelbta C5-0070 – 2001/2033 (COS).

- (8) Ši tvarka numato galimybę gauti UŠT kilmės produktus be maito ir kilmės taisyklės, kurios leidžia jų kilmę apjungti su AKR valstybių, kurioms yra taikomos skirtingos priemonės, kilmė, arba Bendrijos kilmės produktus be maito. Tai trikdo arba gali sutrikdyti tam tikrą bendrą rinkos, ypač ryžių ir cukraus rinkos, organizavimą. Keletą kartų toks rinkos sutrikdymas privertė Komisiją ir Tarybą priimti apsaugos priemones.
- (9) Sprendimo persvarstymo metu ⁽¹⁾ nuo jo galiojimo vidurio padarytais pakeitimais, susijusiais su ryžiais, apribojus kilmės apibendrinimo taikymo sritį, pavyko užtikrinti, kad Bendrijos rinkai būtų ir toliau prieinami UŠT produktai tokiomis sąlygomis, kurios padeda išlaikyti jos pusiausvyrą. Tokių prieinamumą reikėtų pakoreguoti kai kurių mažiausiai išsivysčiusių UŠT atžvilgiu, nekeičiant bendro kiekio, kuriam taikomas toks kilmės apibendrinimas. Kadangi tik dvi kitos UŠT dalyvavo šio sektoriaus veikloje, likę kiekiai skaidrumo tikslais turėtų būti skirti joms.
- (10) Tačiau dėl AKR valstybių cukraus ir cukraus mišinių, padarytų iš UŠT valstybių arba Bendrijos kilmės cukraus, eksporto į perpildytą rinką padidėjimo buvo dar labiau sumažinta Bendrijos gamintojams skirta kvota, ir todėl jie prarado dar daugiau garantuotų pajamų.
- (11) Be to, atsižvelgiant į minimalias, mažos pridėtinės vertės operacijas, kurių šiuo metu pakanka UŠT kilmės produkto statusui gauti cukraus sektoriuje, šių produktų eksporto indėlis į teritorijų plėtrą geriausiu atveju gali būti tik labai menkas ir, be abejonės, savo mastu jis neatitinka to sutrikdymo, kurį jis sukelia atitinkamiems Bendrijos sektoriams.
- (12) Dėl pirmiau nurodytų priežasčių turėtų būti priimtos tokios kilmės taisyklės, kurios neleidžia apibendrinti cukraus AKR/EB-UŠT kilmės, kai yra atliktos tik minimalios operacijos. Tačiau atsižvelgiant į jau padarytas UŠT investicijas, remiantis galiojančiomis nuo 1991 m. taisyklėmis, toks kilmės apibendrinimo draudimas turėtų išgalioti palaipsniui. Todėl priėmus būtinas įgyvendinimo priemones, apibendrinimą reikėtų leisti ir toliau laikinai taikyti nuosekliai mažėjantiems kiekiam, kurie atitinka Bendrijos bendro cukraus rinkos organizavimo tikslus ir kartu atsižvelgia į UŠT šalių ūkio subjektų teisėtus interesus.
- (13) Taip pat turėtų būti priimtos nuostatos, kurios užtikrina, kad Bendrijos kilmės žemės ūkio produktai, už kuriuos yra gauta eksporto kompensacija, negalėtų būti iš naujo įvežami į Bendriją be muitų, pritaikius kilmės apibendrinimo tvarką.
- (14) Be to, visos UŠT valstybių kilmės taisyklės turėtų būti atnaujintos, kad paisant atitinkamų ūkio subjektų ir administratorių interesų, būtų atsižvelgta į technikos pažangą ir į Bendrijos priimtą kilmės taisyklių suderinimo politiką. Taip pat turėtų būti supaprastinta procedūra, kad ateityje būtų galima lengviau padaryti būtinas taisyklių technines pataisas.
- (15) UŠT esančių laisvoje apyvartoje prekių, kurios nėra UŠT kilmės, persiuntimo tvarka turėtų būti baigta kurti ir išaiškinta, kad ūkio subjektams ir administratoriams būtų užtikrinta skaidri ir patikima teisinė bazė. Ji taip pat turėtų būti praplėsta ir, priėmus būtinas įgyvendinimo nuostatas, turėtų būti taikoma žuvininkystės produktams, kurie turi ypatingą svarbą Grenlandijai bei Sen Pjerui ir Mikelonui.
- (16) Bendrosios Sutarties nuostatos ir pagal jas priimti teisės aktai nėra automatiškai taikomi UŠT, uždraudžiant priešingas aiškas nuostatas. Vis dėlto į Bendriją įvežant UŠT produktus, būtina laikytis Bendrijoje galiojančių taisyklių.
- (17) UŠT teikiama finansinė pagalba turėtų būti skirstoma remiantis vienodais, skaidriais ir veiksmingais kriterijais, atsižvelgiant į UŠT poreikius ir pasiektus rezultatus. Tokie kriterijai visų pirma turėtų remtis ekonominėmis ir fizinėmis UŠT ypatybėmis, buvusiu paskirstymu, gero finansų valdymo principais, sąžininga fiskaline politika, įvertintais įsisavinimo pajėgumais, rezervo įkūrimo poreikiu, kad būtų galima finansuoti neprogramines išlaidas ir užtikrinti sklandų perėjimą be staigaus finansinės pagalbos sumažinimo Naujajai Kaledonijai, Prancūzijos Polinezijai ir Olandijos Antilams. Siekiant didesnio efektyvumo, valdymo supaprastinimo ir UŠT institucijų valdymo sugebėjimų pripažinimo, UŠT suteikti finansiniai ištekliai turėtų būti valdomi daugiau partnerystės pagrindu, taikant galiojančio mis struktūrinių fondų taisyklėmis paremtas procedūras.
- (18) Tuo tikslu tokiomis procedūromis pagrindinė atsakomybė už bendradarbiavimo programų kūrimą ir įgyvendinimą deleguojama visų pirma UŠT. Bendradarbiavimas turi būti vykdomas daugiausia laikantis UŠT teritorinių nuostatų ir siekiant sustiprinti programuotos veiklos monitoringą, vertinimą ir auditą. Be to, būtina išaiškinti, kuriose programose ir biudžeto linijose UŠT gali dalyvauti, ir sklandaus perėjimo nuo buvusių Ekonominės plėtros fondų (EPF) prie 9-ojo EPF procedūras.
- (19) Pasauliniai pokyčiai, atspindintys nuolatiniame prekybos liberalizavimo procese, plačiu mastu įtraukia Bendriją, kuri yra pagrindinis UŠT prekybos partneris, ir jų AKR kaimynus bei kitus ekonominius partnerius. Rinkos prieinamumo lygtyje tarifų lygio vaidmuo darosi vis mažesnis, tuo tarpu prekyba paslaugomis ir su prekyba susijusios sritys

(¹) 1997 m. lapkričio 29 d. Tarybos sprendimas 97/803/EB, nuo savo galiojimo vidurio iš dalies keičiantis Sprendimą 91/482/EEB dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos ekonominės bendrijos asociacijos (OL L 329, 1997 11 29, p. 50).

igyja vis daugiau svarbos UŠT ir jų ekonominių partnerių santykiuose. Todėl tie santykiai turėtų būti puoselėjami, kartu išlaikant šiandieninių prekybos priemonių bendrąsias gaires ir sąlygas, taikomas integruojant to pageidaujancias UŠT į regioninę ir pasaulinę ekonomiką, ir padedant joms geriau susitvarkyti visose tose naujose srityse.

- (20) Šio sprendimo įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti priimtose vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹⁾. Tačiau įgyvendinant 9-ąją EPF, turėtų būti laikomasi tokios balsavimo tvarkos ir balsų daugumos, kokia yra nustatyta valstybių narių Vyriausybės atstovų, posėdžiavusių Taryboje, vidaus susitarimo dėl Bendrijos pagalbos finansavimo ir administravimo pagal Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno valstybių bei Europos bendrijos ir jos valstybių narių partnerystės susitarimo, pasirašyto 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (Beninas), finansinį protokolą ir dėl finansinės pagalbos paskirstymo užjūrio šalims bei teritorijoms, kurioms taikoma Sutarties ketvirta dalis ⁽²⁾ (toliau – Vidaus susitarimas), 21 straipsnyje.

- (21) UŠT gamtinė aplinka salose yra trapi, reikalaujanti atitinkamos apsaugos, įskaitant ir nuostatas dėl atliekų tvarkymo. Radioaktyvių atliekų tvarkymas yra numatytas Euratomo sutarties 198 straipsnyje ir pagal ją priimtuose teisės aktuose, išskyrus Grenlandiją, kuriai Euratomo sutartis netaikoma. Dėl kitų atliekų tvarkymo turėtų būti specialiai nurodyta, kokios Bendrijos taisyklės turi būti joms taikomos UŠT.

- (22) Bermudų Vyriausybės pageidavimu šiame sprendime nustatytos asociacijos nuostatos neturėtų būti taikomos Bermudams.

- (23) Į visus pirmiau minėtus naujus veiksnius Taryba turėtų pateikti naują atsaką, kuris būtų nuoseklus ir pritaikytas įvairioms situacijoms. Toks atsakas galėtų būti naujas asociacijos statusas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

PIRMOJI DALIS

UŠT IR BENDRIJOS ASOCIACIJOS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Tikslas, uždaviniai ir principai

1. UŠT ir Bendrijos asociacijos (toliau – UŠT-EB asociacija), tikslas remiasi Sutarties 182 straipsnyje išdėstytais tikslais, būtent: skatinti UŠT ekonominę ir socialinę plėtrą bei užmegzti glaudžius jų tarpusavio ekonominius santykius ir su Bendrija kaip visuma.

Ji vykdo Sutarties 183 straipsnyje nustatytus uždavinius, laikydama Sutarties 184–188 straipsniuose nustatytų principų ir pagrindinį dėmesį skirdama skurdo mažinimui, prevencijai ir galiausiai likvidavimui, tvariai plėtrai ir laipsniškai integracijai į regioninę bei pasaulinę ekonomiką.

2. Asociacija siejama su tomis UŠT, kurios yra išvardytos I A priede.

3. Vadovaujantis Sutarties 188 straipsniu, šis sprendimas taikomas Grenlandijai atsižvelgiant į konkrečias Grenlandijai skirtas nuostatas, išdėstytas prie Sutarties pridedame Protokole dėl Grenlandijai skirtų priemonių.

2 straipsnis

Pagrindiniai elementai

1. UŠT-EB asociacija remiasi laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms bei teisinės valstybės

principais. Tai yra principai, kuriais remiantis pagal Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnį buvo sukurta Europos Sąjunga ir kurie turi būti bendri valstybėms narėms bei su jomis susijusioms UŠT.

2. Šiame sprendime minimo bendradarbiavimo srityse negali būti jokios diskriminacijos lyties, rasės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos pagrindu.

3 straipsnis

Mažiausiai išsivysčiusios UŠT

1. Bendrija taiko specialų režimą mažiausiai išsivysčiusioms UŠT ir toms šalims, kurios negali pasinaudoti 16 straipsnyje minėto regioninio bendradarbiavimo ir integracijos teikiamais pranašumais.

2. Siekiant reaguoti į tokius sunkumus, kai plėtos finansavimo bendradarbiavime yra nustatoma finansinių išteklių apimtis ir jiems taikomos sąlygos, taikomas, *inter alia*, specialus režimas, kad mažiausiai išsivysčiusios UŠT galėtų įveikti struktūrines ir kitokias savo plėtos kliūtis. Siekiant sumažinti skurdą, ypatingas dėmesys skiriamas vargingiausios gyventojų dalies gyvenimo sąlygų pagerinimui.

3. Šiame sprendime mažiausiai išsivysčiusiomis UŠT laikomos šalys ir teritorijos yra išvardytos I B priede. Šis sąrašas iš dalies keičiamas vieningai priimamu Tarybos sprendimu remiantis Komisijos pasiūlymu, kai kurios nors UŠT ekonominė padėtis reikšmingai ir ilgam laikui pasikeičia ir dėl to ją reikia įrašyti į mažiausiai išsivysčiusių UŠT sąrašą, arba kai kurios nors UŠT priiskiriamas tokiai kategorijai pasidaro nebetikslingas.

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 7, p. 23.

⁽²⁾ OL L 317, 2000 12 15, p. 355.

2 skyrius

UŠT bendradarbiavimo dalyviai

4 straipsnis

Principai

1. 7 straipsnyje nustatytos partnerystės sistemoje UŠT institucijos prisiima pagrindinę atsakomybę už asociacijos ir jos plėtros strategijų formulavimą ir įgyvendinimą, kartu su Komisija ir valstybėmis narėmis, su kuriomis jos yra susijusios, rengdamos Bendrus programinius dokumentus (toliau – BPD) ir bendradarbiavimo programas.

2. Bendrija pripažįsta, kad vietiniai viešieji ir privatūs dalyviai vaidina pagrindinį vaidmenį siekiant Sutarties 183 straipsnyje nustatytų tikslų.

3. Įgyvendindamos šį sprendimą, šalys vadovaujasi skaidrumo, subsidiarumo ir efektyvios veiklos principais.

5 straipsnis

Įvairūs dalyviai

1. UŠT bendradarbiavimo dalyviai:

- UŠT valdžios institucijos,
- kitos regioninės ir vietinės institucijos UŠT,
- pilietinė visuomenė, socialinės, verslo ir profesinių sąjungų asociacijos, viešųjų paslaugų teikėjai bei vietinės, nacionalinės ir tarptautinės nevyriausybines organizacijos (NVO).

Valstybės narės, su kuriomis yra susijusios UŠT, per tris mėnesius nuo šio sprendimo įsigaliojimo Komisijai praneša apie nacionalines, regionines ar vietines institucijas, minimas įvairiuose šio sprendimo straipsniuose.

2. Nevyriausybinių dalyvių pripažinimas priklauso nuo jų sugebėjimo tenkinti vietinių gyventojų poreikius, jų patyrimo ir demokratinės bei atskaitingos organizacinės struktūros ir valdymo.

3. Nevyriausybiniai dalyviai nustatomi UŠT valdžios institucijų, Komisijos ir valstybių narių, su kuriomis yra susijusios UŠT, susitarimu, atsižvelgiant į bendradarbiavimo klausimus, jų patyrimą ir veiklos sritį. Toks nustatymo procesas vyksta kiekvienoje UŠT kaip sudedamoji bendradarbiavimo programų, minėtų 4 straipsnyje, rengimo dalis.

6 straipsnis

Nevyriausybinių dalyvių įsipareigojimai

Nevyriausybiniai dalyviai, nustatyti vadovaujantis 5 straipsnio 3 dalimi, gali dalyvauti:

- teikiant informaciją ir konsultuojantis,
- rengiant ir įgyvendinant bendradarbiavimo programas,
- decentralizuotame bendradarbiavime, atlikdami jiems pavestas pareigas remti vietinės plėtros iniciatyvas.

3 skyrius

UŠT-EB partnerystės principai ir procedūros

7 straipsnis

Dialogas ir partnerystė

1. Kad UŠT galėtų visavertiškai dalyvauti įgyvendinant UŠT-EB asociaciją, asociaciją, deramai atsižvelgdama į atitinkamų valstybių narių institucijų sąrangą, taiko konsultacijų procedūras, kurios remiasi toliau išdėstytomis nuostatomis. Ji nagrinėja visas problemas, kurios iškyla UŠT ir Bendrijos santykiuose.

2. Platus spektro dialogas turėtų leisti Bendrijai, visoms UŠT ir valstybėms narėms, su kuriomis jos yra susijusios, konsultuotis tarpusavy dėl asociacijos principų, išsamių procedūrų ir rezultatų.

UŠT-EB dialogo forumas (toliau – UŠT forumas), renkasi kasmet, sukviečiant UŠT valdžios institucijas, valstybių narių ir Komisijos atstovus.

3. Kuriamos atskiros kiekvienos UŠT, kurią atstovauja jos institucijos, Komisijos ir valstybės narės, su kuria yra susijusi UŠT, partnerystės, kad būtų galima praktiškai įgyvendinti šio sprendimo tikslus ir principus, ypač tuos, kurie yra nurodyti 4 ir 19 straipsniuose. Tokios trišalės konsultacijos toliau vadinamos „partneryste“.

Kiekvienai UŠT sudaromos partnerystės patariamiosios darbo grupės. Į jas įeina pirmiau minėti trys partneriai. Šios darbo grupės gali rinktis Komisijos, valstybės narės ar UŠT prašymu. Viena iš partnerių prašymu, kelios partnerystės darbo grupės gali rinktis į jungtinius posėdžius bendrų interesų klausimams arba asociacijoms regioniniams aspektams apsvartyti.

4. Šios konsultacijos vyksta visiškai atsižvelgiant į kiekvieno iš trijų partnerių atitinkamus institucinius, teisinius ir finansinius įgaliojimus.

Darbo grupėms ir UŠT forumui pirmininkauja ir sekretoriatu aprūpina Komisija.

Susitikimuose dalyvauja Europos investicijų banko (toliau – EIB) atstovas, kuomet svarstomi su juo susiję klausimai.

5. Dėl darbo grupių arba UŠT forumo nuomonių atitinkamai atvejais priimi Komisijos sprendimai, jos įgaliojimų ribose, arba Komisijos pasiūlymai Tarybai, siekiant įgyvendinti naujus UŠT-EB asociacijos elementus ar juos iš dalies pakeisti, remiantis Sutarties 187 straipsniu.

8 straipsnis

UŠT-EB Jungtinė parlamentinė asamblėja

UŠT institucijoms pranešama apie UŠT-EB Jungtinės parlamentinės asamblėjos darbotvarkę, rezoliucijas ir rekomendacijas.

Valstybės narės ir Komisija remia visus UŠT institucijų prašymus dalyvauti stebėtojomis plenarinėse UŠT-EB Jungtinės parlamentinės asamblėjos sesijose laikantis Asamblėjos darbo tvarkos taisyklių.

9 straipsnis

Valdymas

Šio sprendimo valdymą vykdo Komisija ir UŠT institucijos, o, iškilus reikalui, ir valstybės narės, su kuriomis UŠT yra susijusios, vadovaudamosi kiekvienos partnerės instituciniais, teisiniais ir finansiniais įgaliojimais ir siekdamos visų pirma plėtoti bendradarbiavimą finansų, prekybos ir paslaugų srityse.

ANTRA DALIS

UŠT-EB BENDRADARBIAVIMO SRITYS

10 straipsnis

Bendradarbiavimo sritys

Bendrija prisideda prie bendradarbiavimo su UŠT šioje antraštinėje dalyje išvardytose srityse, laikydamasi prioritetų, nustatytų kiekvienos UŠT plėtros strategijoje, arba atitinkamai atvejais taikydamas regionines priemones.

11 straipsnis

Produktyvieji sektoriai

Bendradarbiavimas remia sektorių politiką ir strategiją, kuri lengvina priėjimą prie produktyviosios veiklos, visų pirma:

- a) Žemės ūkyje: žemės ūkio politikos ir institucijų kūrimą, diversifikavimą, drėkinimą, sėklų dauginimą, derliaus apsaugos priemones, trąšų gamybą, įrangą, žemės ūkio produktų perdirbimą, veislinę gyvulininkystę ir galvijų veislininkystę, gyvulininkystę, plėtrą ir mokslinius tyrimus; rinkodarą; saugojimą ir transportavimą; maisto saugumą; žemės ūkio kreditus; žemės plotų apgyvendinimą ir reformą, žemės panaudojimo ir registravimo politiką, technologijų perdavimą, drėkinimo ir nusausinimo infrastruktūrą, kitas palaikomasias paslaugas.
- b) Miškininkystėje: miškininkystės politikos ir institucijų kūrimą, įskaitant medžių panaudojimą aplinkai išsaugoti, siekiant kontroliuoti eroziją ir dykumėjimą; miškų želdinimą; miškų valdymą, įskaitant racionalų medienos eksporto panaudojimą ir valdymą; klausimus, susijusius su atogrąžų miškais; mokslinius tyrimus ir mokymą.
- c) Žuvininkystėje: žuvininkystės politikos ir institucijų kūrimą, žuvų išteklių apsaugą ir jų racionalų valdymą; žuvų ūkius ir verslinę žuvininkystę; žuvininkystės transportą; šaldymo sandėlius, žuvininkystės rinkodarą ir žuvų išsaugojimą.
- d) Kaimo plėtroje: kaimo politikos ir institucijų kūrimą, integruotus kaimo plėtros projektus (programas); pagalbą ir projektus, skirtus žmonėms, gamybai ir prekybai kaimo vietovėse; kaimo infrastruktūrą.

- e) Pramonėje: sektorinės politikos ir institucijų kūrimą; amatininkystę; žemės ūkio pramonės šakas ir kitus gamybos sektorius, transporto įrangos pramonę; mokslinius technologijos tyrimus; kokybės valdymą; mažųjų ir vidutinių įmonių bei mikroįmonių plėtrą ir didinimą.
- f) Kasyboje: sektorinės politikos ir institucijų kūrimą; mokslinius technologijų tyrimus ir plėtrą; nedidelio masto kasybą ir t. t.
- g) Energetikoje: energetikos politikos ir institucijų kūrimą; elektros energijos (atsinaujinančios ir neatsinaujinančios) gamybą; naštų energijos išteklių naudojimą; mokslinius energijos tyrimus ir mokymą; privataus sektoriaus dalyvavimo energijos gamyboje ir skirstyme skatinimą.
- h) Transporte: transporto politikos ir institucijų kūrimą; kelių, geležinkelių, oro, jūrų ir vidaus vandenų transportą bei saugojimo įrenginius.
- i) Ryšiuose: ryšių politikos ir institucijų kūrimą; telekomunikacijas ir žiniasklaidos priemones.
- j) Vandens ūkyje: vandens ūkio politikos ir institucijos kūrimą; vandens išteklių apsaugą, atliekų tvarkymą, vandens tiekimą kaimo ir miesto vietovėse buitiniams, pramonės ir žemės ūkio reikmėms; vandens išteklių saugojimą, skirstymą ir valdymą.
- k) Bankininkystėje, finansų ir verslo paslaugų sektoriuje: finansų sektoriaus politikos ir institucijų kūrimą, verslo paslaugas; privatizavimą, nuosavybės vertybinių popierių dalyvavimą ir rinkodarą; prekybos, komercijos ir verslo asociacijų (įskaitant eksporto skatinimo agentūras) paramą; finansų ir bankines institucijas.
- l) Technologijos plėtros ir taikymo, mokslinių tyrimų srityse: politikos ir institucijų kūrimą; suderintus veiksmus vietiniu, nacionaliniu ir (arba) regioniniu lygiu, siekiant skatinti mokslo ir technologijos veiklą ir jų taikymą gamyboje bei kompiuterinio raštingumo skatinimą viešajame ir privačiame sektoriuose, mokslines programas ir mokslinių tyrimų įrangą.

12 straipsnis

Prekybos plėtra

1. Bendrija įgyvendina prekybos plėtros priemones per visus etapus iki galutinio produkto paskirstymo.

Tikslas – užtikrinti, kad UŠT gautų didžiausią šio sprendimo nuostatų teikiamą naudą ir galėtų pačiomis palankiausiomis sąlygomis dalyvauti Bendrijos, vidaus, subregioninėse, regioninėse ir tarptautinėse rinkose, didindamos UŠT prekių ir paslaugų prekybos įvairovę, didindamos jos vertę ir apimtį.

2. Be UŠT ir Bendrijos prekybos plėtojimo, ypatingas dėmesys skiriamas veiksams, kuriais didinamos UŠT apsirūpinimo galimybės, gerinamas regioninis bendradarbiavimas prekyboje ir paslaugose.

3. Laikantis šiamo sprendime numatytų priemonių ir su juo susijusių nuostatų, UŠT institucijų prašymu imamas veiksmų visų pirma šiose srityse:

- a) teikiama parama apibrėžiant atitinkamą prekybos plėtrai būtiną makroekonominę politiką;
- b) teikiama parama atitinkamos teisinės ir reguliavimo bazės kūrimui arba reformai ir administracinių procedūrų reformai;
- c) kuriamos nuoseklios prekybos strategijos;
- d) teikiama parama UŠT jų vidaus pajėgumų ir informacinių sistemų plėtojimui bei prekybos vaidmens ir svarbos ekonominiame raidoje supratimo didinimui;
- e) teikiama parama su prekyba susijusios infrastruktūros stiprinimui ir ypač remiamos UŠT pastangos plėtoti ir gerinti palaiikomųjų paslaugų infrastruktūrą, įskaitant transporto ir saugojimo įrenginius, kad būtų galima užtikrinti jų veiksmingą dalyvavimą prekių ir paslaugų skirstyme bei didinti eksporto iš UŠT srautus;
- f) plėtojami žmogiškieji ištekliai ir profesiniai igūdžiai prekybos ir paslaugų srityse, ypač perdirbimo, pardavimo, skirstymo ir transporto sektoriuose Bendrijos, regioninių ir tarptautinių rinkų reikmėms;
- g) remiama privataus sektoriaus plėtra ir ypač mažosios ir vidutinės įmonės nustatant gamintinus produktus ir juos plėtojant, pardavimo vietas ir eksportui dirbančios bendrosios įmonės;
- h) teikiama parama UŠT veiksams, kuriais siekiama skatinti ir pritraukti privačias investicijas ir bendras įmones;
- i) kuriamos, pritaikomos ir stiprinamos UŠT organizacijos, kurios plėtoja prekybą ir paslaugas, ypatingą dėmesį skiriant specialioms mažiausiai išsivysčiusių UŠT organizacijų poreikiams;
- j) remiamos UŠT, stengiantis pagerinti jų produktų kokybę, pritaikyti juos rinkos poreikiams ir įvairinti jų pardavimo vietas;
- k) remiamos UŠT pastangos kuo daugiau patekti į trečiųjų šalių rinkas;
- l) remiamos rinkos plėtros priemonės, įskaitant kontaktų ir informacijos keitimąsi stiprinimą tarp UŠT, AKR šalių, valstybių narių ir trečiųjų šalių ekonominės veiklos vykdytojų;
- m) teikiama parama UŠT, taikant pažangius prekybos metodus į gamybą orientuotuose sektoriuose ir programas, ypač tokiose srityse kaip kaimo plėtra ir žemės ūkis;
- n) kuriamos ir plėtojamos draudimo institucijos prekybos plėtros srityje.

4. UŠT dalyvavimas prekybos mugėse, parodose ir prekybos atstovybėse remiamas tik tais atvejais, kai tokie renginiai sudaro bendros prekybos ir rinkų plėtros programų sudedamąją dalį.

5. Mažiausiai išsivysčiusių UŠT dalyvavimas įvairioje prekybos veikloje skatinamas įvairiomis specialiomis priemonėmis, *inter alia*, apmokant personalo kelionės ir eksponatų transporto išlaidas, kai jos dalyvauja vietinėse, regioninėse ir trečiųjų šalių mugėse, parodose ar prekybos atstovybėse, įskaitant laikinosios statybos ir (arba) parodų kabinų bei kioskų nuomos išlaidas. Mažiausiai išsivysčiusioms UŠT teikiama speciali pagalba, kad jos galėtų parengti ir (arba) nusipirkti reklaminių medžiagą.

13 straipsnis

Prekyba paslaugomis

1. Bendrija sutinka plėtoti ir finansuoti paslaugų prekybos infrastruktūrą ir žmogiškuosius išteklius, laikydama kiekvienai UŠT nustatytą plėtros strategijoje prioritetą.

2. Bendrija prisideda prie UŠT taupių ir našių jūrų transporto paslaugų plėtros ir skatinimo:

- a) skatindama našų krovinių siuntimą ekonominiu ir komerciniu atžvilgiu protingais į kainiais;
- b) įgyvendindama gerąsias politikos rūšis ir konkurencijos taisykles;
- c) padėdama UŠT daugiau dalyvauti tarptautinėse laivybos paslaugose;
- d) skatindama regionines jūrų transporto ir prekybos plėtros programas;
- e) didindama vietos privataus sektoriaus dalyvavimą laivybos veikloje.

Bendrija ir UŠT imasi skatinti laivybos saugą, igulų saugumą ir taršos prevenciją.

3. Bendrija stiprina bendradarbiavimą su UŠT, stengdamasi užtikrinti reguliaraus oro susisiekimo gerinimą ir augimą.

Tam taikomos šios priemonės:

- a) tiriamos visos UŠT oro transporto pramonės reformavimo ir modernizavimo priemonės;
- b) skatinamas jų komercinis gyvybingumas ir konkurencingumas;
- c) skatinamos didesnės privataus sektoriaus investicijos ir dalyvavimas bei intensyvesnis keitimasis žiniomis ir gerąja verslo praktika;
- d) visose UŠT teikiant keleiviams ir eksportuotojams prieigą prie pasaulinių oro transporto tinklų.

4. Oro transporto sektoriuje turi būti užtikrinta sauga ir pradėti taikyti bei įgyvendinti atitinkami tarptautiniai standartai.

Šiuo tikslu Bendrija UŠT padeda:

- a) įdiegti oro navigacijos saugos sistemas, įskaitant Ryšių, navigacijos ir stebėjimo/Oro skrydžių valdymo (CNS/ATM) sistemą;
- b) įgyvendinti oro uostų saugumą ir stiprinti civilinės aviacijos institucijų pajėgumus valdyti jų kontrolei pavestus visus veiklos saugumo aspektus;
- c) plėtoti infrastruktūras ir žmogiškuosius išteklius;
- d) užtikrinti, kad visos šioje srityje taikomos priemonės remtųsi atitinkamų tarptautinių organizacijų patarimais ir kad jos būtų veiksmingos ir tvarios per ilgalaikį laikotarpį.

5. Tinkamas dėmesys turi būti kreipiamas į oro transporto poveikį aplinkai mažinimą, visų pirma atliekant atitinkamus poveikio aplinkai tyrimus.

6. Daugeliu atžvilgių regioniniai sprendimai oro transporto srityje gali prisidėti prie didesnio jo išlaidų efektyvumo ir masto ekonomijos. Tuo tikslu Bendrija įsipareigoja remti ir skatinti atitinkamus veiksmus regioniniu lygiu.

7. Kadangi telekomunikacijos ir aktyvus dalyvavimas informacijoje visuomenėje yra būtina sėkmingos UŠT integracijos į pasaulio ekonomiką išankstinė sąlyga, Bendrija ir UŠT dar kartą patvirtina, kad laikysis įsipareigojimų pagal galiojančius tarptautinius susitarimus, visų pirma Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) susitarimo dėl pagrindinių telekomunikacijų.

8. Bendrija remia UŠT pastangas didinti pajėgumus paslaugų prekyboje. Bendradarbiavimas apima, *inter alia*, šias sritis:

- a) UŠT ir Bendrijos kompetentingų telekomunikacijos institucijų konsultacijų skatinimą, siekiant plėtoti konkurencingą telekomunikacijų aplinką mažinant įkainių ir sąnaudą skirtumą;

b) dialogą įvairiais informacinės visuomenės aspektais, įskaitant reguliavimo ir ryšių politikos aspektus;

c) informacijos mainus ir galimą techninę pagalbą reguliavimo, standartizavimo, informacinių ir ryšių technologijų atitikties tyrimų ir dažnių naudojimo klausimais;

d) naujos informacijos ir ryšių technologijų sklaidą, naujų įrenginių plėtrą, susijusią visų pirma su tinklų sujungimu ir taikomųjų programų sąveika;

e) jungtinių mokslinių tyrimų skatinimą naujų su informacine visuomene susijusių technologijų srityje;

f) programų ir politikos, skirtos supratimui apie galimą informacinės visuomenės teikiamą ekonominę ir socialinę naudą didinti, kūrimą ir įgyvendinimą;

9. Bendradarbiavimu visų pirma siekiama didesnio ryšių sistemų papildomumo ir suderinimo vietiniu, nacionaliniu, regioniniu, tarpregioniniu ir tarptautiniu lygiu ir jų pritaikymo prie naujų technologijų.

10. Bendrija remia tvaraus turizmo plėtros ir paramos priemones bei veiksmus. Šios priemonės įgyvendinamos visais lygiais, pradedant turizmo produkto nustatymu ir baigiant pardavimo ir reklamos etapu.

Tikslas – remti UŠT institucijų pastangas gauti kuo didesnę naudą iš vietinės, regioninės ir subregioninės turizmo veiklos, atsižvelgiant į turizmo poveikį ekonominei plėtrai, ir skatinti privačius finansinius srautus iš Bendrijos ir kitų šaltinių turizmo UŠT skatinimui. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas turizmo integravimui į socialinį, kultūrinį ir ekonominį žmonių gyvenimą bei pagarbą aplinkai.

Konkrečiomis turizmo plėtros priemonėmis siekiama apibrėžti, pritaikyti ir plėtoti atitinkamą politiką vietos, regioniniu, subregioniniu ir tarptautiniu lygiu. Turizmo plėtros programos ir projektai turi remtis tokia politika ir juose turi būti numatytos šios keturios sudedamosios dalys:

a) žmogiškųjų išteklių ir institucinė plėtra, *inter alia*:

— vadybos profesionalų konkrečių įgūdžių tobulinimas ir atitinkamais lygiais privačiame ir viešajame sektoriuose vykdomas nuolatinis mokymas, siekiant užtikrinti tinkamą planavimą ir plėtrą,

— turizmo reklamos centrų kūrimas ir stiprinimas,

— konkrečių gyventojų segmentų ir viešųjų (privačių) organizacijų, veikiančių turizmo sektoriuje, įskaitant turizmą remiančių sektorių personalą, švietimas ir mokymas,

— UŠT tarpusavio bei UŠT ir AKR valstybių bendradarbiavimas ir mainai mokymo, techninės pagalbos ir institucijų plėtros srityse;

b) produktų plėtra, įskaitant, *inter alia*:

- turizmo produkto nustatymą, naujų ir netradicinių turizmo produktų plėtrą, esamų produktų, įskaitant kultūros paveldo apsaugą ir plėtrą bei pritaikymą, ekologinius ir aplinkos apsaugos aspektus, valdymą, floros ir faunos apsaugą ir išsaugojimą, istorines, socialines ir kitokias gamtos vertybes, papildomųjų paslaugų plėtrą,
- privačių investicijų į UŠT turizmo pramonę skatinimą, įskaitant bendrų įmonių kūrimą,
- kultūrinio pobūdžio amatininkystės produktus, skirtus turizmo rinkai;

c) rinkos plėtra, įskaitant, *inter alia*:

- pagalbą vietos, subregioniniu, regioniniu bei tarptautiniu lygiu nustatant ir vykdam uždavinius bei rinkos plėtros planus,
- paramą UŠT pastangoms gauti turizmo pramonei skirtas tokių tarnybų kaip centrinės rezervavimo sistemos, skrydžių valdymo ir saugumo sistemos teikiamas paslaugas,
- pardavimo ir reklamos priemonės bei medžiagą pagal integruotus rinkos plėtros planus ir programas, siekiant lengviau patekti į rinkas ir taip didinti turizmo srautus tradicinėse ir netradicinėse rinkose bei konkrečias veiklos rūšis, tokias kaip dalyvavimas specializuotuose prekybos renginiuose, pavyzdžiui, mugėse, kokybiškos literatūros, filmų ir rinkodaros priemonių gamyboje;

d) moksliniai tyrimai ir informacija, įskaitant, *inter alia*:

- turistinės informacijos tobulinimą ir statistinių duomenų rinkimą, analizavimą, sklaidą ir naudojimą,
- turizmo socialinio ir ekonominio poveikio UŠT ekonomikai vertinimą, ypač pabrėžiant jo ryšį su kitais UŠT ir kaimyninių regionų sektoriais, tokiais kaip maisto produktų gamyba, statyba, technologija ir valdymas.

14 straipsnis

Su prekyba susijusios sritys

1. Paisydam kiekvienos UŠT plėtros strategijų, Bendrija padeda stiprinti UŠT pajėgumus tvarkytis visose su prekyba susijusiose srityse, įskaitant, prireikus, institucinės bazės tobulinimą ir rėmimą.

2. Bendrija bendradarbiauja su UŠT, taikant bendruosius investicijų apsaugos ir skatinimo principus.

3. Bendrija taip pat padeda stiprinti bendradarbiavimą su UŠT, siekdama kartu su atitinkamomis konkurencijos agentūromis suformuluoti ir remti veiksmingą konkurencijos politiką, nuosekliai užtikrinant, kad privačios ir valstybinės įmonės veiksmingai taikytų konkurencijos taisykles. Bendradarbiavimas šioje srityje visų pirma apima pagalbą pirmiausia mažiausiai išsivysčiusioms UŠT, skiriamą atitinkamos teisinės bazės projektų rengimui ir jos administraciniam taikymui.

4. Bendrija ir toliau puoselėja bendradarbiavimą su UŠT ir jį plėtoja visų pirma šiose srityse:

a) rengiant įstatymus ir kitus teisės aktus dėl intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir vykdymo, užkertant kelią tokių teisių savininkų piktnaudžiavimui jomis ir jų konkurentų tokių teisių pažeidinėjimui, kuriant vietos, nacionalines ir regionines įstaigas bei kitas žinybas, įskaitant paramą regioninėms intelektinės nuosavybės organizacijoms, dalyvaujančioms vykdam ir ginant tokias teises, taip pat darbuotojų mokymą;

b) sudarant susitarimus dėl prekių ženklų ir ypatingos reikšmės produktų geografinių nuorodų apsaugos.

5. Bendrija padeda UŠT standartizavimo ir sertifikavimo pastangoms, kuriomis siekiama skatinti suderintas Bendrijos ir UŠT sistemas. Bendradarbiavimas visų pirma apima:

a) priemones, įskaitant specifines konkrečioms sektoriams skirtas priemones, kuriomis skatinama daugiau taikyti tarptautinius techninius reglamentus, standartus ir atitikties vertinimo procedūras, atsižvelgiant į UŠT ekonominio išsivystymo lygį;

b) bendradarbiavimą kokybės valdymo ir užtikrinimo srityje tam tikruose sektoriuose, kurie turi ypatingą svarbą UŠT;

c) paramą UŠT pajėgumų didinimo iniciatyvoms atitikties vertinimo, metrologijos ir standartizacijos srityse;

d) UŠT ir Europos standartizavimo, atitikties vertinimo ir sertifikavimo institucijų ryšių plėtrą.

6. Bendrija padeda stiprinti bendradarbiavimą su UŠT žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatai skirtų priemonių srityje, siekiant kurti viešojo bei privataus sektoriaus pajėgumus šiame sektoriuje.

7. Atsižvelgdama į Rio principus ir stengdamasi stiprinti prekybos ir aplinkos apsaugos politikos tarpusavio rėmimą, Bendrija intensyviai bendradarbiauja su UŠT. Tokio bendradarbiavimo tikslas visų pirma:

a) nustatyti nuoseklią, vietos, nacionalinę, regioninę ir tarptautinę politiką;

b) sustiprinti prekių ir paslaugų, susijusių su aplinka, kokybės valdymą;

c) atitinkamuose sektoriuose tobulinti aplinkai tinkamus gamybos metodus.

8. Bendrija bendradarbiauja su UŠT darbo standartų srityje. Bendradarbiavimas šioje srityje daugiausia apima:

- a) informacijos apie atitinkamus darbo įstatymus ir kitus teisės aktus mainus;
- b) pagalbą formuluojant darbo įstatymus ir stiprinant galiojančius įstatymus;
- c) švietimo ir suvokimą skatinančias programas, skirtas vaikų darbo panaikinimui;
- d) darbo įstatymų ir kitų teisės aktų vykdymą.

9. Bendrija bendradarbiauja su UŠT vartojimo politikos ir vartotojų sveikatos apsaugos srityje:

- a) tobulindama institucinius ir techninius šios srities pajėgumus;
- b) kurdama greito reagavimo sistemas, abipusiškai teikiančias informaciją apie pavojingus produktus;
- c) keisdamosi informacija ir patirtimi nustatant ir vykdančios parduotų produktų stebėjimą ir produktų saugą;
- d) tobulindama vartotojams teikiamą informaciją apie kainas, siūlomų produktų ir paslaugų ypatybes;
- e) skatindama privačių vartotojų asociacijų plėtrą ir vartotojų interesams atstovaujančių atstovų kontaktus;
- f) tobulindama vartojimo politikos ir sistemų suderinamumą;
- g) informuodama apie teisės aktų įsigaliojimą ir skatindama bendradarbiavimą tiriant žalingą arba nesąžiningą verslo praktiką;
- h) įgyvendindama prekių ir paslaugų, kurias parduoti draudžiama jų gamybos šalyje, eksporto draudimus.

10. Bendrija remia UŠT viešųjų ir privačių veikėjų paslaugas informacinių technologijų ir telekomunikacijų srityje, siekdama:

- a) modernizuoti telekomunikacijų infrastruktūrą, duomenų perdavimo paslaugas, nuotolinio apdorojimo programas ir telematikos taikymo projektus (TTP);
- b) plėtoti ir tobulinti paslaugas ir žmonių pajėgumus, kurių reikia informacinei visuomenei sukurti, ir tas paslaugas kuo geriau integruoti į regioninį kontekstą;
- c) gerinti ekonominių galimybių suvokimą, patirties ir gamybinės, prekybinės ar mokslinės patirties (*know-how*) mainus;
- d) teikti geresnę informaciją tų išteklių vartotojams;
- e) išnaudoti šio sektoriaus potencialą kuo optimaliau ir tvariau;
- f) plėtoti ryšių ir informacinių technologijų panaudojimą švietimo srityje, įskaitant nuotolinį mokymąsi;

g) didinti elektroninę prekybą ir ekonominį bendradarbiavimą;

h) tobulinti ir modernizuoti sveikatos apsaugos tinklus, plėtojant ligoninių tarpusavio ryšius, taikant nuotolinį diagnozavimą ir kuriant jungtines duomenų bazines;

i) plėtoti daugialypės terpės priemonėmis prieigą prie kultūros ir turizmo išteklių;

j) tobulinti ir didinti informacinių ir komunikacinių technologijų panaudojimą pramonėje ir naujovėms kurti.

15 straipsnis

Socialiniai sektoriai

Paisydama kiekvienos UŠT plėtros strategijų, Bendrija prisideda prie gyventojų ir socialinės plėtros priemonių. Bendradarbiavimas visų pirma galėtų remti programas šiuose sektoriuose:

a) Švietimo politika ir institucijų kūrimas (pastatai ir medžiagos); kalbų mokymas ir mokytojų rengimas; pradinis ir vidurinis mokslas ir profesinis rengimas; aukštasis mokslas (įskaitant konkretaus sektoriaus švietimo veiklą, pavyzdžiui, žemės ūkio specialistų rengimą).

Švietimo srityje svarbiausias dėmesys turėtų būti skiriamas tam, kad švietimas būtų kuo prieinamesnis ir pagrindinio švietimo kokybė būtų kuo geresnė, tuo tikslu statant daugiau mokyklų, atnaujinant esamas klases, teikiant mokomąją medžiagą, rengiant mokytojus ir teikiant stipendijas vargingiems studentams.

b) Sveikatos apsaugos sektoriaus reforma, sveikatos apsaugos politikos ir institucijų plėtra; medicininis švietimas, mokymas ir moksliniai tyrimai, sveikatos apsaugos infrastruktūra; ŽIV/AIDS.

Sveikatos apsaugos sektoriuje projektai turėtų padėti teikti pirminės ir prevencinės priežiūros paslaugas, visų pirma šeimos planavimo ir vaiko bei motinos sveikatos apsaugos paslaugas.

c) Gyventojų politika ir šeimos planavimas; motinos ir vaiko priežiūra, įskaitant paramą projektams, skirtiems ugdymui ir jaunosios kartos vystymui.

d) Visų rūšių kvaišalų, narkotikų ir psichotropinių medžiagų gamybos, pardavimo ir neteisėtės prekybos prevencijos efektyvumo didinimas, siekiant užkirsti kelią ir sumažinti piktnaudžiavimą narkotikais ir atsižvelgiant į šioje srityje tarptautinių institucijų atliktą darbą.

Bendradarbiavimas apima:

i) mokymą, švietimą, priklausomų asmenų sveikatos apsaugą ir rehabilitaciją, taip pat projektus, skirtus priklausomų asmenų reintegracijai į darbo ir socialinę aplinką;

ii) priemones, kuriomis siekiama skatinti ekonomikos galimybes, pavyzdžiui, programas alternatyviai sričių, naudojamų neteisėtam narkotinių augalų auginimui, plėtojimui, siejant jas su veiksmingomis vykdymo priemonėmis;

- iii) techninę, finansinę ir administracinę pagalbą, susijusią su prekursorių prekybos monitoringu, ir standartų, lygiaverčių Bendrijos ir atitinkamų tarptautinių institucijų priimtiems standartams, nustatymą;
 - iv) techninę, finansinę ir administracinę pagalbą, susijusią su narkotikų vartojimo prevencija, gydymu ir mažinimu;
 - v) techninę pagalbą ir mokymą bei standartų, skirtų pinigų plovimo prevencijai, lygiaverčių Bendrijos ir atitinkamų tarptautinių institucijų, visų pirma Finansinių veiksmų darbo grupės pinigų plovimo srityje priimtiems standartams, nustatymą;
 - vi) atitinkamos informacijos mainus siekiant įgyvendinti a–d punktus.
- e) Vandens ūkio politikos ir institucijų kūrimas; vandens išteklių apsauga; atliekų tvarkymas (vandens naudojimas žemės ūkyje arba energetikoje įeina į atskirą sektorių).
- Vandens tiekimo ir higienos sektoriaus tikslas – teikti paslaugas mažai tokių paslaugų turinčioms sritims. Tokių paslaugų finansavimas padeda padidinti geriamojo vandens tiekimą ir higienos paslaugas, kurios tiesiogiai prisideda prie žmoniškųjų išteklių plėtros, gerinant žmonių, kurie iki tol neturėjo tokių paslaugų, sveikatos būklę ir taip didina produktyvumą; poreikis plėsti pagrindines paslaugas vandens ūkio, higienos ir transporto srityje turi būti sprendžiamas ekologiškai tvariais būdais.
- f) Bendrija bendradarbiauja su UŠT saugojant, tvariai naudojant ir valdant jų biologinę įvairovę, atsižvelgdama į Bendrijos veiksmų planą dėl biologinės įvairovės.

Bendradarbiavimas šioje srityje visų pirma apima:

- i) nacionalinių biologinės įvairovės strategijų ir veiksmų planų rengimo, atnaujinimo ir įgyvendinimo paramą;
- ii) pagalbą nustatant vietinius, regioninius ir subregioninius mechanizmus, skirtus informacijos mainams ir Biologinės įvairovės konvencijos (BĮK) įgyvendinimo pažangos stebėjimui ⁽¹⁾;
- iii) pagalbą sukuriant ir palaikant naujausias duomenų bazines apie UŠT biologines įvairoves;
- iv) pagalbą įgyvendinant atitinkamas priemones, susijusias su priėjimu prie genetinių išteklių;
- v) susitarimų su privačiu sektoriumi dėl šalies genetinių išteklių naudojimo sudarymo skatinimą, kad vietinės bendruomenės tikrai galėtų turėti naudos iš ekonominių iplaukų, atsirandančių dėl tokių susitarimų, ir kad genetinių išteklių naudojimas nedarytų žalos biologinės įvairovės apsaugai ir išsaugojimui;

- vi) pagalbą UŠT aktyviai dalyvauti politikos formavimo procese ir derybose pagal BĮK.

- g) Būsto ir integruotos miesto plėtros projektai ir programos.

Miesto plėtros srityje pastangos turi būti sutelktos į kelių bei kitokios infrastruktūros, įskaitant būsto, skirto menkas pajamas turintiems gyventojams, statybą ir atnaujinimą.

16 straipsnis

Regioninis bendradarbiavimas ir integracija

Bendradarbiavimas turi užtikrinti veiksmingą pagalbos teikimą, kad būtų pasiekti kompetentingų UŠT institucijų nustatyti tikslai ir prioritetai regioninio ir subregioninio bendradarbiavimo ir integracijos srityje:

1. Regioninis bendradarbiavimas apima veiksmus, dėl kurių susitaria:
 - a) dvi ar daugiau UŠT;
 - b) viena ar kelios UŠT ir viena ar kelios kaimyninės AKR valstybės arba kitos kaimyninės valstybės;
 - c) viena ar kelios UŠT ir viena ar kelios AKR valstybės arba vienas ar keli labiausiai nutolę regionai, paminėti Sutarties 299 straipsnio 2 dalyje (Gvadelupa, Gviana, Martinika, Réunionas, Kanarų salos, Azorai ir Madeira);
 - d) dvi ar daugiau regioninių institucijų, kurių narės yra UŠT;
 - e) viena ar kelios UŠT ir regioninės institucijos, kurių narės yra UŠT, AKR valstybės arba vienas ar keli labiausiai nutolę regionai.
2. Bendradarbiavimo šioje srityje tikslai yra šie:
 - a) stiprinti nuoseklią UŠT integraciją į pasaulio ekonomiką;
 - b) intensyvuoti ekonominę UŠT regionų tarpusavio bendradarbiavimą ir plėtrą bei jų bendradarbiavimą su AKR valstybių regionais;
 - c) skatinti laisvą asmenų, prekių, paslaugų, kapitalo, darbo jėgos ir technologijų judėjimą;
 - d) greitinoti ekonomikos įvairinimą ir regioninio bei subregioninio bendradarbiavimo politikos koordinavimą ir derinimą;
 - e) skatinti ir puoselėti UŠT tarpusavio ir UŠT vidaus prekybą, taip pat prekybą su labiausiai nutolusiais regionais, AKR valstybėmis ir kitomis trečiosiomis šalimis.
3. Regioninės integracijos kontekste bendradarbiavimo tikslas yra:
 - a) sukurti ir padidinti regioninio bendradarbiavimo ir integracijos organizacijas ir institucijas, kurios skatintų regioninį bendradarbiavimą ir integraciją;
 - b) skatinti mažiausiai išsivysčiusias UŠT dalyvauti regioninių rinkų plėtroje ir gauti iš to naudos;

⁽¹⁾ 1993 m. spalio 25 d. Tarybos sprendimas 93/626/EEB dėl Biologinės įvairovės konvencijos sudarymo (OL L 309, 1993 12 13, p. 1).

- c) įgyvendinti sektorių reformos politiką regioniniu lygiu;
 - d) liberalizuoti prekybą ir mokėjimus;
 - e) skatinti tarpvalstybines užsienio ir vidaus investicijas ir kitas regioninės ir subregioninės ekonominės integracijos iniciatyvas;
 - f) atsižvelgti į regioninės integracijos grynąsias pereinamąsias sąnaudas biudžeto įplaukų struktūroje ir mokėjimų balansą.
4. Regioninio bendradarbiavimo srityje bendradarbiavimas apima didelę funkcinių ir tematinių sričių, kuriose sprendžiamos bendros problemos ir pasinaudojama masto ekonomija, įvairovę, įskaitant:
- a) infrastruktūrą, visų pirma transporto ir ryšių infrastruktūrą ir susijusias saugos problemas, energetiką;
 - b) aplinkos apsaugą, vandens išteklių valdymą;
 - c) sveikatos apsaugą, švietimą ir mokymą;
 - d) mokslinius tyrimus ir mokslo bei technikos bendradarbiavimą;
 - e) pasirengimo regioninėms nelaimėms ir jų pasekmių likvidavimo iniciatyvas;
 - f) kitas sritis, pavyzdžiui, ginklų kontrolę, narkotikus, organizuotą nusikalstamumą, pinigų plovimą, sukčiavimą ir korupciją.

- 5. Bendradarbiavimas taip pat remia tarpregioninį, UŠT tarpusavio ir AKR valstybių tarpusavio bendradarbiavimo schemas ir iniciatyvas.

17 straipsnis

Kultūrinis ir socialinis bendradarbiavimas

Bendradarbiavimas prisideda prie UŠT savarankiškos plėtros, t. y. proceso, kurio dėmesys – tauta ir kurio šaknys kiekvienos tautos kultūroje. Žmogiškoji ir kultūros dimensija apima visas sritis ir turi atsispindėti visuose plėtros projektuose ir programose. Bendradarbiavimas remia kompetentingų UŠT institucijų priimtą politiką ir priemones, skirtas jų žmogiškiems ištekliams didinti, jų pačių kūrybiniais pajėgumams plėtoti ir skatinti jų kultūrinę identitetą. Bendradarbiavimas skatina gyventojus dalyvauti plėtros procese.

Kultūrinis ir socialinis bendradarbiavimas pasireiškia:

- atsižvelgiant į kultūros ir socialinę dimensiją,
- skatinant kultūrinę identitetą ir tarpkultūrinį dialogą, visų pirma rūpinantis kultūros paveldo išsaugojimu, kultūros produktų gamyba ir platinimu, kultūros renginiais, informacija ir bendravimu,
- veiksmams, skirtais plėtoti žmogiškuosius išteklius, visų pirma švietimą ir mokymą, mokslo ir technikos bendradarbiavimą, moterų dalyvavimą plėtroje, sveikatos apsaugą, kovą su narkomanija, gyventojus ir demografiją.

TREČIOJI DALIS

UŠT-EB BENDRADARBIAVIMO PRIEMONĖS

I ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSINIO BENDRADARBIAVIMO PLĖTOJIMAS

1 skyrius

Bendrosios nuostatos

18 straipsnis

Tikslai

Finansinio bendradarbiavimo plėtojimo tikslas – teikiant pakankamus finansinius išteklius ir atitinkamą techninę pagalbą:

- a) remti ir skatinti pačių UŠT pastangas siekti tvarios socialinės, kultūrinės ir ekonominės plėtros remiantis bendrais interesais ir tarpusavio priklausomybės dvasia;
- b) padėti pakelti UŠT gyventojų gyvenimo lygį;
- c) skatinti priemones, kuriomis būtų galima mobilizuoti bendruomenių, grupių, asociacijų ir atskirų asmenų iniciatyvas ir jų dalyvavimą kuriant ir įgyvendinant plėtros programas;

- d) prisidėti prie to, kad kuo daugiau gyventojų gautų naudos iš plėtros ir taip būtų mažinamas skurdas;
- e) padėti didinti UŠT gebėjimus ieškoti naujovių, pritaikyti ir keisti vietines technologijas ir įvaldyti atitinkamas naujas technologijas;
- f) remti UŠT pastangas siekti ekonominio įvairinimo, prisidedant, *inter alia*, prie gamtinių išteklių žvalgybos, išsaugojimo, perdirbimo ir panaudojimo;
- g) tiekti paramą ir skatinti UŠT žmogiškųjų išteklių optimalią plėtotę;
- h) padėti didinti finansinius srautus į UŠT, kuriais tenkinami jų besiplėtojantys poreikiai, ir remti UŠT pastangas derinti jų plėtojei skirtą tarptautinį bendradarbiavimą, finansuojant veiksmus kartu su finansų agentūromis ar trečiosiomis šalimis;
- i) skatinti tiesiogines privačias investicijas į UŠT, remti tvirtą, klestintį ir dinamišką UŠT privatų sektorių ir skatinti vietinius, nacionalinius ir užsienio privačių investicijų srautus į UŠT produktyvius sektorius;

- j) skatinti UŠT tarpusavio ir UŠT ir AKR valstybių regioninį bendradarbiavimą, solidarumą ir integraciją;
- k) sudaryti sąlygas nustatyti labiau subalansuotus UŠT, AKR valstybių, valstybių narių ir likusio pasaulio ekonominius ir socialinius santykius bei geresnį tarpusavio supratimą, siekiant padėti UŠT integracijai į pasaulio ekonomiką;
- l) teikti pagalbą UŠT, turinčioms rimtų išskirtinio pobūdžio ekonominių ir socialinių sunkumų dėl stichinių nelaimių ar ypatingų panašų poveikį turinčių aplinkybių;
- m) padėti mažiausiai išsivysčiusioms UŠT įveikti specifines kliūtis, kurios kliudo jų plėtros pastangoms.

19 straipsnis

Principai

1. Finansinio bendradarbiavimo plėtra remiasi partneryste, papildomumu ir subsidiarumu ir:

- a) įgyvendinama, vadovaujantis asociacijos ir plėtros strategijomis, priimtomis pagal 4 straipsnį, deramai atsižvelgiant į atitinkamas UŠT geografines, socialines ir kultūrines ypatybes, taip pat į jų specifinį potencialą;
- b) užtikrina, kad išteklių srautus būtų galima numatyti ir jie ateitų reguliariai;
- c) vykdoma lanksčiai ir pritaikant prie kiekvienos UŠT padėties.

2. Valstybės narės bendradarbiauja su Komisija, siekdamos užtikrinti gerą finansų valdymą, naudojant Bendrijos lėšas.

3. Vadovaujantis partnerystės principais, sprendimai dėl Bendrijos veiklos priimami, tariantis Komisijai, suinteresuotai UŠT institucijai ir valstybei narei, su kuria UŠT yra susijusi. Tokia partnerystė vykdoma nuosekliai laikantis atitinkamų kiekvienos partnerės institucinių, teisinių ir finansinių įgaliojimų.

4. Nepažeidžiant 25 straipsnio 1 dalies antros pastraipos, Bendrijos ir valstybių narių indėliai yra papildomojo pobūdžio.

5. Vadovaujantis subsidiarumo principu, atitinkamos UŠT institucijos atsako už veiklos įgyvendinimą, nepažeisdamos Komisijos galių užtikrinti gerą finansų valdymą, naudojant Bendrijos lėšas.

20 straipsnis

Bendrieji programavimo dokumentai

1. Vadovaudamasi 4 straipsniu, UŠT institucijos, Komisija ir valstybė narė, su kuria UŠT yra susijusi, partnerystės pagrindu nustato strategiją ir prioritetinius tikslus, kuriais turi remtis BPD.

2. UŠT institucijos atsako už:

- a) savo prioritetų nustatymą, kuriais turėtų remtis bendradarbiavimas;
- b) kuriant sektorių planus, projektų ir programų nustatymą bei atsarginių priemonių, kuriomis užtikrinamas siūlomų schemų tvarumas ir gyvybingumas, nustatymą;
- c) projektų ir programų dokumentų rengimą;
- d) sutarčių rengimą, derybas dėl jų ir sutarčių sudarymą;
- e) projektų ir programų įgyvendinimą ir valdymą;
- f) projektų ir programų priežiūrą bei jų tvarumo užtikrinimą.

3. Atitinkamos UŠT institucijos ir Komisija bendrai atsako už:

- a) BPD priėmimą;
- b) vienodas dalyvavimo konkursuose ir sutartyse sąlygas;
- c) projektų ir programų rezultatų bei poveikio monitoringą ir vertinimą;
- d) tinkamo, savalaikio ir našaus projektų ir programų vykdymo užtikrinimą.

4. Komisija atsako už finansinių sprendimų dėl bendro skirstymo pagal BPD priėmimą 24 straipsnyje nurodyta tvarka.

5. Jei šiame sprendime kitaip nenumatyta, visi sprendimai, kuriems reikalingas kurios nors asociacijos šalies pritarimas, priimami arba laikomi priimtais per šešis mėnesius nuo to laiko, kai apie juos praneša kita šalis.

21 straipsnis

Finansavimo taikymo sritis

Paisant atitinkamos UŠT vietos ar regioniniu lygiu nustatytos strategijos ir prioritetų, finansinė parama gali būti suteikiama veiklai, kuri padeda pasiekti šiame sprendime nustatytų tikslų.

Finansavimo taikymo sričiai priklauso:

- a) sektorinė politika ir reformos, taip pat jas atitinkantys projektai;
- b) institucinė plėtra, gebėjimų plėtotė ir aplinkos apsaugos aspektų integravimas;

- c) techninio bendradarbiavimo programos;
- d) humanitarinė pagalba ir pagalba ypatingais atvejais;
- e) papildoma parama tais atvejais, kai svyruoja uždirbamos pajamos iš prekių ir paslaugų eksporto.

22 straipsnis

Teisė gauti finansavimą

1. Pagal šį sprendimą teisę gauti finansinę paramą turi šie subjektai ir institucijos:

- a) UŠT;
 - b) regioninės ir tarpvalstybinės institucijos, kurioms priklauso viena ar kelios UŠT ir kurios turi savo atitinkamų organų įgaliojimą;
 - c) Bendrijos ir UŠT įsteigtos jungtinės institucijos tam tikriems specifiniams uždaviniams vykdyti.
2. Vadovaujantis atitinkamų UŠT institucijų susitarimu, šie subjektai ir institucijos taip pat turi teisę gauti paramą:
- a) vietos, nacionalinės ir (arba) regioninės viešosios arba pusiau viešosios žinybos, skyriai arba UŠT savivaldybės, visų pirma jų finansinės institucijos ir plėtros bankai;
 - b) UŠT ir regioninių grupių bendrovės ir įmonės;
 - c) valstybės narės įmonės tam, kad be savo pačių indėlio, jos galėtų imtis dar ir produktyvių projektų UŠT teritorijoje;
 - d) UŠT ir Bendrijos finansų tarpininkai, skatinantys ir finansuojantys privačias investicijas UŠT;
 - e) decentralizuoto bendradarbiavimo dalyviai ir kiti nevalstybiniai dalyviai iš UŠT ir Bendrijos, kad jie galėtų imtis ekonominių, kultūrinių, socialinių ir švietimo projektų bei programų UŠT decentralizuoto bendradarbiavimo sistemoje, minėtoje 29 straipsnyje.

23 straipsnis

Programų kūrimas ir įgyvendinimas

Per dvyliką mėnesių nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos Komisija, bendradarbiaudama su UŠT pagal 7 straipsnį, 24 straipsnyje nustatyta tvarka priima šio sprendimo antrosios dalies ir II A–D priedų įgyvendinimo nuostatas.

Per dvyliką mėnesių nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos pateiktomis atitinkamomis gairėmis ir informacija ji padeda UŠT iki galo pasinaudoti šiame sprendime nustatytų priemonių galimybėmis, visų pirma prekybos ir finansų nuostatomis.

Tose nuostatose visų pirma nustatoma:

- a) BPD ir pagrindinių elementų rengimo tvarka;
- b) po BPD įgyvendinimo vykdomos veiklos, audito, *ex-ante*, tarpinio ir *ex-post* vertinimo, persvarstymo ir BPD įgyvendinimo tvarka ir kriterijai, įskaitant Komisijos dalyvavimo tokioje veikloje tvarką ir kriterijus;
- c) reguliarių ir kitokių ataskaitų rengimas;
- d) išsamios finansinio koregavimo, minėto 32 straipsnyje, taisyklės.

Finansinės ir apskaitos procedūros nustatomos 9-ajame EPF finansų reglamente.

24 straipsnis

EPF-UŠT komitetas

1. Prireikus Komisijai padeda Vidaus susitarimu įsteigtas komitetas (toliau šiame straipsnyje – Komitetas).

2. Kai Komitetas vykdo šiuo sprendimu jam suteiktus įgaliojimus, jis vadinamas EPF-UŠT komitetu. Vidaus susitarimu įsteigto komiteto vidaus darbo taisyklės taikomos EPF-UŠT komitetui.

3. Komiteto darbe pagrindinis dėmesys kreipiamas į esminius plėtros bendradarbiavimo UŠT ir regioniniu lygiu klausimus. Nuoseklumo, koordinavimo ir papildomumo tikslais jis stebi BPD įgyvendinimą.

4. Komitetas pareiškia savo nuomonę dėl:

- a) BPD projekto ir jos pataisų;
- b) šios sprendimo dalies ir II A–D priedų įgyvendinimo nuostatų.

5. Komisijos atstovas Komitetui pateikia priemonių, kurių reikia imtis, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį nustato jo pirmininkas. Nuomonė patvirtinama Vidaus susitarimo 21 straipsnio 4 dalyje nustatyta balsų dauguma. Valstybių narių atstovų Komitete balsai skaičiuojami taip, kaip numatyta to straipsnio 3 dalyje. Pirmininkas nebalsuoja.

6. Komisija patvirtina priemones, kurios taikomos nedelsiant. Tačiau jei priemonės neatitinka Komiteto nuomonės, Komisija nedelsdama apie jas praneša Tarybai. Tokiu atveju, Komisija savo priimtų priemonių taikymą gali atidėti ne daugiau kaip trims mėnesiams nuo tokio pranešimo dienos.

7. Taryba balsų dauguma ir balsus skaičiuojant taip, kaip numatyta šio straipsnio 5 dalyje, per šio straipsnio 6 dalyje numatytą laikotarpį gali priimti kitokį sprendimą.

8. Komisija Komitetui praneša apie BPD vėlesnį vykdymą, vertinimą ir auditą.

2 skyrius

UŠT teikiami ištekliai

25 straipsnis

Finansinė pagalba

1. Visa Bendrijos finansinės pagalbos suma, teikiama 1 skyriaus tikslams, jos paskirstymas, finansavimo ir pagalbos naudojimo sąlygos bei priemonės laikotarpiui nuo 2000 m. iki 2007 m. yra nurodytos II A–D prieduose ir 3 skyriuje, nepažeidžiant Komisijos taikomų priemonių, nustatytų 24 straipsnyje.

Finansinė pagalba pagal šį sprendimą gali būti naudojama visoms projektų ir programų vietinėms ir užsienio sąnaudoms, įskaitant pasikartojančias sąnaudas, padengti.

2. UŠT taip pat turi teisę gauti finansavimą pagal galiojančius teisės aktus, numatančius paramą besivystančioms II E priede išvardytoms šalims ir Bendrijos programoms, išvardytoms II F priede.

3 skyrius

Parama privataus sektoriaus investicijoms

26 straipsnis

Investicijų skatinimas

UŠT institucijos, valstybės narės ir Bendrija, pripažindamos privačių investicijų svarbą jų plėtros bendradarbiavimui skatinti ir pripažindamos poreikį imtis priemonių tokioms investicijoms skatinti:

- a) įgyvendina priemones, skatinančias privačius investuotojus, kurie laikosi UŠT-EB plėtros bendradarbiavimo tikslų ir prioritetų bei atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų, dalyvauti jų plėtros pastangose;
- b) tokiems investuotojams užtikrina sąžiningas ir vienodas sąlygas;
- c) imasi priemonių ir veiksmų, kurie padeda sukurti ir palaikyti galimą numatyti ir investicijoms saugų klimatą bei pradėti derybas dėl susitarimų, kurie tokį klimatą pagerintų;
- d) skatina veiksmingą UŠT ekonominės veiklos vykdytojų tarpusavio bendradarbiavimą bei jų bendradarbiavimą su Bendrijos ekonominės veiklos vykdytojais, siekiant padidinti kapitalo srautus, valdymo įgūdžius, technologiją ir kitas gamybinės, prekybinės ar mokslinės patirties (*know-how*) formas;
- e) siekia skatinti didesnius privačių išteklių srautus tarp Bendrijos ir UŠT, padėdamos, *inter alia*, šalinti kliūtis, kurios kliudo UŠT ūkio subjektams prieiti prie tarptautinių kapitalo rinkų, įskaitant Bendrijos kapitalo rinką;
- f) kuria aplinką, kuri skatina finansinių institucijų plėtrą, ir išteklių, kurie yra labai svarbūs kapitalo formavimui bei verslininkystės augimui, mobilizavimą;

g) skatina įmonių plėtrą, taikydamos priemones, būtinas verslo aplinkai gerinti ir visų pirma teisinei, administracinei ir paskatų sistemai stiprinti, kuri padėtų dinamiškoms privataus sektoriaus įmonėms atsirasti ir plėtotis, įskaitant naujai kuriamas įmones;

h) stiprina UŠT vietinių institucijų gebėjimus teikti įvairias paslaugas, kurios galėtų skatinti didesnę vietinių subjektų dalyvavimą pramonės ir verslo veikloje.

27 straipsnis

Investicijų parama ir finansavimas

Bendradarbiavimas teikia ilgalaikį finansavimą, kuris apdeda skatinti privataus sektoriaus augimą ir tuo tikslu mobilizuoja nacionalinį ir užsienio kapitalą. Šiuo tikslu bendradarbiavimas visų pirma teikia:

- a) negrąžintinas sumas techninei ir finansinei pagalbai, kuria remiama žmogiškųjų išteklių plėtra, institucinių gebėjimų kūrimas, arba kitokioms institucinės pagalbos formoms, susijusioms su konkrečiomis investicijomis; priemonės, skirtas padaryti įmones konkurencingesnes ir sukurti privačių finansų ir ne finansų tarpininkų pajėgumus; priemonės, kurios palengvina ir skatina investicijas ir veiklą, didinančią konkurencingumą;
- b) patariamąsias ir konsultacines paslaugas, kurios padeda sukurti investicijoms palankų klimatą, ir informaciją, kuri padeda nukreipti ir skatinti kapitalo srautus;
- c) negrąžintinas sumas, finansuojamas Investicijų fondo, minėto II C priede;
- d) paskolas iš Europos investicijų banko nuosavų išteklių.

Sąlygos, taikomos Investicijų fondui ir pirmiau minėtoms paskoloms, yra nustatytos atitinkamai II B ir C prieduose.

4 skyrius

Papildomoji parama eksporto pajamų svyravimo atveju

28 straipsnis

Papildomoji parama

1. Siekiant sušvelninti neigiamus eksporto pajamų trumpalaikio svyravimo padarinius, visų pirma žemės ūkio ir kasybos sektoriuose, kurie gali sukliudyti atitinkamai UŠT pasiekti plėtros tikslus, numatoma papildomos paramos sistema skiriamų finansų, minėtų II A priede, ribose.

2. Paramos tikslas, atsiradus eksporto pajamų trumpalaikiams svyravimams, - apsaugoti makroekonomikos ir sektorių reformas ir politikos kryptis, kurioms kyla pavojus dėl įplaukų sumažėjimo, ir ištaisyti eksporto, ypač žemės ūkio ir kasybos produktų eksporto, nestabilių pajamų neigiamus padarinius.

3. Skirstant II D priede minėtus išteklius, atsižvelgiama į UŠT ekonomikos, visų pirma žemės ūkio ir kasybos sektorių, priklausomybę nuo eksporto. Šiame kontekste mažiausiai išsivysčiusioms UŠT taikomas palankiausias režimas.

4. Papildomieji ištekliai suteikiami, vadovaujantis II D priede nustatyto paramos mechanizmo konkrečiomis priemonėmis.

5. Bendrija taip pat teikia paramą rinka paremtoms draudimo schemoms, skirtoms UŠT, siekiančioms apsisaugoti nuo eksporto pajamų svyravimo rizikos.

5 skyrius

Parama kitiems bendradarbiavimo dalyviams

29 straipsnis

Tikslai ir finansavimas

1. Siekiant spręsti vietos bendruomenės plėtros poreikius ir paskatinti visus decentralizuoto bendradarbiavimo dalyvius, galinčius prisidėti prie UŠT savarankiškos plėtros, siūlyti ir įgyvendinti iniciatyvas, UŠT-EB bendradarbiavimas remia tokią plėtros veiklą, neperžengiant atitinkamų UŠT ir valstybių narių, su kuriomis tokios UŠT yra susijusios, nustatytų ribų ir laikantis BPD nuostatų sistemos.

2. Šiame kontekste, finansinė parama teikiama decentralizuotiems projektams ir mikroprojektams šia tvarka:

a) Bendradarbiavimo partneriai, turintys tiesę į finansinę paramą pagal šį skyrių, – tai decentralizuoto bendradarbiavimo dalyviai Bendrijoje arba UŠT, arba kitose besivystančiose šalyse, būtent: savivaldos institucijos, nevyriausybinių organizacijų, vietinės prekyautojų asociacijos ir vietinės piliečių grupės, kooperatyvai, profesinės sąjungos, moterų ir jaunimo organizacijos, mokymo ir mokslinių tyrimų institucijos, bažnyčios ir visos nevyriausybinių asociacijų, kurios gali prisidėti prie plėtros.

Per tokią bendradarbiavimo formą UŠT plėtrai yra prieinami gebėjimai, naujoviški veiklos metodai ir decentralizuoto bendradarbiavimo dalyvių ištekliai. Teikiant paramą turi būti atsižvelgiama visų pirma į jungtinius Bendrijos, UŠT ir kitų besivystančių šalių veiksmus.

b) Vietiniai mikroprojektai turi turėti ekonominį ir socialinį poveikį gyventojams, tenkinti aiškius ir matomus prioritetinius poreikius ir būti vykdomi vietinės bendruomenės iniciatyva, jai aktyviai dalyvaujant, ir duoti tai bendruomenei naudos.

3. Projektai ar programos, vykdomos šia bendradarbiavimo forma, gali būti vienas iš būdų pasiekti konkrečius BPD tikslus arba vietinių bendruomenių ar decentralizuoto bendradarbiavimo dalyvių iniciatyvų rezultatus.

4. Pagal šį skyrių teikiama parama yra papildoma arba prireikus pridėtinė pagal II E priedo nuostatas.

5. Mikroprojektų ir decentralizuoto bendradarbiavimo finansavimas vyksta teikiant negrąžintinas sumas, ir šiuo atveju finansavimas neturi paprastai viršyti trijų ketvirtadalių visos kiekvieno projekto kainos. Likusią sumą finansuoja:

- a) mikroprojektų atveju – atitinkama vietos bendruomenė natūra arba paslaugų forma, arba grynaisiais pinigais pagal savo galimybes;
- b) decentralizuoto bendradarbiavimo atveju – decentralizuoto bendradarbiavimo dalyviai, jei tokių dalyvių įnešami finansiniai, techniniai, materialūs ir kitokie ištekliai sudaro paprastai ne mažiau kaip 25 projekto arba programos apskaičiuotos kainos;
- c) išimtiniais ir mikroprojektų, ir decentralizuoto bendradarbiavimo atvejais – atitinkamos UŠT institucijos arba finansinių įnašų forma, arba naudojama viešąja įranga, arba teikdamos paslaugas.

Projektams ir programoms, finansuojamiems kaip mikroprojektai arba decentralizuotas bendradarbiavimas, taikomos tokios procedūros, kokios yra nustatytos šiame sprendime, būtent BPD įgyvendinimo nuostatos.

6 skyrius

Humanitarinės pagalbos ir pagalbos ypatingais atvejais parama

30 straipsnis

Tikslai ir priemonės

1. Humanitarinė pagalba ir pagalba ypatingais atvejais suteikiama UŠT, kurios patiria rimtus išskirtinio pobūdžio ekonominius ir socialinius sunkumus dėl stichinių nelaimių ar panašų poveikį turinčių ypatingų aplinkybių. Humanitarinė pagalba ir pagalba ypatingais atvejais teikiama tol, kol jos reikia neatidėliotoms tokioje padėtyje atsirandančioms problemoms spręsti.

Humanitarinė pagalba ir pagalba ypatingais atvejais teikiama išskirtinai tik nukentėjusiųjų nuo nelaimės poreikiams ir jų interesais.

2. Humanitarinės pagalbos ir pagalbos ypatingais atvejais tikslai yra šie:

- a) gelbėti žmonių gyvybę krizių metu ir po krizių, kurias sukelia stichinės nelaimės arba panašaus poveikio ypatingos aplinkybės;
- b) padėti finansuoti pagalbos vežimą ir pastangas visomis prieinamomis logistikos priemonėmis užtikrinti, kad ji būtų prieinama tiems, kam ji yra skirta;

- c) įgyvendinti trumpalaikės reabilitacijos ir atstatymo priemonės, siekiant kuo greičiau žmonėms sukurti sąlygas integruotis ir reintegruoti;
- d) reaguoti į poreikius, kurie atsiranda dėl žmonių, pavyzdžiui, pabėgėlių, perkeltųjų ir grįžtančiųjų asmenų, judėjimo po stichinių ar žmonių sukeltų nelaimių, siekiant patenkinti pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų poreikius, kur tokie asmenys bebūtų, tol, kol reikia, ir palengvinti jų savanorišką sugrįžimą į gyvenamąsias vietas;
- e) padėti UŠT sukurti arba tobulinti nelaimių prevencijos ir pasirengimo joms sistemas, įskaitant numatymo ir greito išpėjimo sistemas, siekiant sumažinti nelaimių padarinius.

3. Panaši pagalba gali būti teikiama UŠT, kurios priima pabėgėlius arba sugrįžtančiuosius, kad būtų galima patenkinti būtinus poreikius, kurių nepadengia pagalba ypatingais atvejais.

4. Šiame straipsnyje numatyta pagalba finansuojama iš Bendrijos biudžeto. Tačiau išimtiniais atvejais ji gali būti finansuojama iš II A priede nustatytų skiriamųjų lėšų, papildant finansavimą iš atitinkamo biudžeto skyriaus.

5. Humanitarinės pagalbos arba pagalbos ypatingais atvejais veiksmai vykdomi nelaimės paliestos UŠT, Komisijos, valstybės narės, su kuria yra susijusi UŠT, tarptautinių organizacijų arba vietos ar tarptautinių nevyriausybinių organizacijų prašymu. Tokia pagalba administruojama ir įgyvendinama, taikant procedūras, kurios palengvina greitus, lanksčius ir veiksmingus veiksmus.

7 skyrius

Įgyvendinimo procedūros

31 straipsnis

Techninė pagalba

1. Komisijos iniciatyva arba jos vardu studijos ir techninės pagalbos priemonės gali būti finansuojamos, siekiant užtikrinti šio sprendimo įgyvendinimui būtiną parengimą, stebėjimą, vertinimą ir priežiūrą.

Tokios studijos ir techninės pagalbos priemonės finansuojamos suteikiant bendrą paskirtą negrąžinamą sumą.

2. UŠT iniciatyva ir atsižvelgiant į Komisijos nuomonę, gali būti finansuojamos studijos ir techninės pagalbos priemonės, kurios yra susijusios su BPD numatytos veiklos įgyvendinimu.

Tokios studijos ir techninės pagalbos priemonės finansuojamos iš atitinkamos UŠT skirtų lėšų.

32 straipsnis

Finansų kontrolė

1. Pagrindinė atsakomybė už veiksmų finansinę priežiūrą priklauso atitinkamai UŠT. Ši priežiūra vykdoma, koordinuojant ją atitinkamais atvejais su valstybe nare, su kuria UŠT yra susijusi, pagal atitinkamus nacionalinius teisės aktus.

2. Komisija atsako:

- a) už tai, kad atitinkamoje UŠT būtų tinkamai veikiančios valdymo ir kontrolės sistemos, kurios užtikrintų, kad Bendrijos lėšos būtų teisingai ir veiksmingai naudojamos;
- b) pažeidimų atveju – už rekomendacijų arba prašymų dėl korekcinų priemonių siuntimą, kad tie pažeidimai ir nustatyti valdymo trūkumai būtų ištaisyti.

3. Komisija, UŠT ir atitinkamais atvejais valstybė narė, su kuria ji yra susijusi, bendradarbiauja administracine tvarka metiniuose arba dvimečiuose susitikimuose, siekdamos derinti programas, metodus ir kontrolės taikymą.

4. Finansinių klaidų korekcijos atveju:

- a) UŠT yra atsakinga už pirminių tokių finansinių pažeidimų aptikimą ir ištaisymą;
- b) tačiau esant trūkumams UŠT veiksmuose, jei UŠT neištaiso padėties, o pastangos pasiekti susitaikinimo nepavyksta, Komisija imasi priemonių sumažinti arba atšaukti visos BPD finansavimo sprendimu skirtos sumos likutį.

8 skyrius

Perėjimas nuo buvusių Europos plėtros fondų prie 9-ojo EPF

33 straipsnis

Buvusių EPF įgyvendinimas ir pereinamasis etapas

1. Įsipareigojimai pagal 6, 7 ir 8 EPF prieš įsigaliojant šiam sprendimui vykdomi toliau pagal tiems EPF taikomas taisykles.

Ištekliai iš šeštojo, septintojo ir aštuntojo EPF, kurie buvo skirti UŠT prieš įsigaliojant šiam sprendimui ir toliau joms yra skiriami. Šie ištekliai ir toliau naudojami pagal Sprendimo 91/482/EEB atitinkamas nuostatas, kurios ir toliau taikomos tokiais tikslais, kol įsigalios Vidaus susitarimas, įsteigiantis 9-ąjį EPF.

Kol įsigalios Vidaus susitarimas, įsteigiantis 9 EPF, pareigūnai, atsakingi už Europos plėtos fondo išteklių valdymą ir įgyvendinimą, būtent EPF vyriausiasis įgaliojimus suteikiantis pareigūnas, UŠT vietos įgaliojimus suteikiantis pareigūnas ir Komisijos delegacijos vadovas, ir toliau lieka atsakingi už jiems Tarybos sprendimu 91/482/EEB pavestų uždavinių valdymą ir įgyvendinimą.

2. Buvusių EPF likučiai Vidaus susitarimo, įsteigiančio 9 EPF, įsigaliojimo dieną taip pat bet kurios sumos, kurios vėliau lieka neišnaudotos vykdomuose projektuose pagal šiuos fondus, perkeliama į 9 EPF ir naudojamos, taikant šiame sprendime nustatytas sąlygas.

Visi taip į 9 EPF perkelti ištekliai, kurie anksčiau buvo skirti UŠT arba regiono preliminariai programai, ir toliau lieka skirti tai UŠT arba regioniniam bendradarbiavimui.

Bet kurie preliminariniams programoms nepaskirstyti likučiai perkeliama į nepaskirstytas 9 EPF sumas. Visa šio sprendimo suma, papildyta perkeltais likučiais iš ankstesnių EPF, taikoma laikotarpiu nuo 2000 m. iki 2007 m. Ši straipsnio dalis visų pirma taikoma bendrų sumų, minėtų Sprendimo 91/482/EEB 118 ir 142 straipsniuose, skirtų atitinkamai žemės ūkio prekių eksporto pajamų stabilizavimui (*Stabex*) ir specialiajai finansavimo priemoni (Sysmin), likučiams.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

EKONOMINIS IR PREKYBOS BENDRADARBIAVIMAS

34 straipsnis

Tikslas

1. Ekonominio ir prekybos bendradarbiavimo tikslas – skatinti UŠT ekonominę ir socialinę plėtrą, visų pirma nustatant glaudžius jų tarpusavio ir su Bendrija, kaip visuma, ekonominius santykius.

Toks bendradarbiavimas vykdomas, paisant kitų bendrųjų politikos kryptių tikslų.

2. Be to, Bendrija išpareigoja remti veiksmingą UŠT integraciją į pasaulio ekonomiką ir jų prekių bei paslaugų prekybos plėtrą regioninėse ir pasaulio rinkose.

1 skyrius

Prekių prekybos tvarka

35 straipsnis

UŠT kilmės prekių laisvas įvežimas

1. UŠT kilmės prekės į Bendriją įvežamos be importo muto.

2. Produktų kilmės sąvoka ir su ja susiję administracinio bendradarbiavimo būdai yra nustatyti III priede.

36 straipsnis

Ne UŠT kilmės prekių, esančių laisvoje apyvartoje UŠT, persiuntimas

1. Ne UŠT kilmės prekės, esančios laisvoje apyvartoje UŠT ir kaip tokios reeksportuojamos į Bendriją, yra įvežamos be muitų ir lygiavėčio poveikio mokesčių, jei:

- už jas atitinkamoje UŠT yra sumokėti muitai ar lygiavėčio poveikio mokesčiai, kurių suma yra lygi arba didesnė už muitus, taikomus į Bendriją įvežant trečiųjų šalių, kurioms taikomas palankiausio režimo statusas, kilmės tokius pačius produktus;
- joms netaikoma muitų ar lygiavėčio poveikio mokesčių išimtis arba jie nėra visi ar iš dalies kompensuojami, nepažeidžiant šio straipsnio 2 dalies;
- prekės įvežamos kartu su eksporto sertifikatu.

2. Nepažeisdama šio straipsnio 1 dalies, Komisija atitinkamos UŠT institucijų tinkamai pagrįstu prašymu ir atsižvelgdama į šio sprendimo tikslus gali leisti UŠT viešąją finansinę pagalbą tiems subjektams, kurie vykdo persiuntimo procedūrą.

Prašyme visų pirma nurodomas prekybos, kuriai bus taikoma pagalba, pobūdis ir numatoma apimtis.

Ši pagalba teikiama į laisvą apyvartą patenkančių prekių vežimui, įskaitant teisėtai remiamas einamąsias sąnaudas, susijusias su persiuntimo procedūra. Ši pagalba neturi rimtai trikdyti ar kelti sunkumų, kurie iškraipytų Bendrijos arba vienos ar kelių valstybių narių ekonominį sektorių.

UŠT institucijos Komisijai gali teikti papildomą informaciją savo raštiškiems prašymams paremti.

Jei UŠT institucijos to prašo, sušaukiama 7 straipsnio 3 dalyje minėta partnerystės darbo grupė bet kokiems su persiuntimo procedūra susijusiems klausimams spręsti.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos:

- Sutarties I priede išvardytiems žemės ūkio produktams ir produktams, kuriems taikomas 1993 m. gruodžio 6 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3448/93, nustatantis prekybos priemonės dėl tam tikrų prekių, pagamintų iš perdirbtų žemės ūkio produktų ⁽¹⁾, išskyrus žuvininkystės produktus nuo 2002 m. vasario 1 d. laikantis Komisijos priimtų būtinų įgyvendinimo priemonių:
 - klasifikuojamus KN kodais 0303 31 10 00, 0304 20 95 10 ir 0306 13 10, persiunčiamus per Grenlandiją iki 10 000 tonų per metus, ir

⁽¹⁾ OL L 318, 1993 12 20, p. 18. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2580/2000 (OL L 298, 2000 11 25, p. 5).

- B) klasifikuojamus KN kodais 0302 21 10, 0303 31 10, 0305 49 10, 0306 12 10, 0306 12 90, 0306 22 91, 0306 22 99, 0306 13 10, 0306 13 30, 0306 13 40, 0306 13 50, 0306 13 80, 0306 23 10, 0306 23 31, 0306 23 39, 0306 23 90, persiunčiamus per Sen Pjerą ir Mikeloną iki 2 000 tonų per metus;
- b) produktams, kurių įvežimui į Bendriją taikomi kiekybiniai apribojimai ir limitai arba antidempingo muitai.
4. Ne UŠT kilmės produktų, esančių laisvoje apyvartoje UŠT, įvežimui į Bendriją ir su jomis susijusio administracinio bendradarbiavimo būdai yra nustatyti IV priede.

37 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Klausimais, kuriems taikomas 36 straipsnis Komisijai padeda komitetas.
2. Komiteto darbui taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai.
3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

38 straipsnis

Kiekybiniai apribojimai ir lygiavertį poveikį turinčios priemonės

1. Bendrija UŠT kilmės produktų importui netaiko jokių kiekybinių apribojimų ar lygiavertį poveikio priemonių.
2. Šio straipsnio 1 dalis neklaido taikyti prekių importo, eksporto ar tranzito draudimų arba apribojimų, jei jie yra pateisinami visuomenės dorovės arba viešosios tvarkos, žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatos bei gyvybės apsaugos, nacionalinių meno, istorijos ar archeologijos vertybių apsaugos, galinčių pasibaigti gamtos išteklių išsaugojimo bei pramoninės ir komercinės nuosavybės apsaugos sumetimais.

Jokiais atvejais tokie draudimai ar apribojimai neturi tapti savavališka ar nepateisinama diskriminacijos priemone ar apskritai užslėptu prekybos apribojimu.

39 straipsnis

Atliekos

1. Atliekų judėjimas tarp valstybių narių ir UŠT kontroliuojamas pagal tarptautinę ir Bendrijos teisę. Bendrija remia šios srities veiksmingo tarptautinio bendradarbiavimo kūrimą ir įgyvendinimą, siekdama apsaugoti aplinką ir visuomenės sveikatą.
2. Bendrija draudžia visokią tiesioginę ar netiesioginę atliekų išvežimą į UŠT, išskyrus nepavojingų atliekų, skirtų utilizavimui, išvežimą, o UŠT institucijos draudžia tiesioginę ar netiesioginę tokių atliekų įvežimą į savo šalį iš Bendrijos ar kurios nors kitos šalies, nepažeisdamos konkrečių tarptautinių įsipareigojimų šiose srityse, kurie yra prisiimti ar gali būti prisiimti ateityje kompetentinguose tarptautiniuose forumuose.

3. Bendrijai taikomas 1993 m. vasario 1 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 259/93 dėl atliekų vežimo Europos bendrijos viduje, į Bendriją ir iš jos priežiūros ir kontrolės ⁽¹⁾.

4. UŠT, kurios dėl savo konstitucinio statuso nėra Bazelio konvencijos šalys, atitinkamos institucijos pagreitina vidaus įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų tam, kad būtų įgyvendintos Bazelio konvencijos ⁽²⁾ nuostatos, priėmimą.

5. Be to, atitinkamos valstybės narės skatina, kad UŠT priimtų vidaus įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus tam, kad būtų įgyvendinti:

- a) Reglamento (EEB) Nr. 259/93:
 - i) 13 straipsnis dėl atliekų siuntų tarp UŠT;
 - ii) 18 straipsnis dėl atliekų eksporto iš UŠT į AKR valstybes;
- b) Reglamentas (EB) Nr. 1420/1999 ⁽³⁾;
- c) Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1547/1999 ⁽⁴⁾;
- d) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/59/EB ⁽⁵⁾, laikantis jos perkėlimo į nacionalinę teisę terminų, nustatytų jos 16 straipsnyje.
6. Pavojingų atliekų ir nepavojingų atliekų, skirtų galutiniam šalinimui, įvežimui į Bendriją iš UŠT taikomi Reglamento (EEB) Nr. 259/93 1–12 ir 25–39 straipsniai bei Komisijos sprendimas 94/774/EB ⁽⁶⁾.
7. Viena ar kelios UŠT ir valstybė narė, su kuriomis jos yra susijusios, atliekų išvežimui iš UŠT į tą valstybę narę gali taikyti nacionalines procedūras.

⁽¹⁾ OL L 30, 1993 2 6, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 1999/816/EB (OL L 316, 1999 12 10, p. 45).

⁽²⁾ 1993 m. vasario 1 d. Tarybos sprendimas 93/98/EEB dėl Konvencijos dėl tarpvalstybinio pavojingų atliekų judėjimo ir jų šalinimo (Bazelio konvencija) sudarymo Bendrijos vardu (OL L 39, 1993 2 16, p. 1).

⁽³⁾ 1999 m. balandžio 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1420/1999, nustatantis bendrąsias taisykles ir tvarką, taikytinas kai kurių rūšių atliekų vežimui į kai kurias EBPO nepriklausančias šalis (OL L 166, 1999 7 1, p. 6). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1800/2001 (OL L 244, 2001 9 14, p. 19).

⁽⁴⁾ 1999 m. liepos 12 d. Komisijos reglamentas 1547/1999/EB, pagal Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 259/93 nustatantis kontrolės tvarką, reglamentuojančią tam tikrų rūšių atliekų vežimą į tam tikras šalis, kurioms netaikomas EBPO sprendimas C(92) 39 (galutinis) (OL L 185, 1999 7 17, p. 1). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1800/2001.

⁽⁵⁾ 2000 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/59/EB dėl uosto priėmimo įrenginių, skirtų laivuose susidarančioms atliekoms ir krovinių likučiams (OL L 332, 2000 12 28, p. 81).

⁽⁶⁾ 1994 m. lapkričio 24 d. Komisijos sprendimas 94/774/EB dėl Tarybos reglamente Nr. 259/93/EEB dėl atliekų vežimo Europos bendrijos viduje, į Bendriją ir iš jos priežiūros ir kontrolės minimo standartinio vaiztaraščio (OL L 310, 1994 12 3, p. 70).

Tokiu atveju per šešis mėnesius nuo šio sprendimo įsigaliojimo atitinkama valstybė narė Komisijai praneša taikytinus teisės aktus arba bet kuriuos būsimus nacionalinius teisės aktus bei jų pataisas.

40 straipsnis

UŠT priimtose priemonės

1. Atsižvelgdamos į dabartinius UŠT plėtros poreikius, UŠT institucijos Bendrijos kilmės produktų importui gali ir toliau taikyti arba pradėti taikyti tokius muitus ir kiekybinius apribojimus, kuriuos jos laiko būtinais.

2. a) UŠT Bendrijai taikomos prekybos priemonės negali būti jokios valstybių narių diskriminacijos priežastis ir negali būti mažiau palankios už palankiausio režimo statusą.
- b) Nepaisydama specifinių šio sprendimo nuostatų, Bendrija prekybos srityje nediskriminuoja įvairių UŠT.
- c) a punkto nuostatos nekliudo šaliai arba teritorijai taikyti tam tikroms kitoms UŠT ar kitoms besivystančioms šalims palankesnę režimą už Bendrijai taikomą režimą.

3. Per tris mėnesius nuo šio sprendimo įsigaliojimo UŠT institucijos Komisijai praneša jų taikomus muitų tarifus ir kiekybinių apribojimų sąrašus.

Jos taip pat praneša Komisijai bet kurias vėlesnes tokių priemonių pataisas, jei ir kai jos priimamos.

41 straipsnis

Priežiūros sąlyga

1. UŠT kilmės produktams, minėtiems 35 straipsnyje, arba ne UŠT kilmės produktams, minėtiems 36 straipsnyje, gali būti taikoma speciali priežiūra. Kuriems produktams taikoma priežiūra, sprendžia Komisija, konsultuodamasi su UŠT institucijomis ir valstybe nare, su kuria UŠT yra susijusi.

2. Taikomas 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas ⁽¹⁾, 308d straipsnis.

3. Komisija ir kompetentingos UŠT institucijos užtikrina priežiūros priemonių veiksmingumą, taikydamos administracinio bendradarbiavimo būdus, nustatytus III ir IV prieduose.

⁽¹⁾ OL L 253, 1993 10 11, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 993/2001 (OL L 141, 2001 5 28, p. 1).

42 straipsnis

Apsaugos priemonės

1. Jei šio sprendimo taikymas sutrikdo Bendrijos arba vienos ar kelių valstybių narių ekonomikos sektorių arba sukelia pavojų jų išorės finansų stabilumui, arba jei kyla sunkumai, dėl kurių gali pablogėti veikla kuriame nors Bendrijos ar Bendrijos regiono sektoriuje, Komisija savo iniciatyva arba vienos ar kelių valstybių prašymu, pasikonsultavusi su 43 straipsnyje minėtu komitetu gali imtis arba įgalioti valstybes nares imtis apsaugos priemonių pagal tolesnes šio straipsnio dalis.

2. Įgyvendinant šio straipsnio 1 dalį, pirmenybė teikiama tokioms priemonėms, kurios mažiausiai sutrikdytų asociacijos ir Bendrijos funkcionavimą. Šios priemonės neturi siekti daugiau nei griežtai būtina iškilusiems sunkumams įveikti. Jos negali siekti daugiau nei šiuo sprendimu suteikiamo preferencinio režimo panaikinimas.

3. Taikant arba keičiant apsaugos priemones, ypatingas dėmesys kreipiamas į mažiausiai išsivysčiusių UŠT interesus.

4. Šis straipsnis nepažeidžia Bendrijos teisių ir pareigų pagal PPO taisykles, įskaitant PPO susitarimo dėl apsaugos priemonių taisykles ⁽²⁾. Jis taip pat nekliudo taikyti reglamentus, nustatančius bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą, arba pagal juos sudarytas Bendrijos ar nacionalines nuostatas, arba specifines taisykles dėl perdirbtų žemės ūkio produktų, priimtas pagal Sutarties 235 straipsnį.

5. a) Jei valstybė narė paprašo, kad Komisija taikytų apsaugos taisykles, Komisija apie tai praneša Tarybai, valstybėms narėms ir UŠT institucijoms per tris darbo dienas nuo valstybių narių prašymo gavimo dienos, ir paragina UŠT institucijas pateikti informaciją, kurią jos laiko svarbia esamai padėčiai.

b) Kai Komisija veikia savo pačios iniciatyva, ji kuo anksčiau apie tai praneša atitinkamoms UŠT ir valstybėms narėms.

c) UŠT institucijoms reikalaujant ir nepažeidžiant šiame straipsnyje nurodytų terminų, sukviečiama partnerystės darbo grupė, minėta 7 straipsnio 3 dalyje. Darbo grupės susirinkimo rezultatai perduodami konsultaciniam komitetui. Šiuo atveju šio straipsnio 9 dalyje minėtas terminas pratęsiamas dešimčia darbo dienų. Tuo pačiu metu Komisija pakviečia valstybes nares į komitetą, minėtą 43 straipsnyje posėdį.

Valstybės narės ir UŠT Komisijai teikia bet kokią informaciją, būtiną savo prašymams taikyti apsaugos priemones ar jų netaikyti pagrįsti.

⁽²⁾ OL L 336, 1994 12 23, p. 184.

6. Komisija Tarybai, valstybėms narėms ir UŠT institucijoms nedelsdama praneša apie sprendimą imtis būtinų apsaugos priemonių. Sprendimas vykdomas nedelsiant.

7. Bet kuri valstybė narė per 10 darbo dienų nuo pranešimo apie Komisijos sprendimą, minėtą šio straipsnio 6 dalyje, gavimo dienos gali jį perduoti svarstyti Tarybai.

8. Jei Komisija nepriima sprendimo per 21 darbo dieną arba jei ji atmeta prašymą ar jei Komisija nusprendžia netaikyti apsaugos priemonių, bet kuri valstybė narė, kuri tokį klausimą iškėlė Komisijai, gali jį perduoti svarstyti Tarybai.

9. Šio straipsnio 7 ir 8 dalyse minėtais atvejais Taryba kvalifikuota balsų dauguma per 21 darbo dieną gali priimti skirtingą sprendimą.

43 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Klausimais, kuriems taikomas 42 straipsnis, Komisijai padeda komitetas.
2. Komiteto darbo tvarkai taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai.
3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

2 skyrius

Paslaugų prekyba ir įsisteigimo taisyklės

44 straipsnis

Bendrasis tikslas

Šios srities ilgalaikis tikslas – nuoseklus paslaugų prekybos liberalizavimas, deramai atsižvelgiant į UŠT vietos politikos uždavinius, UŠT išsivystymo lygį ir Bendrijos, valstybių narių arba OŠT priimtus įsipareigojimus PPO sistemoje.

45 straipsnis

Įsisteigimo bendrieji principai ir paslaugų teikimas

1. Šiame skyriuje taikomi šie apibrėžimai:

- a) „bendrovės arba įmonės“: bendrovės arba įmonės įsteigtos pagal civilinę ar komercinę teisę, įskaitant viešąsias ir kitas bendroves, kooperatyvines draugijas ir bet kuriuos kitus juridinius asmenis ar asociacijas, kurias reglamentuoja viešoji ar privatinė teisė, išskyrus nepelno subjektus.

„Valstybių narių bendrovės arba įmonės“ – tai bendrovės arba įmonės, sudarytos pagal kurios nors valstybės narės įstatymus, kurių registruota buveinė, centrinė administracija arba

pagrindinė verslo vieta yra toje valstybėje narėje. Tačiau bendrovė arba įmonė, turinti tik savo registruotą buveinę kurioje nors valstybėje narėje, privalo vykdyti veiklą, kuri turi nuolatinį ir faktinį ryšį su tos valstybės narės ekonomika.

„UŠT bendrovės arba įmonės“ – tai bendrovės arba įmonės, sudarytos pagal kurios nors konkrečios UŠT taikytinus įstatymus, kurių registruota buveinė, centrinė administracija arba pagrindinė verslo vieta yra toje UŠT; tačiau bendrovė arba įmonė, turinti tik savo registruotą buveinę kurioje nors šalyje ar teritorijoje privalo vykdyti veiklą, kuri turi faktinį ir nuolatinį ryšį su tos šalies arba teritorijos ekonomika;

- b) „UŠT gyventojai“: asmenys paprastai gyvenantys UŠT, kurie yra kurios nors valstybės narės piliečiai ir kurių statusas yra specifinis UŠT. Šis apibrėžimas nepažeidžia teisių, kurias suteikia Sąjungos pilietybė Sutartyje nurodyta prasme.

2. Pagal Sutarties 183 straipsnio 5 dalį ir šio straipsnio 3 dalį įsisteigimui ir paslaugų teikimui taikomų priemonių srityje:

- a) Bendrija Užjūrio šalims ir teritorijoms taiko pagal Bendrąjį susitarimą dėl prekybos paslaugomis (GATS) prisiimtus įsipareigojimus tame susitarime nustatytais sąlygomis ir pagal šį sprendimą; vykdydamos tokius įsipareigojimus, valstybės narės nediskriminuoja UŠT gyventojų, bendrovių ar įmonių;
- b) UŠT institucijos valstybių narių piliečiams, bendrovėms ar įmonėms taiko režimą, kuris nėra mažiau palankesnis už režimą, kurį jos taiko trečiųjų šalių piliečiams, bendrovėms ar įmonėms, ir nediskriminuoja valstybių narių piliečių, bendrovių ar įmonių.

3. UŠT institucijos, siekdamos skatinti ir remti vietos užimtumą, priima nuostatus savo gyventojams ir vietos veiklai padėti.

Tokiu atveju UŠT institucijos Komisijai praneša apie savo priimtus nuostatus, kad ji galėtų apie juos pranešti valstybėms narėms.

4. Komisijos pasiūlymu Taryba vieningai nustato UŠT gyventojų, turinčių gydytojo, stomatologo, akušerio, bendrojo gydymo medicinos seserų, vaistininko ir veterinaro specialybę, profesinių kvalifikacijų, kurios turi būti pripažintos valstybėse narėse, sąrašą.

56 straipsnis

Jūrų transportas

Bendradarbiavimo šioje srityje tikslas – užtikrinti darnią našių ir patikimų laivininkystės paslaugų plėtrą ekonomiškai patenkinamomis sąlygomis, padedant visoms šalims aktyviai dalyvauti prekyboje nevaržomais komerciniais pagrindais.

Ši nuostata netaikoma Grenlandijai.

3 skyrius

Su prekyba susijusios sritys

47 straipsnis

Einamieji mokėjimai ir kapitalo judėjimas

1. Nepažeisdamos šio straipsnio 2 dalies:

- a) valstybės narės ir UŠT institucijos netaiko jokių apribojimų Bendrijos ir UŠT gyventojų tarpusavio mokėjimams laisvai konvertuojama valiuta į mokėjimų balanso einamąją sąskaitą;
- b) sandorių į mokėjimų balanso kapitalo sąskaitą srityje valstybės narės ir UŠT institucijos netaiko jokių apribojimų laisvam kapitalo judėjimui, skirtam tiesioginėms investicijoms į bendroves, sudarytas pagal priimančiosios valstybės narės, šalies ar teritorijos įstatymus, užtikrinamos, kad tokių investicijų sukurtas turtas ir iš jo gautas pelnas galėtų būti realizuojamas ir repatrijuojamas.

2. Bendrija, valstybės narės ir UŠT turi teisę, taikyti priemones, minėtas *mutatis mutandis* Sutarties 57, 58, 59, 60 ir 301 straipsniuose, juose nustatytomis sąlygomis. Taip pat, kai vienai ar kelioms UŠT arba vienai ar kelioms valstybėms narėms iškyla arba gresia iškilti rimti mokėjimų balanso sunkumai, UŠT institucijos, valstybės narės arba Bendrija, laikydamosi GATT, GATS ir Tarptautinio valiutos fondo susitarimo VIII ir XIV straipsnių, gali nustatyti einamiesiems sandoriams ribotos trukmės apribojimus, kuriais negalima siekti daugiau nei griežtai būtina mokėjimų balanso padėčiai ištaisyti. Taikydamos tokias priemones, UŠT institucijos, valstybė narė arba Bendrija nedelsdamos viena kitai praneša apie tai ir kuo greičiau viena kitai pateikia atitinkamos priemonės panaikinimo terminus.

48 straipsnis

Konkurencijos politika

1. Norint pagerinti ir užtikrinti investicijoms palankų klimatą, tvarų industrializacijos procesą ir priėjimo prie rinkos skaidrumą, labai svarbu nustatyti ir įgyvendinti veiksmingą ir tinkamą konkurencijos politiką bei taisykles.

2. Siekdamas panaikinti konkurencijos iškraipymus ir deramai atsižvelgdamas į kiekvienos UŠT skirtingą išsivystymo lygį bei ekonominius poreikius, Bendrija ir UŠT įsipareigoja įgyvendinti vietines, nacionalines arba regionines taisykles ir politiką,

įskaitant kontrolę, ir, tam tikromis sąlygomis, įmonių susitarimų, įmonių asociacijų sprendimus ir įmonių suderintus veiksmus, kuriais siekiama arba dėl kurių užkertamas kelias konkurencijai, ji apribojama arba iškraipoma, draudimą. Nurodytas draudimas taip pat taikomas vienos ar kelių įmonių piktnaudžiavimui dominuojančia padėtimi Bendrijos ar UŠT teritorijoje.

49 straipsnis

Intelektinės nuosavybės teisių apsauga

1. Siekiant sumažinti dvišalės prekybos iškraipymus ir kliūtis, pakankamas ir veiksmingas intelektinės, pramoninės ir komercinės nuosavybės teisių apsaugos, įskaitant tokių teisių įgyvendinimo priemonės, lygis užtikrinamas, vadovaujantis aukščiausiais tarptautiniais standartais.

2. Intelektinės nuosavybės teisės apima autorių teises, įskaitant visų pirma kompiuterinių programų autorių teises ir gretutines teises, naudinguosius modelius, patentus, įskaitant biotechnologinius išradimus, pramoninius dizainus, geografines nuorodas, įskaitant kilmės pavadinimus, prekių arba paslaugų ženklus, integruotųjų schemų topografijas, teisinę duomenų bazių apsaugą ir apsaugą nuo nesąžiningos konkurencijos, minėtos Paryžiaus Konvencijos dėl pramoninės nuosavybės apsaugos 10 bis straipsnyje, ir neatskleistos informacijos apie gamybinę, prekybinę ar mokslinę patirtį apsaugą.

50 straipsnis

Standartizavimas ir sertifikavimas

Siekiant pašalinti nereikalingas technines kliūtis, sumažinti skirtumus ir taip skatinti prekybą, siekiama glaudesnio bendradarbiavimo standartizavimo, sertifikavimo ir kokybės užtikrinimo srityje.

51 straipsnis

Prekyba ir aplinka

Tarptautinės prekybos plėtra skatinama taip, kad būtų užtikrintas tvarus ir geras aplinkos valdymas, laikantis atitinkamų tarptautinių susitarimų ir įsipareigojimų bei atsižvelgiant į atitinkamus UŠT išsivystymo lygius. Projektuojant ir įgyvendinant aplinkos apsaugos priemones, atsižvelgiama į UŠT specialius poreikius ir reikalavimus.

Taikant Rio principus, bendradarbiavimu siekiama užtikrinti prekybos ir aplinkos politikos tarpusavio rėmimą, visų pirma stiprinant su aplinka susijusių prekių ir paslaugų, kokybės kontrolę, ir ekologiškų gamybos metodų tobulinimą.

52 straipsnis

Verslo ir darbo standartai

Turi būti laikomasi tarptautiniu ir nacionaliniu mastu pripažintų pagrindinių darbo normų, visų pirma asociacijų laisvės ir normų, reikalaujančių ginti ir taikyti teisę organizuotis, taikyti teisę derėtis kolektyviai, panaikinti priverstinį darbą ir blogiausios vaikų darbo formas, laikytis nustatytos žemiausios amžiaus ribos ir netaikyti jokios diskriminacijos priimant į samdomą darbą.

53 straipsnis

Vartojimo politika ir vartotojų sveikatos apsauga

Vartojimo politika ir vartotojų sveikatos apsauga vykdoma bendradarbiaujant, atsižvelgiant į UŠT bei Bendrijoje galiojančius teisės aktus ir siekiant išvengti kliūčių prekyboje.

54 straipsnis

Paslėptų protekcionistinių priemonių draudimas

Šio skyriaus nuostatos negali būti naudojamos kaip savavališka diskriminacijos priemonė ar paslėptas prekybos suvaržymas.

4 skyrius

P pinigų ir mokesčių klausimai

55 straipsnis

Mokesčių mažinimo klausimai

1. Nepažeidžiant 56 straipsnio nuostatų, palankiausio režimo statusas, suteiktas pagal šio sprendimo nuostatas, netaikomas mokesčių lengvatoms, kurias valstybių narių arba UŠT institucijos suteikia arba ateityje gali suteikti, remdamosi susitarimais dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo ar kitų mokesčių priemonių, arba galiojančiais vidaus įstatymais mokesčių klausimu.

2. Nė viena šio sprendimo nuostata negali būti aiškinama taip, kad neleistų priimti arba taikyti kokią nors priemonę, kuria siekiama užkirsti kelią mokesčių vengimui ar klastojimui pagal susitarimų dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo ar kitų mokesčių priemonių, arba galiojančių vidaus įstatymų mokesčių klausimais nuostatas.

3. Nė viena šio sprendimo nuostata negali būti aiškinama taip, kad neleistų atitinkamoms kompetentingoms institucijoms,

taikant savo mokesčių įstatymų atitinkamas nuostatas, skirtingai traktuoti mokesčių mokėtojus, kurių padėtis yra skirtinga, visų pirma jų gyvenamosios vietos atžvilgiu arba jų investuoto kapitalo vietos atžvilgiu.

56 straipsnis

Mokesčiai ir muitai, taikomi Bendrijos finansuojamoms sutartims

1. Bendrijos finansuojamoms sutartims UŠT taiko mokesčius ir muitus ne mažiau palankius už tuos, kuriuos jos taiko palankiausio režimo statusą turinčioms valstybėms arba tarptautinėms plėtros organizacijoms, su kuriomis jos turi santykius. Nustatant palankiausio režimo statusą, neatsižvelgiama į tai, kokias priemones atitinkamos šalies ar teritorijos institucijos taiko kitoms besivystančioms šalims.

2. Vadovaujantis šio straipsnio 1 dalimi, Bendrijos finansuojamoms sutartims taikomos šios priemonės:

- finansavimą gaunančioje UŠT sutarčiai netaikomi žyminiai ir registracijos mokesčiai ar tolygaus poveikio mokesčiai, nesvarbu, ar tokie mokesčiai jau galioja ar jie pradės galioti ateityje; tačiau tokios sutartys registruojamos, vadovaujantis UŠT galiojančiais įstatymais, ir už atitinkamą paslaugą gali būti reikalaujama apmokėti;
- pelnas ir (arba) pajamos, gaunamos atlikus sutartis, apmokestinamos pagal atitinkamos UŠT vidaus mokesčių įstatymus, jei fiziniai ar juridiniai asmenys, gaunantys tokį pelną ir (arba) pajamas toje UŠT turi nuolatinę verslo vietą arba jei sutartį atlikti trunka ilgiau kaip šeši mėnesiai;
- įrangai, kurią įmonėms tenka įsivežti, norint atlikti rangos sutartis, gali būti pritaikyta, jei jos to prašo, laikino įvežimo sistema, nustatyta finansavimą gaunančios UŠT teisės aktais;
- paslaugų sutartyje nustatytų užduočių atlikimui būtina profesionali įranga įleidžiama į finansavimą gaunančią UŠT, vadovaujantis tos UŠT įstatymais be jokių mokesčių, importo muitų ir kitokių rinkliavų, turinčių tolygų poveikį, kai tokie muitai ir mokesčiai nėra atlyginimas už suteiktas paslaugas;
- importas pagal tiekimo sutartis įleidžiamas į finansavimą gaunančią UŠT be muitų, importo muitų, mokesčių ar tolygų poveikį turinčių rinkliavų. Sutartis tiekta atitinkamos šalies ar teritorijos kilmės prekes sudaroma, remiantis prekių pardavimo iš fabrikų kaina, prie kurios galima pridėti tokius vidaus mokesčius, kurie toje šalyje ar teritorijoje tokioms prekėms gali būti taikomi;
- tariama, kad degalai, tepalai, angliavandeniliniai rišikliai ir apskritai visos medžiagos, naudojamos atliekant rangos sutartis, yra pirktos vietinėje rinkoje ir joms taikomos mokesčių taisyklės, galiojančios finansavimą gaunančioje UŠT;

g) asmeniniams ir butiniams daiktams, kuriuos savo reikmėms įveža fiziniai asmenys, išskyrus vietoje samdomus asmenis, atliekantys paslaugų sutartyje nustatytas užduotis, ir jų šeimos nariai, netaikomi jokie muitai, importo muitai, mokesčiai ar tolygų poveikį turinčios rinkliavos, neperžengiant finansavimą gaunančioje UŠT galiojančiuose įstatymuose nustatytų ribų.

3. Bet kokiam klausimui, kuriam netaikomos šio straipsnio 1 ir 2 dalys, taikomi atitinkamos UŠT įstatymai.

4. Komisijos pareigūnai, išskyrus vietoje samdomus darbuotojus, atleidžiami nuo visų mokesčių, kurie yra taikomi šalyje ar teritorijoje, kurioje jie dirba.

5 skyrius

Profesinis rengimas, teisė dalyvauti Bendrijos programose ir kitos nuostatos

57 straipsnis

Profesinis rengimas

Asmenys iš UŠT, turintys kurios nors valstybės narės pilietybę, turi teisę gauti profesinį pasirengimą Bendrijoje tais pačiais pagrindais kaip ir piliečiai tos valstybės narės, kurioje jie atitinka tokiems piliečiams taikomas sąlygas, įskaitant gyvenamosios vietos Bendrijoje arba EEE reikalavimą.

58 straipsnis

UŠT atviros programos

Asmenys iš UŠT ir taikytiniais atvejais iš atitinkamų viešųjų ir (arba) privačių įstaigų bei institucijų UŠT turi teisę dalyvauti II

F priede išvardytose programose ir visose po jų vykstančiose programose pagal programų ir priemonių taisykles, taikomas toje valstybėje narėje, su kuria jos yra susijusios.

Kurios nors UŠT ar valstybės narės prašymu arba savo iniciatyva Komisija gali keisti šį sąrašą.

59 straipsnis

Euro-info susirašinėjimo centrai (EICC)

UŠT institucijų prašymu I antraštinės dalies trečioje dalyje nustatyta tvarka UŠT gali būti įsteigtas *Euro-info* susirašinėjimo centras (toliau – EICC). EICC priimančioje struktūroje gali būti iš dalies finansuojamas iš dotacijos, kuri yra suteikta pagal BPD ar regioninį bendradarbiavimą.

EICC užduotys, jiems suteikiamos priemonės ir paslaugos, steigimo procedūros ir priimančiosios struktūros atrankos kriterijai yra pateikti V priede.

60 straipsnis

VPC ir ŽŪTC

Savo institucijų prašymu UŠT turi teisę gauti AKRV/EB partnerystės susitarimo III priedo 1 straipsnyje minėtų Verslumo plėtros centro (VPC) ir Žemės ūkio ir kaimo kooperacijos techninio centro (ŽŪTC) paslaugas.

Visos VPC ir ŽŪTC teikiamų UŠT naudai paslaugų sąnaudos finansuojamos iš II A priede numatytų lėšų.

KETVIRTOJI DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

61 straipsnis

Statuso pasikeitimas

Jei UŠT tampa nepriklausoma:

- tai šaliai ar teritorijai gali būti ir toliau laikinai Tarybos nustatytomis sąlygomis taikomos šiame sprendime numatytos priemonės;
- Taryba, vieningai sprendama dėl Komisijos pasiūlymo, sprendžia dėl būtinų šio sprendimo, visų pirma dėl II A priede nurodytų sumų pakeitimo.

62 straipsnis

Pakartotinis svarstymas

Iki 2011 m. gruodžio 31 d. Taryba, vieningai sprendama dėl Komisijos pasiūlymo, nustato nuostatas, kaip toliau turi

būti taikomi Sutarties 182–186 straipsniuose nustatyti principai. Šiuo atžvilgiu Taryba visų pirma priima būtinas priemones, kai UŠT pagal savo pačios konstitucines procedūras pradeda taikyti Bendrijai ir įvairiems partneriams tame regione, kuriam ji priklauso, specialias preferencines priemones. Taryba ypač atsižvelgia į Bendrijos, jos valstybių narių arba UŠT prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus, įskaitant įsipareigojimus PPO sistemoje.

63 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja 2001 m. gruodžio 2 d. Jis taikomas iki 2011 m. gruodžio 31 d.

64 straipsnis

Publication

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje, 2001 m. lapkričio 27 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

A. NEYTS-UYTTEBROECK

I A PRIEDAS

UŽJŪRIO ŠALIŲ IR TERITORIJŲ (UŠT), MINĖTŲ 1 STRAIPSNYJE, SĄRAŠAS

- Grenlandija
 - Naujoji Kaledonija ir priklausomos teritorijos
 - Prancūzijos Polinezija
 - Prancūzijos Pietų ir Antarkties sritys
 - Walliso ir Futunos salos
 - Mayotte'as
 - Sen Pjeras ir Mikelonas
 - Aruba
 - Olandijos Antilai:
 - Bonaire
 - Kurasao
 - Saba
 - Sent Eustacijus
 - Sent Martenas
 - Angilija
 - Kaimanų salos
 - Falklando salos
 - Pietų Georgijos ir Pietų Sandwicho salos
 - Montserratas
 - Pitcairnas
 - Šv. Elena, Dangun Žengimo Sala, Tristan da Kunja sala
 - Antarkties britų sritis
 - Indijos vandenyno britų sritis
 - Turkso ir Caicoso salos
 - Didžiosios Britanijos Mergelės salos
-

I PRIEDAS B

**UŠT, MINĖTŲ 3 STRAIPSNIO 3 DALYJE IR ŠIAME SPRENDIME LAIKOMŲ MAŽIAUSIAI
IŠSIVYSCIUSIOMIS, SĄRAŠAS**

- Angilija
 - Mayotte'as
 - Montserratas
 - Šv. Elena, Dangun Žengimo Sala, Tristan da Kunja sala
 - Turkso ir Caicoso salos
 - Walliso ir Futunos salos
 - Sen Pjeras ir Mikelonas
-

II PRIEDAS A

BENDRIJOS FINANSINĖ PAGALBA: 9-ASIS EPF

1 straipsnis

Paskirstymas įvairiems instrumentams

1. Šiame sprendime nurodytiems tikslams per penkerių metų laikotarpį nuo 2000 m. kovo 1 d. iki 2005 m. vasario 28 d. visa 175 milijonų eurų Bendrijos finansinės pagalbos suma, nustatyta Vidaus susitarimu, pagal 9 Europos plėtros fondą (EPF), paskirstoma taip:

- a) 153 milijonai eurų negrąžintinoms išmokoms, įskaitant:
 - i) 145 milijonų eurų programuojamai paramai, skirtai ilgalaikiai plėtrai, humanitarinei pagalbai, pagalbai ypatingų nelaimių atvejais, pagalbai pabėgėliams ir papildomai paramai eksporto pajamų svyravimo atvejais. Ši suma visų pirma naudojama minėtoms Bendrojo programavimo dokumento (BPD) iniciatyvoms finansuoti;
 - ii) 8 milijonai eurų regioniniam bendradarbiavimui ir integracijai remti, įskaitant dialogą ir partnerystės veiklą, nustatytą 7 straipsnyje;
- b) 20 milijonų eurų skiriama UŠT investicijų mechanizmui, minėtam II C priede, finansuoti;
- c) 2 milijonai eurų skiriama Komisijos iniciatyva arba jos vardu taikomoms studijų arba techninės pagalbos priemonėms, visų pirma bendram šio sprendimo įvertinimui likus ne daugiau kaip dvejimėms metams iki jo galiojimo termino pabaigos.

2. Be to, visa finansinė pagalba pagal 9 EPF ir bet kurie likučiai, perkelti į 9 PDF iš ankstesnių fondų pagal Vidaus susitarimą, taikomi 2000–2007 m. laikotarpiui. Iki EPF galiojimo termino pabaigos, valstybės narės įvertina išipareigojimų įvykdymo ir išmokų realizavimo laipsnį. Naujų išteklių poreikis finansiniam bendradarbiavimui remti nustatomas atsižvelgiant į tokių vertinimą ir į nepaskirtus bei neišmokėtus išteklius pagal 9 EPF.

3. Iki EPF galiojimo termino pabaigos valstybės narės nustato datą, po kurios 9 EPF lėšos nebegali būti paskirstomi.

4. Jei šio straipsnio 1 dalyje numatytos lėšos išnaudojamos, dar nepasibaigus šio sprendimo galiojimui, Taryba imasi atitinkamų priemonių.

2 straipsnis

Išteklių administravimas

EIB administruoja iš savo nuosavų išteklių išduodamas paskolas ir veiklą, finansuojamą pagal UŠT Investicijų mechanizmą. Visus kitus finansinius išteklius pagal šį sprendimą administruoja Komisija.

3 straipsnis

Paskirstymas įvairioms UŠT

1. 145 milijonų eurų suma, minėta 1 straipsnio 1 dalies i punkte, skiriama pagal UŠT poreikius ir veiklos rezultatus, taikant šiuos kriterijus:

- a) 66,1 milijonų eurų dydžio A suma skiriama UŠT, kurių ekonominis išsivystymas yra mažiausiai pažengęs, būtent toms, kurių Bendrasis nacionalinis produktas (BNP) vienam gyventojui, remiantis prieinamais statistikos duomenimis, neviršija 75 % Bendrijos BNP.
- b) 61 milijono eurų dydžio B suma skiriama UŠT, kurių BNP vienam gyventojui nėra didesnis už Bendrijos BNP, prioritetinei socialinės plėtros ir aplinkos apsaugos veiklai kovos su skurdu sistemoje finansuoti.
- c) Skiriant A ir B sumas, atsižvelgiama į gyventojų skaičių, BNP lygį, į tai, kaip buvo panaudotos ankstesnės EPF lėšos, kaip laikomasi tarptautinės mokesčių ir finansų vadybos principų, sunkumus dėl geografinių ypatumų, įvertintas galimybes realizuoti lėšas ir užtikrinti sklandų pereinamąjį laikotarpį, kuris nesukeltų staigaus žymesnio nuosmukio, skyrus lėšas Naujai Kaledonijai, Prancūzijos Polinezijai ir Olandijos Antilams. Lėšos skiriamos taip, kad jas būtų galima veiksmingai panaudoti. Dėl lėšų skyrimo sprendžiama, remiantis subsidiarumo principu.

2. Klausimas dėl galimo lėšų skyrimo Grenlandijai nagrinėjamas, atsižvelgiant į Protokolo dėl žvejybos sąlygų 2001–2006 m. laikotarpiu ⁽¹⁾ 14 straipsnyje numatytą apžvalgą.

3. Nepaskirstytas 17,9 milijonų eurų C rezervas atidedamas šiems tikslams:

- a) humanitarinei pagalbai, pagalbai ypatingų nelaimių atvejais ir pabėgėliams skirtai pagalbai finansuoti visose UŠT ir, prireikus, papildomai paramai eksporto pajamų svyravimo atveju pagal II D priedą;
- b) naujoms sumoms skirti, atsiradus atitinkamiems UŠT poreikiams ir rezultatams.

Rezultatai vertinami objektyviai ir skaidriai, atsižvelgiant į skirtų išteklių panaudojimą, vykdomos veiklos veiksmingą įgyvendinimą, skurdo švelninimą ir mažinimą ir priimtas tvirtos plėtros priemonės.

- c) Atitinkamais atvejais būtinoms priemonėms, atlikus šio straipsnio 2 dalyje minėtą apžvalgą.
- d) Ne didesnė kaip 1 milijono eurų suma atidedama subsidijuoti palūkanas už veiklos finansavimą iš Banko nuosavų lėšų pagal II B priedą arba pagal UŠT investicijų mechanizmą.

⁽¹⁾ 2001 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1575/2001 dėl Ketvirtąjo protokolo, nustatančio žvejybos sąlygas, numatytas Susitarime dėl žuvininkystės tarp Europos ekonominės bendrijos ir Danijos Vyriausybės bei Grenlandijos Autonominės Vyriausybės, sudarymo (OL L 209, 2001 8 2, p. 1).

4. Vadovaujantis pirmesnėmis šio straipsnio dalimis ir nepažeidžiant neišleisto perkeltos ankstesniojo EPF likučio, orientacinės pagal 9 EPF paskirstytos sumos yra tokios:

(milijonais eurų)

UŠT	9 EPF pradinis orientacinis paskirstymas		
	A	B	Iš viso
Naujoji Kaledonija		13,75	13,75
Prancūzijos Polinezija		13,25	13,25
Wallisas ir Futuna	8	3,5	11,5
Mayotte'as	9,9	5,3	15,2
Sen Pjeras ir Mikelonas	5,6	6,8	12,4
Olandijos Antilai	11,7	8,3	20,0
Falklando salos		3	3
Turks ir Caicos	8,2	0,2	8,4
Angilija	7,9	0,1	8
Montserratas	5,3	5,7	11,0
Šv. Elena ir priklausomosios sritys (Dangun Žengimo ir Tristan da Kunja salos)	7,5	1,1	8,6
Pitcairnas	2		2
Iš viso	127,1 milijono eurų		
Nepaskirstytasis C rezervas	17,9 milijono eurų		

5. Atlikus tarpinę apžvalgą vidury nustatyto termino, Komisija gali priimti sprendimą dėl skirtingo nepaskirstytų lėšų, minėtų šiame straipsnyje, likučių paskirstymo. Šios apžvalgos ir sprendimo dėl naujo paskirstymo priėmimo tvarka priimama šio sprendimo 24 straipsnyje nustatyta tvarka.

II B PRIEDAS

BENDRIJOS FINANSINĖ PAGALBA: PASKOLOS IŠ EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO NUOSAVŲ IŠTEKLIŲ**1 straipsnis****Suma**

Ne didesnę kaip 20 milijonų eurų sumą, numatytą Vidaus susitarimo 5 straipsnyje, suteikia EIB paskolomis iš savo nuosavų išteklių, taikant jo statutuose ir šiame priede nustatytas sąlygas.

2 straipsnis**Europos investicijų bankas****1. EIB:**

- a) per savo valdomus išteklius prisideda prie ekonominės ir pramoninės UŠT plėtros teritoriniu ir regioniniu pagrindu; ir šiuo tikslu prioriteto tvarka finansuoja produktyvius projektus ir programas arba kitas investicijas, kuriomis siekiama skatinti privatųjį sektorių visuose ekonominiuose sektoriuose;
- b) glaudžiai bendradarbiauja su nacionaliniais ir UŠT bei Bendrijos regioniniais plėtros bankais ir kitomis bankinėmis ir finansų institucijomis;

- c) konsultuodamasis su atitinkama UŠT ir laikydamasis savo statute nustatytos tvarkos, pritaiko šiame sprendime nustatytas priemones ir procedūras bendradarbiavimui plėtros finansavimo klausimais įgyvendinti, siekdamas, prireikus, atsižvelgti į projektų ir programų pobūdį bei šio sprendimo tikslus.

2. Paskolos iš EIB nuosavų išteklių suteikiamos, laikantis šių sąlygų ir reikalavimų:

- a) orientacinė palūkanų norma – tai palūkanų norma, kurią sutarties pasirašymo dieną arba paskolos išmokėjimo dieną EIB taiko paskoloms ta pačia valiuta, išduodamoms tokiam pačiam laikotarpiui;
- b) tačiau:
 - i) iš principo viešojo sektoriaus projektams suteikiama teisė gauti 3 % palūkanų subsidiją;
 - ii) privataus sektoriaus projektams, kuriuose vykdoma per-tvarka dėl privatizavimo, arba projektams, kuriais teikiama didelė ir aiškiai įrodoma socialinė arba ekologinė nauda, paskolos gali būti skiriamos, suteikiant palūkanų subsidiją, kurios suma ir forma nustatoma atsižvelgiant į projekto konkrečius ypatumus. Tačiau palūkanų subsidija negali būti didesnė kaip 3 %.

Bet kuriuo atveju galutinė palūkanų norma negali būti mažesnė kaip 50 % orientacinės palūkanų normos;

- c) palūkanų subsidijos suma, apskaičiuota pagal jos vertę paskolos išmokėjimo dienomis, suteikiama iš skirtos palūkanų subsidijos, nustatytos II A priedo 3 straipsnio 3 dalies d punkte, ir sumokama tiesiai EIB;

Palūkanų subsidijos gali būti kapitalizuojamos arba panaudojamos negrąžintinų paskolų forma su projektais susijusiai pagalbai, visų pirma UŠT finansinėms institucijoms remti;

- d) iš EIB nuosavų išteklių suteiktų paskolų grąžinimo laikas nustatomas, remiantis ekonominiais ir finansiniais projekto ypatumais, bet negali būti ilgesnis kaip 25 metai. Šioms paskoloms paprastai numatomas lengvatinis laikotarpis, atsižvelgiant į projekte vykdomų statybų laiką.

3. Viešojo sektoriaus įmonių investicijoms, kurias finansuoja EIB iš savo nuosavų išteklių, gali būti pareikalauta, kad atitinkama UŠT suteiktų konkrečias su projektu susijusias garantijas ar įsipareigojimus.

2 straipsnis**Užsienio valiutos pervedimo sąlygos**

Veiklai pagal šį sprendimą, kuriai atitinkama UŠT yra pritarusi raštu, UŠT:

- a) netaiko jokių nacionalinių ar vietinių rinkliavų, fiskalinių mokesčių nuo paskolos palūkanų, komisinių ar laipsniškai grąžinamų sumų, kurių yra reikalaujama pagal atitinkamos UŠT įstatymą ar įstatymus;
- b) gavėjams suteikia galimybę naudoti valiutą, kurios pagal finansavimo sutartį reikia paskolų, suteiktų jos teritorijoje vykdomiems projektams ir programoms, palūkanoms, komisiniams ar laipsniškai grąžinamoms sumoms sumokėti;
- c) Europos investicijų bankui visas būtinas pervesti sumas, kurias ji gauna nacionaline valiuta, perveda užsienio valiuta, taikydama pervedimo dieną galiojantį euro ar kitos pervedamos valiutos ir nacionalinės valiutos keitimo kursą. Čia įeina visokie atlyginimai, kaip antai, *inter alia*, palūkanos, dividendai, komisiniai ir mokesčiai už paslaugas, taip pat laipsniškai grąžinamos paskolų sumos ir akcijų pardavimo įplaukos, kuriuos reikia sumokėti pagal jos teritorijoje vykdomiems projektams ir programoms suteikto finansavimo sutartį.

II C PRIEDAS

BENDRIJOS FINANSINĖ PAGALBA: UŠT INVESTICINIS MECHANIZMAS

1 straipsnis

Tikslas

Įkuriamas UŠT investicinis mechanizmas (toliau – mechanizmas) verslo požiūriu gyvybingoms visų pirma privataus sektoriaus įmonėms, bet ir viešojo sektoriaus įmonėms, remiančioms privataus sektoriaus plėtrą, skatinti.

Mechanizmo finansavimo veiklai ir paskoloms iš EIB nuosavų išteklių taikomos tokios sąlygos, kokios yra nustatytos šiame priede, II B priede ir Vidaus susitarimo 29 ir 30 straipsniuose. Šios lėšos turinčioms teisę jas gauti įmonėms išmokamos tiesiogiai arba netiesiogiai per tokią teisę turinčius investicinius fondus ir (arba) finansinius tarpininkus.

2 straipsnis

Mechanizmo ištekliai

1. Mechanizmo ištekliai gali būti naudojami, *inter alia*:

a) suteikti rizikos kapitalą, taikant šias formas:

- i) dalyvavimas UŠT įmonių, įskaitant finansines institucijas, nuosavybės vertybiniuose popieriuose;
- ii) kvazi kapitalo pagalba UŠT įmonėms, įskaitant finansines institucijas;
- iii) užsienio ir vietiniams investuotojams bei skolintojams suteikiamos garantijos ir kitoks kredito užtikrinimas, kuris gali būti taikomas politinės ar kitokios su investicijomis susijusios rizikos atvejais;

b) suteikti įprastas paskolas.

2. Dalyvauti nuosavybės vertybiniuose popieriuose paprastai reiškia turėti ne kontrolinį akcijų paketą, už kurį pajamos gaunamos, atsižvelgiant į atitinkamo projekto veiklos rezultatus.

3. Kvazikapitalo pagalba gali būti teikiama akcininkų avansų, konvertuojamų obligacijų, sąlyginių, subordinuotų ir dalyvavimo paskolų forma ar kokia nors kita panašia pagalbos forma. Tokia pagalba – tai visų pirma:

a) sąlyginės paskolos, kurių aptarnavimas ir (arba) trukmė siejama su tam tikrų sąlygų, susijusių su projekto rezultatais, įvykdymu; konkrečiais atvejais, kai sąlyginės paskolos suteikiamos tyrimams prieš investicijas atlikti ar kitokiai su

projektu susijusiai pagalbai, nuo paskolos aptarnavimo gali būti atleista, jei investicijos nebuvo padarytos;

b) dalyvavimo paskolos, kurių aptarnavimas ir (arba) trukmė siejama su projekto finansiniu pajamingumu;

c) subordinuotos paskolos, kurios grąžinamos tik po to, kai yra atlikti visi kiti atsiskaitymai.

4. Suteikiant paskolą, nurodomas atlygis už kiekvieną operaciją. Tačiau:

a) sąlyginių arba dalyvavimo paskolų atveju atlygis – tai nustatyta paprastai ne didesnė kaip 3 % palūkanų norma ir kintamasis komponentas, susijęs su projekto rezultatais;

b) subordinuotų paskolų atveju palūkanų norma siejama su rinka.

5. Garantijų dydis turi atspindėti apdraustą riziką ir būdingus veiklos ypatumus.

6. Paprastųjų paskolų palūkanų norma susideda iš orientacinės palūkanų normos, kurią EIB taiko panašioms paskoloms su tokios pat trukmės lengvatiniu laikotarpiu ir skolos grąžinimo terminu, ir priemokos, kurią nustato EIB.

7. Paprastosios paskolos gali būti suteikiamos koncesinėmis sąlygomis šiais atvejais:

a) infrastruktūros projektams mažiausiai išsivysčiusiose UŠT, kurie yra būtini privataus sektoriaus plėtrai. Tokiais atvejais paskolos palūkanų norma sumažinama 3 %;

b) privataus sektoriaus projektams, kuriuose vykdoma pertvarka dėl privatizavimo, arba projektams, kuriais teikiama didelė ir aiškiai įrodoma socialinė arba ekologinė nauda. Tokiais atvejais paskolos gali būti skiriamos, suteikiant palūkanų subsidiją, kurios suma ir forma nustatoma atsižvelgiant į projekto konkrečius ypatumus. Tačiau palūkanų subsidija negali būti didesnė kaip 3 %.

Bet kuriuo atveju galutinė palūkanų norma negali būti mažesnė kaip 50 % orientacinės palūkanų normos.

8. Šiems koncesiniams tikslams lėšos suteikiamos iš mechanizmo ir neturi viršyti 5 % bendros investicijos finansavimui mechanizmo ir EIB iš nuosavų išteklių skirtos sumos.

9. Palūkanų subsidijos gali būti kapitalizuojamos arba panaudojamos negrąžintinų paskolų forma su projektais susijusiai pagalbai, visų pirma UŠT finansinėms institucijoms remti.

3 straipsnis

Mechanizmo veikla

1. Mechanizmas veikia visuose ekonominiuose sektoriuose ir remia privačių ir komerciniu pagrindu veikiančių viešojo sektoriaus ekonominių vienetų, įskaitant įplaukas duodančią ekonominę ir technologiją infrastruktūrą, kuri yra gyvybingai svarbi privačiam sektoriui, investicijas. Mechanizmas:

- a) valdomas kaip atnaujinamasis fondas, siekiant, kad jis būtų finansiškai tvarus. Jis veikia pagal rinkos sąlygas ir stengiasi neiškraipyti vietinių rinkų ir neišstumti privačių finansinių šaltinių;
- b) stengiasi aktyvinti ir mobilizuoti ilgalaikius vietinius išteklius ir pritraukti privačius užsienio skolintojus ir investuotojus į UŠT vykdomus projektus.

2. Pasibaigus šio sprendimo galiojimo laikui ir nesant specialaus Tarybos sprendimo, į mechanizmą grįžę susikaukę gryniesi srautai perkeliama į vėlesnį UŠT finansavimo mechanizmą.

4 straipsnis

Sąlygos, susijusios su užsienio valiutos kurso rizika

Siekiant sumažinti valiutų kurso svyravimo pasekmes, valiutų kurso rizikos problemos sprendžiamos taip:

- a) dalyvavimo nuosavybės vertybiniuose popieriuose siekiant padidinti įmonės nuosavas lėšas atveju valiutų kurso riziką paprastai dengia mechanizmas;
- b) mažų ir vidutinių įmonių rizikos kapitalo finansavimo atveju valiutų kurso rizika paprastai dalijasi Bendrija ir kitos dalyvaujančios šalys. Paprastai valiutų kurso rizika dalijamasi po lygiai;
- c) kai įmanoma ir tikslinga, ypač ekonomiškai ir finansiškai stabiliose šalyse, mechanizmu stengiamasi suteikti paskolas vietine UŠT valiuta, taip prisiimdamas valiutų kurso riziką.

II D PRIEDAS

BENDRIJOS FINANSINĖ PAGALBA: PAPILDOMA PARAMA ESANT TRUMPALAIKIAMS EKSPORTO PAJAMŲ SVYRAVIMAMS**1 straipsnis****Principai**

1. Kriterijus, kuriuo remiantis nustatomas ilgalaikis plėtros paskirstymas, – tai UŠT ekonomikos priklausomumo laipsnis nuo prekių, ypač žemės ūkio ir kasybos produktų, eksporto.

2. Siekiant sušvelninti neigiamus eksporto įplaukų nestabilumo padarinius ir apsaugoti plėtros programą, kuriai pavojų kelia įplaukų sumažėjimas, gali būti mobilizuota papildoma finansinė parama iš šalies ilgalaikiai plėtrai programuojamų išteklių, vadovaujantis 2 ir 3 straipsniais.

2 straipsnis**Teisės gauti papildomą paramą kriterijai**

1. Teisė gauti papildomus išteklius nustatoma:

— prekių eksporto pajamoms sumažėjus 10 %, arba 2 % mažiau-
siai išsivysčiusiose šalyse, palyginti su pajamų, gautų per pir-
muosius trejus metus iš pirmųjų ketverių metų prieš paraiš-
kos pateikimo metus, aritmetiniu vidurkiu;

arba

— bendrų žemės ūkio ir mineralinių produktų eksporto paja-
moms sumažėjus 10 %, arba 2 % mažiau-
siai išsivysčiusiose šalyse, palyginti su pajamų, gautų per pirmuosius trejus metus
iš pirmųjų ketverių metų prieš paraiškos pateikimo metus,
aritmetiniu vidurkiu šalyse, kuriose žemės ūkio arba minera-
linių produktų eksporto įplaukos sudaro daugiau kaip 40 %
bendrų prekių eksporto pajamų.

2. Teisė gauti papildomą paramą suteikiama ne ilgiau kaip ket-
veriems metams iš eilės.

3. Papildomos lėšos atspindimos atitinkamos šalies valstybinėse
sąskaitose. Jos naudojamos, vadovaujantis įgyvendinimo nuosta-
tomis, kurios nustatomos pagal šio sprendimo 23 straipsnį.
Abiejų šalių sutarimu lėšos gali būti naudojamos į nacionalinį biu-
džetą įrašytoms programoms finansuoti. Tačiau dalis papildomų
lėšų gali būti taip pat atidėtos konkrečioms sektoriams.

3 straipsnis**Avansai**

Papildomų lėšų skyrimo sistemoje numatomi avansai, skirti nau-
doti tuomet, kai pavėluotai gaunami suvestiniai prekybos statisti-
kos duomenys, ir užtikrinti, kad atitinkamos lėšos galėtų būti įra-
šytos į kitų metų, einančių po paraiškos padavimo metų, biudžetą.
Avansai skiriami, remiantis laikina eksporto statistika, kurią
parengia UŠT institucijos ir Komisijai pateikia prieš pateikdamos
oficialią galutinę suvestinę statistiką. Didžiausia avanso suma –
80 % apskaičiuotos papildomų lėšų sumos, skirtos paraiškos
metams. Taip skirtos sumos koreguojamos bendru Komisijos ir
UŠT institucijų susitarimu, atsižvelgiant į galutinę suvestinę eks-
porto statistiką ir galutinę viešojo deficito sumą.

4 straipsnis**Persvarstymas**

Šio priedo nuostatos iš naujo apsvaustomos ne vėliau kaip po
dvejų metų nuo įgyvendinimo nuostatų, minėtų šio sprendimo
23 straipsnyje, įsigaliojimo, o vėliau – Komisijos, kurios nors vals-
tybės narės ar UŠT prašymu.

II E PRIEDAS

BENDRIJOS FINANSINĖ PAGALBA: BIUDŽETO PAGALBA BESIVYSTANČIOMS ŠALIMS

Nepažeidžiant būsimų biudžeto nuostatų pakeitimų, UŠT naudojasi šiomis biudžetinėmis linijomis, numatytomis besivystančioms šalims bendrajame Europos Sąjungos biudžete. Išskyrus atvejus, kai aiškiai pasakyta, kad negalima, UŠT naudojasi bendrojo biudžeto lėšomis, suteikiamomis besivystančioms šalims.

1. Maisto ir humanitarinė pagalba (B7–2 I antraštinė dalis)

- 1999 m. birželio 29 d. Tarybos sprendimas 1999/576/EB dėl 1999 m. Maisto pagalbos konvencijos pasirašymo ir pranešimo apie laikiną taikymą Europos bendrijos vardu ⁽¹⁾.
- 2000 m. birželio 13 d. Tarybos sprendimas 2000/421/EB dėl 1999 m. Maisto pagalbos konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu ⁽²⁾.
- 1996 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1292/96 dėl maisto pagalbos politikos ir maisto pagalbos valdymo bei specialios veiklos maisto pakankamumui užtikrinti ⁽³⁾.
- 1996 m. birželio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1257/96 dėl humanitarinės pagalbos ⁽⁴⁾.

2. Bendrijos priemonės NVO remti (B7.60 skyrius)

- 1992 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl nevyriausybinių organizacijų vaidmens bendradarbiaujant dėl vystymosi ⁽⁵⁾.
- 1998 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1658/98 dėl bendro veiklos finansavimo su Europos nevyriausybinių plėtros organizacijomis (NVO) besivystančioms šalims svarbioje srityse ⁽⁶⁾.

3. Mokymas ir supažindinimas su plėtros problemomis (B7.61 skyrius)

- 1998 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2836/1998 dėl lyčių klausimų integravimo į plėtrą remiantį bendradarbiavimą ⁽⁷⁾.

4. Aplinka (B7.62 skyrius)

- 2000 m. lapkričio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2493/2000 dėl priemonių, skatinančių visišką aplinkos apsaugos aspekto integravimą į besivystančių šalių plėtros procesą ⁽⁸⁾.
- 2000 m. lapkričio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2494/2000 dėl priemonių, skatinančių atogrąžų ir kitų miškų išsaugojimą bei subalansuotą valdymą ⁽⁹⁾.

5. Sveikatos apsauga ir kova su narkomanija, gyventojai ir demografija besivystančiose šalyse (B7.63 skyrius)

- 1997 m. spalio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2046/97 dėl Šiaurės ir Pietų bendradarbiavimo kampanijoje prieš narkotikus ir narkomaniją ⁽¹⁰⁾.
- 1997 m. kovo 24 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 550/97 dėl ŽIV/AIDS prevencijos besivystančiose šalyse ⁽¹¹⁾.

6. Specialios pagalbos schemos plėtros srityje (B7.64 skyrius)

- 1996 m. lapkričio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2258/96 dėl reabilitacinės ir atstatymo veiklos besivystančiose šalyse ⁽¹²⁾.
- 1998 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1659/98 dėl decentralizuoto bendradarbiavimo ⁽¹³⁾.

⁽¹⁾ OL L 222, 1999 8 24, p. 38.

⁽²⁾ OL L 163, 2000 7 4, p. 37.

⁽³⁾ OL L 166, 1996 7 5, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 163, 1996 4 2, p. 1.

⁽⁵⁾ OL C 150, 1992 6 15, p. 273.

⁽⁶⁾ OL L 213, 1998 7 30, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1726/2001 (OL L 234, 2001 9 1, p. 10).

⁽⁷⁾ OL L 354, 1998 12 30, p. 5.

⁽⁸⁾ OL L 288, 2000 11 15, p. 1.

⁽⁹⁾ OL L 288, 2000 11 15, p. 6.

⁽¹⁰⁾ OL L 287, 1997 10 21, p. 1.

⁽¹¹⁾ OL L 85, 1997 3 27, p. 1.

⁽¹²⁾ OL L 306, 1996 11 28, p. 1.

⁽¹³⁾ OL L 213, 1998 7 30, p. 6.

7. **Kampanija prieš seksualinį turizmą trečiosiose šalyse (B7 626 skyrius)**

- Veikla, numatyta vykdant kampaniją prieš vaikų seksualinį turizmą, bus tęsiama, remiantis 1999 m. gegužės 26 d. Komisijos komunikatu ir 1999 m. gruodžio 21 d. Tarybos išvadomis.

II F PRIEDAS

KITA BENDRIJOS PAGALBA: DALYVAVIMAS BENDRIJOS PROGRAMOSE

Šios programos ir visos vėlesnės programos taikomos UŠT nacionaliniams subjektams pagal kvotas, skirtas valstybei narei, su kuria atitinkama UŠT yra susijusi:

1. **Švietimo ir mokymo programos:**
 - a) „Leonardo da Vinči“, antrasis Bendrijos profesinio mokymo veiksmų programos etapas, sudarytas 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos sprendimu 1999/382/EB ⁽¹⁾;
 - b) Darbinio mokymo, įskaitant gamybinę praktiką, galimybių Europoje skatinimas, sudaryta 1998 m. gruodžio 21 d. Tarybos sprendimu 1999/51/EB ⁽²⁾;
 - c) „Socrates“, antrasis Bendrijos veiksmų programos švietimo srityje etapas, sudarytas 2000 m. sausio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu 253/2000/EB ⁽³⁾;
 - d) Bendrijos veiksmų programa „Jaunimas“, sudaryta 2000 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu 1031/2000/EB ⁽⁴⁾.
2. **Įmonių paramos programos:**
 - a) Daugiametė verslo ir verslininkystės programa (2001–2005), sudaryta 2000 m. gruodžio 20 d. Tarybos sprendimu 2000/819/EB ⁽⁵⁾;
 - b) *Artisanat*, numatyta a punkte nurodytoje programoje;
 - c) *Euromanagement*, numatyta a punkte nurodytoje programoje;
 - d) Pradinis kapitalas, pagal trečiąją daugiametę MVĮ skirtą programą, sudaryta 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos sprendimu 97/15/EB ⁽⁶⁾.
3. **5-osios pamatinės programos mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų programos:**
 - 3.1. *Teminės programos:*
 - a) Gyvenimo kokybės ir gyvųjų išteklių valdymo mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo specifinė programa (1998–2002 m.) ⁽⁷⁾;
 - b) Patogios informacinės visuomenės mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo specifinė programa (1998–2002 m.) ⁽⁸⁾;
 - c) Konkurencingo ir tvaraus augimo mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo specifinė programa (1998–2002 m.) ⁽⁹⁾;
 - d) Energetikos, aplinkosaugos ir tvarios plėtros mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo specifinė programa (1998–2002 m.), sudaryta 1999 m. sausio 25 d. Tarybos sprendimu 1999/171/EB ⁽¹⁰⁾.
 - 3.2. *Horizontaliosios programos:*
 - a) Bendrijos mokslinių tyrimų tarptautinio vaidmens patvirtinimo specifinė programa (1998–2002 m.) ⁽¹¹⁾;
 - b) Inovacijų skatinimo ir MVĮ dalyvavimo skatinimo mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo specifinė programa (1998–2002 m.) ⁽¹²⁾;
 - c) Žmogiškojo mokslinių tyrimų potencialo ir socialinių bei ekonominių žinių bazės mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo specifinė programa (1998–2002 m.) ⁽¹³⁾.
4. **Kultūros ir audiovizualinės programos:**
 - a) Programa, skatinanti Europos garso ir vaizdo kūrinių kūrimą, platinimą bei skatinimą, įgyvendinimo (MEDIA Plus – kūrimas, platinimas ir reklama) laikotarpiui nuo 2001 m. iki 2005 m., sudaryta 2000 m. gruodžio 20 d. Tarybos sprendimu 2000/821/EB;
 - b) „Kultūra 2000“, (2000–2004 m.), sudaryta 2000 m. vasario 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu 508/2000/EB ⁽¹⁴⁾.
5. Japonijos ŽIMP (Žmogiškųjų išteklių mokymo programa Japonijoje) programa ir aktualios misijos, sudaryta 1992 m. gegužės 18 d. Tarybos sprendimu 92/278/EEB ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁾ OL L 146, 1999 6 11, p. 33.

⁽²⁾ OL L 17, 1999 1 22, p. 45.

⁽³⁾ OL L 28, 2000 2 3, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 117, 2000 5 18, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 333, 2000 12 29, p. 84.

⁽⁶⁾ OL L 6, 1997 1 10, p. 25.

⁽⁷⁾ OL L 64, 1999 3 12, p. 1.

⁽⁸⁾ OL L 64, 1999 3 12, p. 20.

⁽⁹⁾ OL L 64, 1999 3 12, p. 40.

⁽¹⁰⁾ OL L 64, 1999 3 12, p. 58.

⁽¹¹⁾ OL L 64, 1999 3 12, p. 78.

⁽¹²⁾ OL L 64, 1999 3 12, p. 91.

⁽¹³⁾ OL L 64, 1999 3 12, p. 105.

⁽¹⁴⁾ OL L 63, 2000 3 10, p. 1.

⁽¹⁵⁾ OL L 144, 1992 5 26, p. 19.

III PRIEDAS

DĖL SAŲOKOS „PRODUKTŲ KILMĖ“ APIBRĖŽIMO IR ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO METODAI

TURINYS

I ANTRAŠTINĖ DALIS	BENDROSIOS NUOSTATOS
- 1 straipsnis	Apibrėžimai
II ANTRAŠTINĖ DALIS	SAŲOKOS „PRODUKTŲ KILMĖ“ APIBRĖŽIMAS
- 2 straipsnis	Bendrieji reikalavimai
- 3 straipsnis	Ištiesai gauti produktai
- 4 straipsnis	Pakankamai apdoroti arba perdirbti produktai
- 5 straipsnis	Nepakankamas apdorojimas arba perdirbimas
- 6 straipsnis	Kilmės kumuliacija
- 7 straipsnis	Kvalifikacijos vienetas
- 8 straipsnis	Pridėtinės ir atsarginės dalys bei įrankiai
- 9 straipsnis	Komplektai
- 10 straipsnis	Neutralūs elementai
III ANTRAŠTINĖ DALIS	TERITORINIAI REIKALAVIMAI
- 11 straipsnis	Teritoriškumo principai
- 12 straipsnis	Tiesioginis transportas
- 13 straipsnis	Parodos
IV ANTRAŠTINĖ DALIS	KILMĖS ĮRODYMAS
- 14 straipsnis	Bendrieji reikalavimai
- 15 straipsnis	Judėjimo sertifikato EUR.1 išdavimo tvarka
- 16 straipsnis	Judėjimo sertifikatai EUR.1, išduoti atgaline tvarka
- 17 straipsnis	Judėjimo sertifikato EUR.1 dublikato išdavimas
- 18 straipsnis	Judėjimo sertifikato EUR.1 išdavimas, remiantis kilmės įrodymu, išduotu arba parengtu anksčiau
- 19 straipsnis	Sąskaitos faktūros deklaracijos išrašymo sąlygos
- 20 straipsnis	Patvirtintasis eksportuotojas
- 21 straipsnis	Kilmės įrodymo galiojimas
- 22 straipsnis	Tranzito procedūra
- 23 straipsnis	Kilmės įrodymo pateikimas
- 24 straipsnis	Įvežimas atskiromis partijomis
- 25 straipsnis	Kilmės įrodymo išimtys
- 26 straipsnis	Informacijos teikimo tvarka grupiniais tikslais
- 27 straipsnis	Patvirtinamieji dokumentai
- 28 straipsnis	Kilmės įrodymo ir patvirtinamųjų dokumentų saugojimas
- 29 straipsnis	Nesutapimai ir formalios klaidos
- 30 straipsnis	Eurais išreikštos sumos
V ANTRAŠTINĖ DALIS	ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO PRIEMONĖS
- 31 straipsnis	Antspaudų ir adresų pranešimas
- 32 straipsnis	Kilmės įrodymo patikra
- 33 straipsnis	Tiekėjų deklaracijų patikra
- 34 straipsnis	Ginčų sprendimas
- 35 straipsnis	Nuobaudos
- 36 straipsnis	Laisvosios zonos
- 37 straipsnis	Nukrypti leidžiančios nuostatos

VI ANTRAŠTINĖ DALIS	SEUTA IR MELILIJA
- 38 straipsnis	Specialiosios sąlygos
VII ANTRAŠTINĖ DALIS	BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS
- 39 straipsnis	Kilmės taisyklių persvarstymas
- 40 straipsnis	Priedėliai
- 41 straipsnis	Priedo įgyvendinimas
- 42 straipsnis	Formų EUR.2 išrašymo pereinamasis laikotarpis

Priedėliai

- 1 priedėlis	Įvadiniai 2 priedo sąrašo paaiškinimai
- 2 priedėlis	Apdirbimo arba perdirbimo rūšys, kurias reikia atlikti su kitos šalies kilmės medžiagomis, kad pagamintas produktas įgautų atitinkamos kilmės statusą
- 3 priedėlis	Judėjimo sertifikato EUR.1 forma
- 4 priedėlis	Sąskaitos faktūros deklaracija
- 5 priedėlis	Tiekėjo deklaracija apie preferencinės kilmės statusą turinčius produktus
- Appendix 5B	Supplier declaration for products not having preferential origin status
- 6 priedėlis	Tiekėjo deklaracija apie preferencinės kilmės statuso neturinčius produktus
- 7 priedėlis	Prašymo taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą forma

I ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Apibrėžimai

Šiame priede:

- a) „gamyba“ – bet koks apdirbimas ar perdirbimas, įskaitant surinkimą arba konkrečias operacijas;
- b) „medžiaga“ – bet kuris ingredientas, žaliava, komponentas ar dalis ir t. t., naudojama produkto gamyboje;
- c) „produktas“ – gaminamas produktas net tuo atveju, jei jis skirtas vėliau panaudoti kitoje gamybos operacijoje;
- d) „prekės“ – ir medžiagos, ir produktai;
- e) „muitinė vertė“ – vertė, nustatyta pagal 1994 m. susitarimo dėl Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VII straipsnio įgyvendinimo (PPO susitarimas dėl muitinės vertinimo);
- f) „gamyklos kaina“ – kaina, mokama už produktą gamykloje gamintojui, kurio įmonėje yra atliktas paskutinis jo apdirbimas arba perdirbimas, jei į kainą įeina visų panaudotų medžiagų vertė, atėmus visus vidaus mokesčius, kurie yra arba gali būti grąžinami, kai išgytas produktas yra eksportuojamas;
- g) „medžiagų vertė“ – muitinė vertė įvežant naudojamas kitos šalies kilmės medžiagas, arba jei ji nežinoma ir negali būti nustatyta, pirmoji atitinkamoje teritorijoje už medžiagas sumokėta kaina, kurią galima nustatyti;
- h) „šalies kilmės medžiagų vertė“ – *mutatis mutandis* taikoma g punkte apibrėžtų medžiagų vertė;
- i) „pridėtinė vertė“ – gamyklos kaina, atėmus trečiosios šalies medžiagų, įvežtų į Bendriją, AKR valstybes arba UŠT, muitinę vertę;

- j) „skyriai“ ir „pozicijos“ – skyriai ir pozicijos (keturių skaitmenų kodai), naudojami nomenklatūroje, kuri sudaro Suderintąją prekių aprašymo ir kodavimo sistemą, šiame priede vadinamą „Suderintąja sistema“, arba SS;
- k) „klasifikuojamas“ – priskiriamas (produktas ar medžiaga) tam tikrai pozicijai;
- l) „siunta“ – vieno eksportuotojo vienam gavėjui vienu metu siunčiami produktai arba visi eksportuotojo gavėjo siunčiami produktai, kuriems taikomas vienas bendras važtos dokumentas arba, jei tokio nėra, – viena bendra sąskaita faktūra;
- m) „teritorijos“ apima ir teritorinius vandenius.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

SĄVOKOS „PRODUKTŲ KILMĖ“ APIBRĖŽIMAS

2 straipsnis

Bendrieji reikalavimai

1. Įgyvendinant sprendimo nuostatas dėl prekybinio bendradarbiavimo, šie produktai yra laikomi UŠT kilmės:
 - a) produktai, ištiesai gauti UŠT, kaip apibrėžta šio priedo 3 straipsnyje;
 - b) produktai, gauti UŠT, kuriuose yra medžiagų, kurios nėra ištiesai ten gautos, jei tokios medžiagos yra pakankamai apdirbtos arba perdirbtos UŠT, kaip apibrėžta šio priedo 4 straipsnyje.
2. Įgyvendinant šio straipsnio 1 dalį, UŠT teritorijos laikomos viena teritorija.

3. Laikoma, kad produktai, sudaryti iš medžiagų, kurios ištisai yra gautos arba pakankamai apdirbtos ar perdirbtos dviejose ar daugiau UŠT, yra kilę iš tos UŠT, kurioje buvo atliktas paskutinis toks apdirbimas ar perdirbimas, jei tokį apdirbimą ar perdirbimą sudaro daugiau nei tai, kas nurodyta šio priedo 5 straipsnyje.

3 straipsnis

Ištisai gauti produktai

1. Laikoma, kad ištisai gauti UŠT, Bendrijoje ar AKR valstybėse yra šie:

- a) mineraliniai produktai, iškasti iš žemės ar iš jū jūros dugno;
- b) ten išaugintos daržovės;
- c) ten gimę ir išauginti gyvi gyvūnai;
- d) ten išaugintų gyvų gyvūnų produktai;
- e) ten sumedžioti arba sužvejoti produktai;
- f) už teritorinių vandenų jų laivų sužvejoti jūros produktai ar kiti produktai paimti iš jūros;
- g) produktai, pagaminti jų žuvų perdirbimo laivuose tik iš produktų, nurodytų f punkte;
- h) ten surinkti panaudoti daiktai, tinkantys naudojimui tik kaip žaliava, įskaitant panaudotas padangas, tinkančias naudoti su nauju protektoriumi arba kaip atliekas;
- i) ten vykdomos apdirbimo veikloje susidariusios atliekos ir laužas;
- j) produktai, išgauti iš jūros grunto už teritorinių vandenų, jei jos turi išimties teises eksploatuoti tą gruntą;
- k) prekės, pagamintos ten išskirtinai iš produktų, nurodytų a–j punktuose.

2. Žodžiai „jų laivai“ ir „jų žuvų perdirbimo laivai“ šio straipsnio 1 dalies f ir g punktuose taikomi tik laivams ir žuvų perdirbimo laivams:

- a) kurie yra registruoti arba įrašyti UŠT, valstybėje narėje arba AKR valstybėje;
- b) kurie plaukioja su UŠT, kurios nors EB valstybės narės ar AKR valstybės vėliava;
- c) kurių bent 50 % priklauso UŠT, valstybės narės ar AKR valstybės nacionaliniams subjektams arba įmonei, kurios pagrindinė buveinė yra UŠT ar vienoje iš šių valstybių ir kurios direktorių valdybos ar Priežiūros valdybos pirmininkas ir tokių valdybų narių dauguma yra UŠT, valstybės narės ar AKR piliečiai ir, be to, bendrijų ir ribotos atsakomybės bendrovių

atveju, kurių bent pusė kapitalo priklauso valstybėms narėms arba AKR valstybėms arba tokių valstybių ar UŠT viešosioms institucijoms ar piliečiams;

- d) kurių bent 50 % igulos, įskaitant kapitoną ir pavaduotojus, sudaro UŠT, valstybės narės ar AKR valstybės piliečiai.

3. Nepaisant šio straipsnio 2 dalies nuostatų, kai UŠT Bendrijai pasiūlo derybas dėl žvejybos susitarimo, bet Bendrija to pasiūlymo atsisako, atitinkama UŠT gali naudoti frachtuotus ar išsinuotus trečiosios šalies laivus žvejybai savo išskirtinėje ekonominėje zonoje ir reikalauti, kad tokie laivai būtų laikomi „jų laivais“, šiomis sąlygomis:

- UŠT Bendrijai siūlė derybas dėl žvejybos susitarimo, bet Bendrija pasiūlymo nepriėmė;
- bent 50 % igulos, įskaitant kapitoną ir pavaduotojus, sudaro UŠT, valstybės narės arba AKR valstybės piliečiai;
- Komisija pripažįsta, kad laivo frachtavimo ar nuomos sutartis suteikia pakankamas galimybes plėtoti atitinkamos UŠT pajėgumus žvejoti savo sąskaita ir visų svarbiausia atitinkamai UŠT paveda atsakomybę už ilgą laiką naudojamo laivo navigacinį ir komercinį valdymą.

4 straipsnis

Pakankami apdirbti ar perdirbti produktai

1. Šiame priede laikoma, kad produktai, kurie nėra ištisai gauti UŠT, Bendrijoje ar AKR valstybėse, yra jose pakankamai apdirbti ar perdirbti, jei yra įvykdytos 2 priedėlio sąraše nurodytos sąlygos.

Minėtose sąlygose nurodoma, koks turi būti atliktas kitos šalies kilmės medžiagų apdirbimas ar perdirbimas, gaminant visus produktus, kuriems taikomas šis sprendimas, ir šios sąlygos taikomos tik tokioms medžiagoms. Atitinkamai reiškia, kad jei produktas, kuris įgyja kilmės statusą įvykdžius sąraše nurodytas sąlygas, yra naudojamas kitam produktui pagaminti, sąlygos, kurios taikomos produktui, į kurį jis yra inkorporuotas, jam netaikomos, ir neatšizvelgiama į kitos šalies kilmės medžiagas, kurios gali būti panaudotos jam pagaminti.

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, kitos šalies kilmės medžiagos, kurios pagal sąraše nurodytas sąlygas neturėtų būti naudojamos konkrečiam produktui pagaminti, vis dėl gali būti naudojamos, jei:

- a) jų bendra vertė neviršija 15 % produkto gamyklos kainos;
- b) sąraše nurodytas kitos šalies kilmės medžiagų didžiausios vertės procentas nėra viršijamas, pritaikius šią straipsnio dalį.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos visais atvejais, išskyrus atvejus, numatytus 5 straipsnyje.

5 straipsnis

Nepakankamas apdirbimas ar perdirbimas

1. Nepažeidžiant šio straipsnio 2 dalies, toliau nurodytos operacijos laikomos nepakankamu apdirbimu ar perdirbimu, kad būtų galima produktams suteikti šalies kilmės statusą, neatsižvelgiant į tai, ar įvykdyti ar neįvykdyti 4 straipsnio reikalavimai:

- a) konservavimas, siekiant užtikrinti, kad produktai išliktų geros būklės transportavimo ir saugojimo metu;
- b) pakuočių išardymas ar surinkimas;
- c) plovimas, valymas; dulkių, oksidų, alyvų, dažų ir kitų dengimo medžiagų šalinimas;
- d) tekstilės dirbinių lyginimas ir presavimas;
- e) paprastos dažymo ir poliravimo operacijos;
- f) javų ir ryžių luobelėlių nuėmimas, dalinis ar visiškas sumalimas, poliravimas ir glazūravimas;
- g) cukraus nuspalvinimas ar cukraus gabalų formavimas; dalinis ar visiškas cukraus sumalimas;
- h) vaisių, riešutų ir daržovių nulupimas, kauliukų išėmimas ir išlukštenimas;
- i) aštrinimas, paprastas šlifavimas ar paprastas pjaustymas;
- j) sijojimas, atranka, rūšiavimas, klasifikavimas, kokybės nustatymas, derinimas (įskaitant dirbinių komplektų surinkimą);
- k) paprastas talpinimas į butelius, skardines, flakonus, maišus, dėžutes ir dėžes, tvirtinimas ant plokštelių ar plokščių ir kitoks paprastas pakavimas;
- l) ženklų, etikečių, logotipų ir kitų skiriamųjų ženklų tvirtinimas ar spausdinimas ant produktų ar jų pakuočių;
- m) paprastas tos pačios ar skirtingos rūšies produktų maišymas, kai viena ar daugiau mišinio sudedamųjų dalių neatitinka šiame priede nustatytų sąlygų, kad jas būtų galima laikyti UŠT, Bendrijos ar AKR valstybės kilmės produktu;
- n) paprastas užbaigto gaminio dalių surinkimas arba produktų išardymas į dalis;
- o) dviejų ar kelių a–n punktuose nurodytų operacijų kombinacija;
- p) gyvūnų skerdimas.

2. Nustatant, ar produkto apdirbimas ar perdirbimas laikytinas nepakankamu, kaip yra apibrėžta šio straipsnio 1 dalyje, atsižvelgiama į visas operacijas, atliktas su produktu UŠT, Bendrijoje ar AKR valstybėse.

6 straipsnis

Kilmės kumuliacija

1. Bendrijos ar AKR valstybių kilmės medžiagos laikomos UŠT kilmės medžiagomis, kai jos yra inkorporuotos į ten gautą produktą. Nebūtina, kad tokios medžiagos būtų pakankamai apdirbtos ar perdirbtos, jei apdirbimas ar perdirbimas viršija tai, kas nurodyta 5 straipsnyje.

2. Apdirbimas ir perdirbimas, atliktas Bendrijoje ar AKR valstybėse, laikomas atliktu UŠT, kai UŠT atliekamas vėlesnis medžiagos apdirbimas ar perdirbimas.

3. Produktai, įgiję atitinkamą kilmės statusą pagal šio straipsnio 2 dalį, ir toliau laikomi esantys UŠT kilmės, kai apdirbimas ar perdirbimas, atliktas UŠT, viršija tai, kas nurodyta 5 straipsnyje.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos produktams, priskiriamiems Suderintosios sistemos 1–24 skyriams, jei panaudotos medžiagos yra Bendrijos kilmės ir joms taikoma žemės ūkio produktų eksporto kompensacijų sistema, nebent būtų pateikti įrodymai, kad už panaudotas medžiagas nėra sumokėta jokios eksporto kompensacijos.

Produktų, priskiriamų SS 17 skyriui ir SS tarifų pozicijoms 1806 10 30 ir 1806 10 90, AKR/EB-UŠT kilmės kumuliaciją leidžiama pripažinti neviršijant 28 000 tonų metinio kiekio nuo 2002 m. vasario 1 d. iki 2007 m. gruodžio 31 d. Šis metinis kiekis laipsniškai mažinamas ir galų gale panaikinimas tokia tvarka:

21 000 tonų 2008 m. sausio 1 d.;

14 000 tonų 2009 m. sausio 1 d.;

7 000 tonų 2010 m. sausio 1 d.;

nulis tonų 2011 m. sausio 1 d.

Šių metinių kiekių negalima perkelti iš vieno metų į kitus.

Igyvendinant kilmės kumuliacijos taisykles, cukraus gabalų ar gabaliukų formavimas ir cukraus malimas nelaikomas pakankama operacija, kad būtų suteiktas UŠT kilmės statusas.

Komisija priima būtinas įgyvendinimo priemones.

5. Nepažeidžiant galimų padidinimų, nurodytų 4 ir 5 pastraipose, produktų, priskiriamų SS kodui 1006, AKR-UŠT kilmės kumuliaciją leidžiama pripažinti nuo 2002 m. vasario 1 d., neviršijant 160 000 tonų metinio kiekio, išreikšto lukštenų ryžių ekvivalentu, į kurį įeina AKR kilmės ryžių tarifinė kvota, numatyta AKR-EB partnerystės susitarime.

Kiekvienais metais iš pradžių UŠT išduodamos importo licencijos 35 000 tonoms, išreikštos lukštentų ryžių ekvivalentu, ir iš šio kiekio mažiausiai išsivysčiusioms UŠT, išvardytoms IB priede, išduodamos importo licencijos 10 000 tonų, išreikštos lukštentų ryžių ekvivalentu. Visos kitos importo licencijos išduodamos Olandijos Antilams ir Arubai. UŠT importas gali siekti pirmoje pastraipoje minėtas 160 000 tonų, įskaitant anksčiau nurodytas 35 000 tonų ir nepažeidžiant 4 ir 5 pastraipose minėtų padidinimų, jei AKR valstybės iš tikrųjų neišnaudoja savo eksporto galimybių pagal šio straipsnio pirmoje pastraipoje minėtą kvotą.

Importo licencijų išdavimas išdėstomas per metus tam tikrais laiko tarpais, kad būtų galima užtikrinti subalansuotą rinkos valdymą.

Laikydamosi Reglamento (EB) Nr. 3072/95 22 straipsnyje nustatytos tvarkos, Komisija gali padidinti pirmoje pastraipoje nurodytą kiekį daugiausia 20 000 tonų, išreikštų lukštentų ryžių ekvivalentu, jeigu balandžio mėnesį, turėdama aiškų Bendrijos einamųjų prekybos metų vaizdą, ji nustato, kad toks padidinimas nesutrikdys Bendrijos rinkos.

Jei nuo rugpjūčio 1 d. Komisija nustato, jog yra pavojus, kad Bendrijos rinkoje gali trūkti „Indica“ ryžių, ji, nukrypdama nuo 1–4 pastraipų ir laikydamosi taikytinų valdymo procedūrų, gali padidinti pirmiau nurodytus kiekius.

Igyvendinant šią straipsnio dalį ir nepaisant 5 straipsnio 1 dalies f punkto, visiškas ar dalinis produkto sumalimas gali būti laikomas pakankamu, kad jam būtų suteiktas UŠT kilmės statusas.

Laikydamosi tos pačios tvarkos, Komisija priima būtinas įgyvendinimo priemones.

Šioje straipsnio dalyje nurodytų kiekių negalima perkelti iš vieno metų į kitus.

7 straipsnis

Kvalifikacijos vienetas

1. Taikant šio priedo nuostatas, kvalifikacijos vienetas – tai konkretus produktas, kuris laikomas pagrindiniu vienetu, nustatant klasifikaciją pagal Suderintosios sistemos nomenklatūrą.

Tai atitinkamai reiškia, kad:

a) kai produktas, susidedantis iš gaminių grupės ar rinkinio, yra klasifikuojamas vienoje Suderintosios sistemos pozicijoje, visa ta grupė sudaro kvalifikacijos vieneta;

b) kai siunta susideda iš tam tikro skaičiaus tokių pačių produktų, klasifikuojamų toje pačioje Suderintosios sistemos pozicijoje, taikant šio priedo nuostatas, kiekvienas produktas turi būti imamas atskirai.

2. Kai pagal Suderintosios sistemos 5 Bendrąją taisyklę, pakuotė klasifikuojant laikoma produkto dalimi, ji laikoma produkto dalimi ir nustatant jo kilmę.

8 straipsnis

Pridėtinės ir atsarginės dalys bei įrankiai

Pridėtinės ir atsarginės dalys bei įrankiai, siunčiami kartu su įranga, mašina, aparatūra ar transporto priemone, kurie sudaro įprastos įrangos dalį ir įeina į jos kainą arba kuriems nėra pateikiama atskira sąskaita faktūra, laikomi vienu vienetu su atitinkama įranga, mašina, aparatūra ar transporto priemone.

9 straipsnis

Komplektai

Komplektų, apibrėžtų Suderintosios sistemos 3 Bendrojoje taisyklėje, kilmė priskiriama tam tikros šalies kilmei, jei visos jų sudamosios dalys yra priskiriamos tos šalies kilmei. Tačiau kai komplektą sudaro įvairių šalių kilmės produktai, viso komplekto kilmė priskiriama tam tikrai kilmei, jei ne tos kilmės produktų vertė neviršija 15 % komplekto gamyklos kainos.

10 straipsnis

Neutralūs elementai

Nustatant produkto kilmę, nebūtina nustatyti kilmę šių elementų, kurie gali būti panaudoti jo gamyboje:

a) energijos ir degalų;

b) įrenginių ir įrangos;

c) mašinų ir įrankių;

d) prekių, kurios neįeina ir neskirtos tam, kad įeitų į galutinę produkto sudėtį.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

13 straipsnis

TERITORINIAI REIKALAVIMAI

Parodos

11 straipsnis

Teritoriškumo principas

1. Tam tikros kilmės statuso įgijimo sąlygos, nurodytos II antraštinėje dalyje, turi būti vykdomos be jokių pertrūkių UŠT, išskyrus tai, kas numatyta 6 straipsnyje.

2. Jei iš UŠT, Bendrijos ar AKR eksportuotos į kitą šalį jų kilmės prekės yra grąžinamos, jos nebelaikomos tos pačios kilmės prekėmis, nebent muitinei pateikiami įtikinantys įrodymai, kad:

- a) grąžintos prekės yra tos pačios eksportuotos prekės;
- b) su jomis nebuvo atlikta jokių operacijų, išskyrus tai, kas būtina jų gerai būklei išlaikyti toje šalyje ar eksportuojant.

12 straipsnis

Tiesioginis transportas

1. Preferencinis režimas, numatytas pagal šio sprendimo prekybos bendradarbiavimo nuostatas, taikomas tik produktams, atitinkantiems šio priedo reikalavimus, kurie yra tiesiogiai transportuojami tarp UŠT, Bendrijos ar AKR valstybių teritorijų, neužvežant jų į jokią kitą teritoriją. Tačiau produktai, sudarantys vieną bendrą siuntą, gali būti vežami per kitas teritorijas, prireikusių juos persiunčiant ar laikinai saugant tokiose teritorijose, jei jie lieka tranzito ar saugojimo šalies muitinės priežiūroje ir su jais neatliekamos jokios operacijos, išskyrus iškrovimą, perkrovimą ar operacijas, skirtas jų gerai būklei išlaikyti.

Kilmės produktai gali būti transportuojami vamzdiniais ne per UŠT, Bendrijos ar AKR valstybių teritoriją, o per kitą teritoriją.

2. Įrodymai, kad šio straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų yra laikomasi, pateikiami importuojančios šalies muitinei, pateikiant:

- a) vieną transportavimo dokumentą, taikomą kelionei iš eksportuojančios šalies ar teritorijos per tranzito šalį; arba
- b) tranzito šalies muitinės išduotą pažymą, kurioje:
 - i) pateikiamas tikslus produktų aprašymas;
 - ii) nurodomos produktų iškrovimo ir perkrovimo datos ir, atitinkamai atvejais, naudotų laivų ar kitų transporto priemonių pavadinimai;
 - iii) patvirtinamos sąlygos, kuriomis produktas buvo laikomas tranzito šalyje; arba
- c) nesant tokios pažymos, bet kuriuos kitus tai įrodančius dokumentus.

1. Kilmės produktams, siūstiems iš UŠT į parodą šalyje, kuri nėra UŠT, AKR valstybė ar valstybė narė, ir, parodai pasibaigus, parduotiems importui į Bendriją, įvežimo metu taikomos šio sprendimo nuostatos, jei muitinei pateikiami įtikinantys įrodymai, kad:

- a) eksportuotojas šiuos produktus išsiuntė iš UŠT į šalį, kurioje vyko paroda, ir juos ten eksponavo;
- b) eksportuotojas produktus pardavė ar kitaip perleido asmeniui Bendrijoje;
- c) produktai buvo išsiųsti vykstant parodai arba tuoj pat jai pasibaigus tokios būklės, kokios jie buvo atsiųsti į parodą;
- d) nuo tada, kai produktai buvo atsiųsti į parodą, jie buvo tik demonstruojami parodoje ir nebuvo naudojami jokiam kitam tikslui.

2. Kilmės įrodymas turi būti išduotas arba išrašytas, laikantis IV antraštinės dalies nuostatų, ir įprastu būdu pateiktas importuojančiosios šalies muitinei. Jame turi būti nurodytas parodos pavadinimas ir adresas. Prireikus, gali būti pareikalauta pateikti papildomų dokumentų, įrodančių, kokiomis sąlygomis jie buvo eksponuoti.

3. Šio straipsnio 1 dalis taikoma bet kuriai prekybos, pramonės, žemės ūkio ar amatų parodai, mugei ar panašiai viešai parodai ar ekspozicijai, kuri nėra surengta privačiais tikslais parduotuvėse ar įmonių patalpose, siekiant parduoti užsienietiškus produktus, ir kurios metu produktai išlieka muitinės kontrolėje.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

KILMĖS ĮRODYMAS

14 straipsnis

Bendrieji reikalavimai

1. Įvežant į Bendriją UŠT kilmės produktus, jiems taikomas šis sprendimas, pateikęs:

- a) judėjimo sertifikatą EUR.1, kurio pavyzdys pateikiamas 3 priedėlyje; arba
- b) 19 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais – deklaraciją, kurios tekstas yra pateiktas 4 priedėlyje ir kurią eksportuotojas užrašo ant sąskaitos faktūros, pristatymo važtaraščio ar kito prekybos dokumento, kuriame atitinkami produktai yra aprašyti pakankamai išsamiai, kad juos būtų galima identifikuoti (toliau – sąskaitos faktūros deklaracija).

2. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, 25 straipsnyje nurodytais atvejais kilmės produktams, apibrėžtiems šiame priede, šis sprendimas taikomas, nereikalaujant pateikti pirmiau nurodytų dokumentų.

15 straipsnis

Judėjimo sertifikato EUR.1 išdavimo tvarka

1. Judėjimo sertifikatą EUR.1 išduoda eksportuojančios UŠT muitinė, eksportuotojui arba įgaliotam jo atstovui eksportuotojo atsakomybe pateikus raštišką prašymą.

2. Šiuo tikslu eksportuotojas arba įgaliotas jo atstovas užpildo judėjimo EUR.1 sertifikato ir pareiškimo formą, kurių pavyzdžiai yra pateikti 3 priedėlyje. Šias formas reikia užpildyti pagal šio priedo nuostatus. Jei jos pildomos ranka, rašyti reikia rašalu spausdintinėmis raidėmis. Produktai aprašomi tam tikslui skirtame langelyje, nepaliekant tuščių eilučių. Kai langelis nėra visas užpildytas, apačioje paskutinės aprašymo eilutės braukiamas horizontalus brūkšny, o tuščia vieta perbraukiama.

3. Eksportuotojas, prašantis išduoti jam judėjimo sertifikatą EUR.1, turi būti pasirėngęs bet kuriuo metu eksportuojančios UŠT, kurioje judėjimo sertifikatas EUR.1 yra išduotas, muitinės prašymu pateikti visus atitinkamus dokumentus, įrodančius atitinkamų produktų kilmės statusą ir tai, kad yra įvykdyti kiti šio priedo reikalavimai.

4. Eksportuojančios UŠT muitinė išduoda judėjimo sertifikatą EUR.1, jei atitinkamus produktus galima laikyti UŠT, Bendrijos ar AKR valstybės kilmės produktais ir jei yra įvykdyti kiti šio priedo reikalavimai.

5. Išduodančioji muitinė imasi visų būtinų priemonių patikrinti produktų kilmės statusą ir kitų šio priedo reikalavimų įvykdymą. Šiuo tikslu ji turi teisę reikalauti bet kokių įrodymų ir atlikti eksportuotojo sąskaitų patikrinimą ar bet koki kitą patikrinimą, kuris yra laikomas tikslingu. Išduodančioji muitinė taip pat užtikrina, kad šio straipsnio 2 dalyje minėtos formos būtų tinkamai užpildytos. Visų pirma ji patikrina, ar vieta, skirta produktų aprašymui yra užpildyta taip, kad nebūtų galima prirašyti suklustotų duomenų.

6. Judėjimo sertifikato EUR.1 išdavimo data nurodoma sertifikato 11 langelyje.

7. Judėjimo sertifikatą EUR.1 išduoda muitinė ir eksportuotojui atiduoda tuoj pat po to, kai produktai yra eksportuoti arba jų eksportavimas yra užtikrintas.

16 straipsnis

Atgaline data išduotas judėjimo sertifikatas EUR.1

1. Nepaisant 15 straipsnio 7 dalies judėjimo sertifikatas EUR.1 išimties tvarka gali būti išduotas, jau eksportavus su juo susijusius produktus, jei:

- a) jis nebuvo išduotas eksporto metu dėl klaidų ar netyčinių praleidimų ar dėl ypatingų aplinkybių; arba
- b) muitinei įtikinamai įrodoma, kad judėjimo sertifikatas EUR.1 buvo išduotas, bet nebuvo priimtas importo metu dėl techninių priežasčių.

2. Norėdamas pritaikyti šio straipsnio 1 dalį, eksportuotojas privalo savo prašyme nurodyti produktą, su kuriais susijęs judėjimo sertifikatas EUR.1, eksportavimo vietą bei datą ir nurodyti savo prašymo priežastis.

3. Muitinė gali išduoti judėjimo sertifikatą EUR.1 atgaline data tik patikrinusi, kad eksportuotojo prašyme pateikta informacija sutampa su atitinkamoje byloje esama informacija.

4. Atgaline data išduotas judėjimo sertifikatas EUR.1 turi būti patvirtintas viena iš šių frazių judėjimo sertifikato EUR.1 langelyje, pavadintame „Pastabos“ (7 langelis).

„EXPEDIDO A POSTERIORI“, „UDSTEDT EFTERFØLGENDE“, „NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT“, „ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ“, „ISSUED RETROSPECTIVELY“, „DÉLIVRÉ A POSTERIORI“, „RILASCIATO A POSTERIORI“, „AFGEGEVEN A POSTERIORI“, „EMITIDO A POSTERIORI“, „ANNETTU JÄLKIKÄTEEN“, „UTFÄRDAT I EFTERHAND“.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytas įrašas turi būti įrašytas į judėjimo sertifikato EUR.1 langelį „Pastabos“.

17 straipsnis

Judėjimo sertifikato EUR.1 dublikato išdavimas

1. Judėjimo sertifikato EUR.1 pavogimo, praradimo ar sunaikinimo atveju eksportuotojas gali kreiptis į muitinę, kuri jį išdavė, dublikato, kuris išduodamas remiantis jos turimais eksporto dokumentais.

2. Judėjimo sertifikato EUR.1 dublikatas patvirtinamas langelyje „Pastabos“ (7 langelis) vienu iš šių žodžių:

„DUPLICADO“, „DUPLIKAT“, „ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ“, „DUPLICATE“, „DUPLICATA“, „DUPLICATO“, „DUPLICAAT“, „SEGUNDA VIA“, „KAKSOISKAPPALE“.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas įrašas įrašomas judėjimo sertifikato EUR.1 langelyje „Pastabos“.

4. Dublikatas, kuriame turi būti nurodyta judėjimo sertifikato EUR.1 originalo išdavimo data, įsigalioja nuo tos datos.

18 straipsnis

Judėjimo sertifikato EUR.1 išdavimas, remiantis kilmės įrodymu, išduotu ar išrašytu anksčiau

Kada kilmės produktai yra atiduoti Bendrijos muitinės kontrolei ar UŠT, turi būti galima pakeisti kilmės įrodymo originalą vienu ar keliais judėjimo sertifikatais EUR.1, kad visus ar kai kuriuos tuos produktus būtų galima siųsti į kitą Bendrijos ar UŠT vietą. Pakeičiantį judėjimo sertifikatą (sertifikatus) EUR.1 išduoda muitinė, kurios kontrolėje yra produktai.

19 straipsnis

Sąskaitos faktūros deklaracijos išrašymo sąlygos

1. Sąskaitos faktūros deklaraciją, nurodytą 14 straipsnio 1 dalies b punkte, gali parašyti:

- a) patvirtintasis eksportuotojas, atitinkantis 20 straipsnio apibrėžimą, arba
- b) bet koks eksportuotojas bet kokia siuntai, kuri susideda iš vieno ar daugiau paketų su kilmės gaminiais, kurių vertė nėra didesnė kaip 6 000 eurų.

2. Sąskaitos faktūros deklaracija gali būti parašyta, jei atitinkamus gaminius galima laikyti UŠT, AKR valstybių ar Bendrijos kilmės gaminiais, kurie atitinka kitus šio priedo reikalavimus.

3. Eksportuotojas, išrašantis sąskaitos faktūros deklaraciją turi būti pasirengęs bet kuriuo metu eksportuojančios šalies ar teritorijos muitinės prašymu pateikti visus atitinkamus dokumentus, įrodančius atitinkamų gaminių kilmės statusą ir tai, kad jie atitinka kitus šio priedo reikalavimus.

4. Sąskaitos faktūros deklaraciją eksportuotojas parengia, ant sąskaitos faktūros, pristatymo dokumento arba ant kurio nors kito prekybos dokumento mašinėle atspausdindamas, atitinkamu antspaudu atspausdamas ar atspausdindamas pareiškimą, kurio tekstas yra pateiktas 4 priedėlyje, pasirinkdamas vieną iš tame priede duotų kalbinių variantų ir laikydamasis eksportuojančios šalies ar teritorijos vidaus teisės aktų nuostatų. Jei deklaracija yra parašyta ranka, ji turi būti parašyta rašalu spausdintinėmis raidėmis.

5. Sąskaitos faktūros deklaraciją ranka pasirašo pats eksportuotojas. Tačiau nereikalaujama, kad tokias deklaracijas pasirašytų patvirtintasis eksportuotojas atitinkantis 20 straipsnio apibrėžimą, jei eksportuojančios šalies muitinei jis duoda įsipareigojimą raštu, kad prisiima visą atsakomybę už bet kokią sąskaitos faktūros deklaraciją, kurioje jis yra nurodytas, lyg jis būtų pats tokia deklaraciją pasirašęs ranka.

6. Sąskaitos faktūros deklaraciją eksportuotojas gali parengti tuo metu, kai gaminiai, su kuriais ji susijusi, yra eksportuojami arba

jau juos eksportavus, jei importuojančioje šalyje ji pateikiama ne vėliau kaip po dvejų metų nuo tų gaminių, su kuriais ji susijusi, įvežimo.

20 straipsnis

Patvirtintasis eksportuotojas

1. Eksportuojančios šalies muitinė gali leisti bet kuriam eksportuotojui, kuris dažnai siunčia gaminių siuntas pagal Sprendimo prekybinio bendradarbiavimo nuostatas, išrašyti sąskaitų faktūrų deklaracijas, neatsižvelgiant į atitinkamų gaminių vertę. Norėdamas gauti tokį leidimą, eksportuotojas muitinei turi pateikti visas įtikinamas garantijas, kurios leistų patikrinti gaminių kilmės statusą ir tai, ar jie atitinka kitus šio priedo reikalavimus.

2. Suteikdama patvirtintojo eksportuotojo statusą, muitinė gali reikalauti, kad jis atitiktų bet kurią, jos nuomone būtiną, sąlygą.

3. Patvirtintajam eksportuotojui muitinė suteikia muitinės leidimo numerį, kuris nurodomas ant sąskaitos faktūros deklaracijos.

4. Muitinė stebi, kaip patvirtintasis eksportuotojas naudojasi tokiu leidimu.

5. Muitinė leidimą gali atimti bet kuriuo metu. Ji taip pasielgia, kai patvirtintasis eksportuotojas nebepateikia šio straipsnio 1 dalyje minėtų garantijų, nebetenkina šio straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų arba kitaip neteisingai naudojasi leidimu.

21 straipsnis

Kilmės įrodymo dokumento galiojimas

1. Kilmės įrodymo dokumentas galioja dešimt mėnesių nuo jo išdavimo eksportuojančioje šalyje ir šiuo laikotarpiu yra pateikiamas importuojančios šalies muitinei.

2. Kilmės įrodymo dokumentai, kurie importuojančios šalies muitinei pateikiami praėjus paskutinei jų pateikimo datai, nurodytai šio straipsnio 1 dalyje, gali būti priimti tam, kad būtų galima taikyti preferencinį režimą, kai tokie dokumentai nebuvo pateikti iki paskutinės datos dėl išimtinių aplinkybių.

3. Kitais pavėluoto pateikimo atvejais, importuojančios šalies muitinė gali priimti kilmės įrodymo dokumentus, kai gaminiai buvo pateikti iki minėtos paskutinės datos.

22 straipsnis

Tranzito procedūra

Kai gaminiai patenka į kurią nors UŠT arba AKR valstybę, išskyrus kilmės šalį, naujas 4 mėnesių galiojimo laikotarpis prasideda tą dieną, kai tranzito šalies muitinė į EUR.1 sertifikato pastabų langelį (7 langelis) įrašo:

— žodį „tranzitas“,

— tranzito šalies pavadinimą,

- uždeda oficialų antspaudą, kurio pavyzdys pagal 31 straipsnį yra pateiktas Komisijai,
- patvirtinimų datas.

23 straipsnis

Kilmės įrodymo pateikimas

Kilmės įrodymo dokumentai pateikiami importuojančios šalies muitinei, laikantis toje šalyje taikytinų procedūrų. Minėta muitinė gali pareikalauti kilmės įrodymo vertimo ir taip pat gali reikalauti, kad kartu su importo deklaracija būtų pateiktas importuotojo pareiškimas, teigiantis, kad gaminiai atitinka Sprendimo įgyvendinimui būtinas sąlygas.

24 straipsnis

Prekių įvežimas dalimis

Kai importuotojo prašymu ir laikantis importuojančios šalies muitinės nustatytų sąlygų, išmontuoti arba nesurinkti gaminiai, atitinkantys Suderintosios sistemos 2(a) bendrosios taisyklės apibrėžimą ir priskiriami Suderintosios sistemos XVI ir XVII skirsniams arba pozicijoms Nr. 7308 ir 9406, yra įvežami dalimis, muitinei pateikiamas vienas kilmės įrodymo dokumentas, įvežant pirmąją partiją.

25 straipsnis

Atvejai, kai kilmės įrodymo nereikalaujama

1. Gaminiai, privačių asmenų siunčiami privatiems asmenims mažuose paketuose arba sudarantys keleivių asmeninio bagažo dalį, įleidžiami kaip kilmės gaminiai, nereikalaujant pateikti kilmės įrodymo, jei tokie gaminiai nėra įvežami prekybos tikslais, ir yra deklaruojama, kad jie atitinka šio priedo reikalavimus, ir jei neabejojama tokios deklaracijos teisingumu. Kai gaminiai siunčiami paštu, toks pareiškimas gali būti įrašytas į muitinės deklaraciją CN22/CN23 arba pateiktas ant prisegto prie to dokumento popieriaus lapo.

2. Retkarčiais įvežamos prekės, susidedančios tik iš gaminių, skirtų asmeniniam gavėjų, keleivių arba jų šeimų naudojimui, nelaikomos prekybai skirtu importu, jei iš gaminių pobūdžio ir kiekio aišku, kad jomis nesiekama jokių komercinių tikslų.

3. Be to, bendra tokių gaminių vertė neturi būti didesnė kaip 500 eurų, kai jie siunčiami mažuose paketuose, arba 1 200 eurų, kai tokie gaminiai sudaro keleivių asmeninio bagažo dalį.

26 straipsnis

Informacijos pateikimo procedūra kaupiamaisiais tikslais

1. Kai taikomos 2 straipsnio 2 dalis arba 6 straipsnio 1 dalis, iš kitų UŠT, Bendrijos arba AKR valstybių įvežamų medžiagų kilmės statusas, kaip jis yra apibrėžtas šiame priede, įrodomas judėjimo sertifikatu EUR.1 arba 5 A priedėlyje pateikto pavyzdžio tiekėjo deklaracija, kuriuos pateikia eksportuotojas šalyje, iš kurios medžiagos yra įvežtos.

2. Kai taikomos 2 straipsnio 2 dalis arba 6 straipsnio 2 dalis, kitose UŠT, Bendrijoje arba AKR valstybėse atliktas apdirbimas arba perdirbimas įrodomas 5 B priedėlyje pateikto pavyzdžio

tiektėjo deklaracija, kurią pateikia eksportuotojas šalyje, iš kurios medžiagos yra įvežtos.

3. Kiekvienai medžiagų siuntai tiekėjas pateikia atskirą tiekėjo deklaraciją ant susijusios su ta siunta prekybinės sąskaitos faktūros arba kaip tokios sąskaitos faktūros priedą, arba ant pristatymo dokumento, arba ant kito su ta siunta susijusio prekybinio dokumento, kuriame atitinkamos medžiagos yra aprašytos taip, kad jas būtų galima identifikuoti.

4. Tiekėjo deklaracija gali būti užpildyta ant iš anksto atspausdintos formos.

5. Tiekėjų deklaracijos turi būti pasirašytos ranka. Tačiau kai sąskaita faktūra ir tiekėjų deklaracijos nustatomos elektroniniais duomenų apdorojimo būdais, tiekėjo deklaracijos gali būti nepasirašytos ranka, jei šalies arba teritorijos, kurioje nustatomos tiekėjo deklaracijos, muitinė yra įsitikinusi, kad tiekimo įmonės atsakingo pareigūno tapatybė yra nurodyta teisingai. Minėta muitinė gali nustatyti šios straipsnio dalies įgyvendinimo sąlygas.

6. Tiekėjo deklaracijos pateikiamos kompetentingai muitinei eksportuojančioje UŠT, kurios prašoma išduoti judėjimo sertifikatą EUR.1.

7. Tiekėjo deklaracijų, pareikštų iki šio sprendimo įsigaliojimo dienos, ir iki tos dienos išduotų informacijos sertifikatų pagal Sprendimo 91/482/EEB II priedo 23 straipsnį galiojimas nepanaikinamas.

8. Taikant 6 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą, judėjimo sertifikatas EUR.1 patvirtinamas viena iš šių frazių, įrašomų į judėjimo sertifikato EUR.1 langelį „Pastabos“ (7 langelis):

„RESTITUCIÓN A LA EXPORTACIÓN NO PAGADA“, „EXPORTRESTITUTION IKKE UDBETALT“, „KEINE AUSFUHRERSTATTUNG GEZAHLT“, „ΔΕΝ ΚΑΤΕΒΑΗΘΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΑΓΩΓΗ“, „EXPORT REFUND NOT PAID“, „RESTITUTION À L'EXPORTATION NON PAYÉE“, „RESTITUZIONE ALL'ESPORTAZIONE NON CORRISPOSTA“, „GEEN UITVOERRESTITUTIE BETAALD“, „RESTITUIÇÃO À EXPORTAÇÃO NÃO PAGAS“, „EI MAKSETTU VIENTITUKEA“, „EXPORTSTÖD EJ UTBETALAT“.

27 straipsnis

Patvirtinamieji dokumentai

15 straipsnio 3 dalyje ir 19 straipsnio 3 dalyje minėtus dokumentus, kuriais įrodoma, kad judėjimo sertifikate EUR.1 arba sąskaitos faktūros deklaracijoje nurodytus gaminius galima laikyti kurios nors UŠT arba Bendrijos, arba kurios nors AKR valstybės kilmės gaminiais, atitinkančiais kitus šiame priede nustatytus reikalavimus, sudaro, *inter alia*, šie dokumentai:

- eksportuotojo arba tiekėjo sąskaitose arba vidaus apskaitoje esantys tiesioginiai įrodymai, kad atitinkamų gaminių gamybos procesus atliko eksportuotojas arba tiekėjas;
- dokumentai, įrodantys naudotų medžiagų kilmę, išduoti arba išrašyti kurioje nors UŠT arba Bendrijoje, arba kurioje nors AKR valstybėje, kuriose šie dokumentai yra naudojami vadovaujantis vidaus teise;

- c) dokumentai, įrodantys, kad medžiagos buvo apdirbtos arba perdirbtos UŠT, Bendrijoje arba AKR valstybėse, išduoti arba išrašyti kurioje nors UŠT arba Bendrijoje, arba kurioje nors AKR valstybėje, kuriose šie dokumentai yra naudojami vadovaujantis vidaus teise;
- d) judėjimo sertifikatai EUR.1 arba sąskaitos faktūros deklaracijos, įrodančios naudotų medžiagų kilmę, išduotos arba išrašytos UŠT, Bendrijoje arba AKR valstybėse pagal šį priedą.

28 straipsnis

Kilmės įrodymo ir įrodomųjų dokumentų išsaugojimas

1. Eksportuotojas, prašantis išduoti judėjimo sertifikatą EUR.1, 15 straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus saugo mažiausiai trejus metus.
2. Eksportuotojas, išrašantis sąskaitos faktūros deklaraciją, šios deklaracijos kopiją ir 19 straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus saugo mažiausiai trejus metus.
3. Eksportuojančios UŠT, išduodančios judėjimo sertifikatą EUR.1, muitinė 15 straipsnio 2 dalyje nurodytą pareiškimo formą saugo mažiausiai trejus metus.
4. Importuojančios šalies muitinės judėjimo sertifikatus EUR.1 ir joms pateiktas sąskaitų faktūrų deklaracijas saugo mažiausiai trejus metus.

29 straipsnis

Neatitikimai ir formalios klaidos

1. Nustčius nedidelius teiginių neatitikimus kilmės įrodymo dokumente ir dokumentuose, pateiktuose muitinei, atliekant gaminių importo formalumus, kilmės įrodymo dokumentas netampa *ipso facto* negaliojančiu, jei deramai nustatoma, kad šis dokumentas atitinka pateiktus gaminius.
2. Pastebėjus akivaizdžias formalias klaidas, pavyzdžiui, spausdinimo klaidas kilmės įrodymo dokumente, šis dokumentas neatmetamas, jei dėl tų klaidų nekyla abejonių dėl jame esančių teiginių teisingumo.

30 straipsnis

Eurais išreikštos sumos

1. Sumos, kurios turi būti nurodytos kurios nors valstybės narės nacionaline valiuta, turi būti lygiavertės sumoms ta nacionaline valiuta, išreikštos eurai, 1999 m. spalio mėnesio pirmąjį darbo dieną.

2. Komisijos, kurios nors valstybės narės ar UŠT prašymu sumas, išreikštas eurai, ir jų ekvivalentus tam tikrų valstybių narių nacionalinėmis valiutomis tikrina Muitinės kodekso komitetas (Kilmės skyrius). Atlikdamas tokį patikrinimą, komitetas užtikrina, kad sumos, kurias reikia nurodyti nacionalinėmis valiutomis, nebūtų sumažintos, ir taip pat sprendžia, ar pageidautina išlaikyti atitinkamų ribų rezultatus realiais dydžiais. Šiuo tikslu jis gali nuspręsti pakeisti eurai išreikštas sumas.

3. Kai sąskaita faktūra už gaminius yra išreikšta kurios nors kitos valstybės narės valiuta, importuojančioji šalis pripažįsta atitinkamos valstybės narės praneštą sumą.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO PRIEMONĖS

31 straipsnis

Antspaudų ir adresų pranešimas

UŠT Komisijai atsiunčia naudojamų antspaudų pavyzdžius ir muitinių, turinčių kompetenciją išduoti judėjimo sertifikatus EUR.1 ir tikrinti judėjimo sertifikatus EUR.1 bei sąskaitų faktūrų deklaracijas, adresus.

Judėjimo sertifikatai EUR.1 priimami, kad būtų galima taikyti preferencinį režimą nuo tos dienos, kai Komisija gauna šią informaciją.

Komisija šią informaciją siunčia valstybių narių muitinėms.

32 straipsnis

Kilmės įrodymo dokumentų tikrinimas

1. Siekdamas užtikrinti, kad šis priedas būtų tinkamai taikomas, UŠT, Bendrija ir AKR valstybės per kompetentingas muitinių administracijas viena kitai padeda tikrinti judėjimo sertifikatų EUR.1 ir sąskaitų faktūrų deklaracijų autentiškumą bei šiuose dokumentuose pateiktos informacijos teisingumą.

Institucijos, su kuriomis konsultuojamasi, pateikia informaciją apie sąlygas, kuriomis buvo pagaminti gaminiai, visų pirma nurodamos sąlygas, kuriomis buvo laikomasi kilmės taisyklių įvairiose atitinkamose UŠT, valstybėse narėse ir AKR valstybėse.

2. Tolesnis kilmės įrodymų tikrinimas atliekamas atsitiktinės atrankos būdu arba kai importuojančios šalies muitinės turi pagrįstų abejonių dėl tokių dokumentų autentiškumo, atitinkamų gaminių kilmės statuso arba kitų šio priedo reikalavimų vykdymo.

3. Įgyvendindamos šio straipsnio 2 dalies nuostatas, importuojančios šalies muitinės grąžina judėjimo sertifikatą EUR.1 ir sąskaitą faktūrą, jei ji buvo pateikta, sąskaitos faktūros deklaraciją arba šių dokumentų kopijas eksportuojančios šalies muitinei, nurodymais atitinkamais atvejais priežastis, kodėl reikalingas tyrimas. Persiunčiami bet kurie gauti dokumentai ar informacija, rodanti, kad kilmės įrodymo dokumente pateikta informacija yra neteisinga, siekiant parodyti, kad prašymas atlikti patikrinimą, yra pagrįstas.

4. Tikrinimą atlieka eksportuojančios šalies muitinės. Tuo tikslu jos turi teisę reikalauti įrodymų ir atlikti bet kokią eksportuotojo sąskaitų patikrinimą ar kokią nors kitą patikrinimą, kurį mano esant reikalingu.

5. Jei importuojančios šalies muitinė, laukdama patikrinimo rezultatų, nusprendžia sustabdyti atitinkamiems gaminiams taikomą preferencinį režimą, importuotojui pasiūloma, laikantis visų reikalingų atsargumo priemonių, gaminius atsiimti.

6. Patikrinimo pareikalavusiai muitinei kuo greičiau pranešama apie patikrinimo rezultatus. Tie rezultatai turi aiškiai rodyti, ar dokumentai yra autentiški, ar atitinkamus produktus galima laikyti UŠT, Bendrijos ar AKR valstybių kilmės produktais ir ar jie atitinka kitus šio priedo reikalavimus.

7. Jei pagrįstų abejonių atveju per dešimt mėnesių nuo prašymo atlikti patikrinimą dienos nėra jokio atsakymo arba jei atsakyme nėra pakankamai informacijos, kuri leistų nustatyti atitinkamo dokumento autentiškumą ar tikrąją gaminių kilmę, prašančioji muitinė, išskyrus išimtinus atvejus, atima teisę į lengvatą.

8. Kai manoma, kad tikrinimo procedūra ar bet kuri kita turima informacija rodo, jog prieštaraujama šio priedo nuostatoms, UŠT savo iniciatyva arba Bendrijos prašymu atlieka atitinkamus tyrimus arba pasirūpina, kad tokie tyrimai būtų skubiai atlikti, ir tokie prieštaravimai būtų nustatyti arba jiems būtų užkirstas kelias. Komisija gali dalyvauti tokiuose tyrimuose.

33 straipsnis

Tiekėjų deklaracijų tikrinimas

1. Tiekėjų deklaracijos gali būti tikrinamos atsitiktinės atrankos būdu arba kai importuojančios šalies muitinė turi pagrįstų abejonių dėl dokumento autentiškumo arba dėl informacijos apie atitinkamų medžiagų tikrąją kilmę išsamumo.

2. Muitinė, kuriai yra pateikta tiekėjo deklaracija, gali prašyti valstybės, kurioje deklaracija buvo pareikšta, muitinės išduoti informacinę pažymą, kurios pavyzdys yra pateiktas 6 priedėlyje. Arba

muitinė, kuriai yra pateikta tiekėjo deklaracija, gali prašyti eksportuotojo pateikti valstybės, kurioje deklaracija buvo pareikšta, muitinės išduotą informacinę pažymą.

Įstaiga, išdavusi informacinę pažymą, saugo jos kopiją mažiausiai trejus metus.

3. Prašančiajai muitinei kuo greičiau pranešama apie patikrinimo rezultatus. Iš rezultatų turi aiškiai matytis, ar deklaracija dėl medžiagų statuso yra teisinga.

4. Patikrinimo tikslais tiekėjai ne mažiau kaip trejus metus saugo dokumento, kuriame yra deklaracija, kopiją ir visus būtinus tikrojo medžiagų statuso įrodymus.

5. Valstybės, kurioje nustatoma tiekėjo deklaracija, muitinė turi teisę pareikalauti bet kokių įrodymų arba atlikti bet kokią, jos manymu, pageidautiną patikrinimą, siekdama įsitikinti bet kurio tiekėjo deklaracijos teisingumu.

6. Bet kuris judėjimo sertifikatas EUR.1, išduotas arba išrašytas remiantis neteisinga tiekėjo deklaracija, laikomas negaliojančiu.

34 straipsnis

Ginčų sprendimas

Kilus ginčams dėl patikrinimo procedūrų, nustatytų 32 ir 33 straipsniuose, kurių negali tarpusavyje išspręsti patikrinimo prašiusioji muitinė ir už patikrinimo atlikimą atsakinga muitinė, arba kilus klausimui dėl šio priedo išaiškinimo, ginčai perduodami Muitinės kodekso komiteto Kilmės skyriui, įsteigtam Reglamentu (EEB) Nr. 2913/92.

Visais atvejais ginčai tarp importuotojo ir importuojančios šalies muitinės sprendžiami pagal minėtos šalies teisės aktus.

35 straipsnis

Nuobaudos

Bet kuriam asmeniui, kuris, siekdamas, kad gaminiams būtų taikomas preferencinis režimas, išrašo dokumentą, kuriame yra neteisinga informacija, arba pasirūpina, kad toks dokumentas būtų išrašytas, skiriamos nuobaudos.

36 straipsnis

Laisvosios zonos

1. UŠT ir valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad gaminiai, kuriais prekiaujama su kilmės įrodymo dokumentais ar tiekėjo deklaracija ir kuriuos pervežant naudojamos laisvąja zona, esančia jų teritorijoje, nebūtų pakeisti kitais gaminiais, ir jie nebūtų apdorojami kitaip nei įprasta juos apdoroti, siekiant, kad jie nesuprastėtų.

2. Išimties iš šio straipsnio 1 dalies tvarka, kai kilmės gaminiai yra įvežti į laisvąją zoną su kilmės įrodymo dokumentais ir yra apdorojami ar perdirbami, atitinkamos institucijos eksportuotojo prašymu išduoda naują EUR.1 sertifikatą, jei toks apdorojimas ar perdirbimas atitinka šio priedo nuostatas.

37 straipsnis

Nukrypti leidžiančios nuostatos

1. Nukrypti nuo šio priedo leidžiančias nuostatas galima priimti, jei juos pateisina esamų pramonės šakų plėtra ar naujų pramonės šakų kūrimas.

Valstybės narės arba, atitinkamais atvejais, UŠT atitinkamos institucijos Bendrijai praneša apie jos prašymą taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, kartu pateikdamos prašymo motyvus pagal šio straipsnio 2 dalį.

Bendrija atsako teigiamai į visus prašymus, kurie yra tinkamai pateisinami pagal šį straipsnį ir kurie negali rimtai pakenkti nusitovėjusiai Bendrijos pramonei.

2. Siekdama palengvinti prašymų leisti nukrypti leidžiančias nuostatas nagrinėjimą, prašančioji valstybė narė arba UŠT, paremdama savo prašymą, 7 priedėlyje pateikta forma pateikia kuo išsamesnę informaciją, atspindinčią visų pirma toliau nurodytus punktus:

- gatavo gaminio aprašymą,
- trečiosios šalies kilmės medžiagų pobūdį ir kiekį,
- AKR valstybių, Bendrijos ar UŠT kilmės arba ten perdirbtų medžiagų pobūdį ir kiekį,
- gamybos procesus,
- pridėtinę vertę,
- darbuotojų skaičių atitinkamoje įmonėje,
- tikėtiną eksporto į Bendriją apimtį,
- kitus galimus žaliavų tiekimo šaltinius,
- priežastis, kodėl prašoma tokios trukmės, atsižvelgiant į pastangas rasti naujus tiekimo šaltinius,
- kitus samprotavimus.

Tos pačios taisyklės taikomos bet kuriems pratęsimo prašymams.

3. Nagrinėjant prašymus, visų pirma atsižvelgiama į:

- a) atitinkamos UŠT išsivystymo lygį arba geografinę padėtį;
- b) atvejus, kai esamų kilmės taisyklių taikymas žymiai pakenktų esamos UŠT pramonės galimybei toliau eksportuoti į Bendriją, ypač atvejus, kai dėl to nutrūktų jos veikla;

c) konkrečius atvejus, kai galima aiškiai parodyti, kad kilmės taisyklės galėtų reikšmingai sutrukdyti investicijas į pramonę ir kai dėl investicinės programos įgyvendinimui palankios nukrypti leidžiančios nuostatos visiškai atitikimą taisyklėms būtų galima pasiekti tam tikrais etapais.

4. Bet kuriuo atveju nagrinėjant prašymus, siekiama nustatyti, ar problemos sprendimo nebūtų galima rasti atlikus kilmės kumuliaciją.

5. Be to, kai prašymas leisti nukrypti leidžiančią nuostatą yra susijęs su mažiausiai išsivysčiusia šalimi ar teritorija, jis nagrinėjamas, nusiteikęs teigiamai ir atsižvelgiant svarbiausia į:

- a) priimtino sprendimo ekonominį ir socialinį poveikį, visų pirma poveikį užimtumui;
- b) poreikį taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą tam tikrą laiką, atsižvelgiant į konkrečios UŠT padėtį ir jos sunkumus.

6. Nagrinėjant prašymus, kiekvienu konkrečiu atveju atsižvelgiama į galimybę suteikti kilmės statusą gaminiams, kurių sudėtyje yra kaimyninių besivystančių ar mažiausiai išsivysčiusių šalių kilmės medžiagų, su sąlyga, kad yra galimas patenkinamas administracinis bendradarbiavimas.

7. Nepažeidžiant šio straipsnio 1–6 dalių, nukrypti leidžianti nuostata leidžiama, kai atitinkamoje UŠT naudojamų ne jos kilmės gaminių pridėtinė vertė sudaro bent 45 % pagaminto gaminio vertės, jei tokia nukrypti leidžianti nuostata rimtai nepakenkia Bendrijos arba vienos ar kelių valstybių narių kuriam nors ekonominiam sektoriui.

8. a) Taryba ir Komisija imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad kuo greičiau būtų priimtas sprendimas, bet kuriuo atveju ne vėliau kaip po 75 darbo dienų nuo tos dienos, kai prašymą gauna Muitinės kodekso komiteto kilmės skyriaus pirmininkas. Šiame kontekste Tarybos sprendimas 2000/399/EB ⁽¹⁾ taikomas *mutatis mutandis*.

b) Jei per a punkte nustatytą laiką sprendimas nepriimamas, laikoma, kad prašymas yra patenkinamas.

9. a) Nukrypti leidžianti nuostata galioja tam tikrą laikotarpį, paprastai penkerius metus.

b) Sprendimas dėl nukrypti leidžiančios nuostatos gali numatyti pratęsimus, nereikalaujant, kad Komisija priimtų naują sprendimą, jei atitinkama valstybė narė arba UŠT, likus trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos, pateikia įrodymus, kad ji vis dar negali įvykdyti šio priedo sąlygų, nuo kurių buvo leista nukrypti.

Jei pratęsimui atsiranda prieštaravimų, Komisija kuo skubiau juos išnagrinėja ir nusprendžia, ar pratęsti nukrypti leidžiančią nuostatą. Komisija laikosi šio straipsnio 8 dalyje nustatytos tvarkos. Imamasi visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta pertrūkių, taikant nukrypti leidžiančią nuostatą.

⁽¹⁾ 2000 m. birželio 16 d. Tarybos sprendimas dėl procedūros, susijusios su nuo kilmės taisyklių, nustatytų AKR-EB partnerystės susitarimo protokolu Nr. 1, nukrypti leidžiančiomis nuostatomis (OL L 151, 2000 6 24, p. 16).

- c) a ir b punktuose nurodytais laikotarpiais Bendrija gali persvarstyti nukrypti leidžiančių nuostatų vykdymo sąlygas, jei yra nustatyta, kad esminiuose veiksniuose, dėl kurių buvo priimtas sprendimas leisti nukrypti leidžiančią nuostatą, atsirado žymių pasikeitimų. Baigusi persvarstymą, Bendrija gali nuspręsti pakeisti savo sprendimo sąlygas dėl nukrypti leidžiančios nuostatos apimtys ar bet kurią kitą anksčiau nustatytą sąlygą.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

SEUTA IR MELILIJA

38 straipsnis

Specialios sąlygos

1. Į sąvoką „Bendrija“, kuri yra vartojama šiame priede, neįeina Seuta ir Melilija. Į sąvoką „Bendrijos kilmės gaminiai“ neįeina Seutos ir Melilijos kilmės gaminiai.
2. Nustatant, ar gaminius galima laikyti UŠT kilmės, kai jie yra įvežami į Seutą ir Meliliją, *mutatis mutandis* taikomos šio priedo nuostatos.
3. Kai produktai, gauti ištiesai Seutoje, Melilijoje, AKR valstybėse ar Bendrijoje, yra apdoroti ir perdirbti UŠT, laikoma, kad jie yra gauti ištiesai UŠT.
4. Laikoma, kad apdorojimas ar perdirbimas, atliktas Seutoje, Melilijoje, AKR valstybėse ar Bendrijoje, yra atliktas UŠT, kai medžiagos dar papildomai yra apdorojamos ar perdirbamos UŠT.
5. Įgyvendinant šio straipsnio 3 ir 4 dalis, 5 straipsnyje išvardytos nepakankamos operacijos nelaikomos apdorojimu ar perdirbimu.
6. Seuta ir Melilija laikomos viena teritorija.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39 straipsnis

Kilmės taisyklių persvarstymas

1. Atitinkamų kurios nors šalies, teritorijos ar Bendrijos institucijų prašymu Taryba tiria šio priedo nuostatų taikymą bei jų ekonominį poveikį ir sprendžia, ar reikia daryti pataisas ir priderinimus.

Be visų kitų dalykų, Taryba atsižvelgia į technologijos pokyčių įtaką kilmės taisyklėms.

Sprendimai įgyvendinami kuo greičiau.

2. Bet kurie techniniai šio priedo pakeitimai priimami reguliuojamąja tvarka, nustatyta 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnyje. Tuo tikslu Komisijai padeda Muitinės kodekso komitetas, apibrėžtas Reglamento (EEB) Nr. 2913/92 ⁽¹⁾ 247a straipsnyje, o Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje minėtas laikotarpis nustatomas trijų mėnesių trukmės. Minėta tvarka netaikoma šio priedo 6 straipsnio 4 ir 5 dalims.

40 straipsnis

Priedėliai

Šio priedo priedėliai sudaro neatskiriamą jo dalį.

41 straipsnis

Priedo įgyvendinimas

Bendrija ir UŠT kiekviena imasi būtinų priemonių šiam priedui įgyvendinti.

42 straipsnis

Pereinamasis laikotarpis, taikomas EUR.2 formų užpildymui

1. Iki 2002 m. gruodžio 31 d. kompetentingos Bendrijos muitinės kaip tinkamą kilmės įrodymą, apibrėžtą šiame priede, priima EUR.2 formas, išduotas pagal šį sprendimą.
2. Prašymus tolesniam EUR.2 formų patikrinimui kompetentingos eksportuojančių šalių institucijos priima dvejus metus nuo atitinkamos EUR.2 formos užpildymo. Tokie patikrinimai atliekami, vadovaujantis šio priedo V antraštine dalimi.

⁽¹⁾ OL L 302, 1992 10 19, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2700/2000 (OL L 311, 2000 12 12, p. 17).

1 Priedėlis

Įvadinės 2 priedėlio sąrašo pastabos

1 pastaba:

Sąrašė nurodytos visiems gaminiams taikomos sąlygos, būtinos, kad gaminiai būtų laikomi pakankamai apdirbti arba perdirbti, kaip apibrėžta 2 priedėlio 4 straipsnyje.

2 pastaba:

- 2.1. Pirmosiose dviejose sąrašo skiltyse aprašomas gaunamas produktas. Pirmoje skiltyje nurodytas pozicijos numeris arba skyriaus numeris, naudojamas Suderintoje sistemoje, o antrojoje skiltyje pateikiamas tos sistemos toje pozicijoje ar skyriuje nurodomų prekių aprašymas. Kiekvienam įrašui pirmose dviejose skiltyse taikoma taisyklė yra nurodyta 3 ir 4 skiltyse. Kai tam tikrais atvejais prieš įrašą pirmoje skiltyje yra „ex“, tai reiškia, kad taisyklės 3 arba 4 skiltyje taikomos tik tai pozicijos daliai, kuri yra aprašyta 2 skiltyje.
- 2.2. Kai 1 skiltyje yra sugrupuoti keli pozicijos numeriai arba kai yra duotas skyriaus numeris, ir todėl gaminiai 2 skiltyje aprašomi bendriausiomis sąvokomis, šalia esančios 3 ir 4 skiltyse taisyklės taikomos visiems gaminiams, kurie pagal Suderintąją sistemą yra priskiriami skyriaus pozicijoms arba bet kurioms 1 skiltyje sugrupuotoms pozicijoms.
- 2.3. Kai sąrašė yra skirtingos taisyklės, taikomos skirtingiems gaminiams pozicijoje, kiekvienoje įtraukoje yra pateiktas tos pozicijos dalies, kuriai taikomos šalia esančios 3 arba 4 skiltyje taisyklės, aprašymas.
- 2.4. Kai įrašui pirmose dviejose skiltyse yra nurodyta taisyklė abiejose 3 ir 4 skiltyse, eksportuotojas gali pasirinkti ar taikyti taisyklę, nurodytą 3 skiltyje, ar taisyklę, nurodytą 4 skiltyje. Jei 4 skiltyje neduota jokia kilmės taisyklė, reikia taikyti taisyklę, nurodytą 3 skiltyje.

3 pastaba:

- 3.1. III priedo 4 straipsnio nuostatos dėl gaminių, įgijusių kilmės statusą, kurie yra naudojami kitų gaminių gamyboje, taikomos, neatsižvelgiant į tai, ar šis statusas yra įgytas gamykloje, kurioje tie gaminiai yra naudojami, ar kitoje gamykloje, esančioje Bendrijoje ar UŠT.

Pavyzdys:

Pozicijos Nr. 8407 variklis, kuriam taikoma taisyklė nurodo, kad variklyje esančių kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė negali sudaryti daugiau kaip 40 % gamyklos kainos, yra pagamintas iš pozicijos Nr. ex 7224 „kito legiruotojo plieno pirminės formos kaltinio“.

Jei toks kaltinis buvo iškaltas atitinkamoje šalyje iš kilmės statuso neturinčio luito, jis jau yra įgavęs kilmės statusą dėl sąrašo pozicijai Nr. ex 7224 taikomos taisyklės. Po to apskaičiuojant variklio vertę, kaltinis gali būti laikomas turinčiu kilmės statusą, neatsižvelgiant į tai, ar jis buvo pagamintas toje pačioje Bendrijoje esančioje gamykloje, ar kitoje. Taigi į kilmės statuso neturinčio luito vertę neatsižvelgiama, kai yra sudedama panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertė.

- 3.2. Sąrašė esanti taisyklė rodo minimalų būtiną apdirbimo ar perdirbimo laipsnį, o didesnis apdirbimo ar perdirbimo laipsnis taip pat suteikia kilmės statusą; ir atvirkščiai, mažesnis apdirbimo ar perdirbimo laipsnis negali suteikti kilmės statuso. Taigi jei taisyklė numato, kad tam tikrame gamybos lygyje gali būti naudojama kilmės statuso neturinti medžiaga, tokios medžiagos panaudojimas ankstesniame gamybos etape yra leistinas, vėlesniame etape tokios medžiagos panaudojimas neleistinas.
- 3.3. Nepažeidžiant 3.2 pastabos, kai taisyklė sako, kad gali būti naudojamos „bet kurios pozicijos medžiagos“, taip pat gali būti naudojamos tos pačios pozicijos medžiagos kaip gaminys, tačiau laikantis tam tikrų specialių ribų, kurios gali būti taip pat nurodytos taisyklėje. Tačiau nuostata „gamyba iš bet kurios pozicijos medžiagų, įskaitant kitas pozicijos Nr. ... medžiagas“ reiškia, kad gali būti naudojamos tik medžiagos, priskiriamos tai pačiai pozicijai kaip produktas, kuris yra apibūdinamas skirtingai nuo produkto nurodyto 2 skiltyje.
- 3.4. Kai taisyklė sąrašė nurodo, kad produktas gali būti pagamintas daugiau kaip iš vienos medžiagos, tai reiškia, kad gali būti naudojama bet kuri viena ar kelios medžiagos. Nebūtina, kad būtų panaudotos visos.

Pavyzdys:

Pozicijų Nr. 5208–5212 audiniams nustatyta taisyklė numato, kad gali būti naudojami natūralūs pluoštai ir cheminės medžiagos. Tai nereiškia, kad turi būti naudojami abu pluoštai: galima naudoti vieną arba kitą, arba abu kartu.

- 3.5. Kai taisyklė sąraše nurodo, kad produktas turi būti pagamintas iš tam tikros medžiagos, ši sąlyga nekeičia naudoti kitų medžiagų, kurios dėl jų savito pobūdžio negali atitikti taisyklės. (Žr. 6.2 ir 6.3 pastabą, susijusią su tekstilėmis).

Pavyzdys:

Pozicijos Nr. 1904 paruošties maisto produktams taikoma taisyklė, kuri konkrečiai išskiria javus ir jų išvestinius produktus, nekeičia naudoti mineralines druskas, chemines medžiagas ir kitus priedus, kurie nėra iš javų pagaminti produktai.

Tačiau tai netaikytina produktams, kurie, nors ir negali būti pagaminti iš tam tikrų sąraše nurodytų medžiagų, gali būti pagaminti iš to paties pobūdžio medžiagos ankstesniame gamybos etape.

Pavyzdys:

Drabužių, klasifikuojamų ex 62 skirsnyje, pagamintų iš neaustinių medžiagų atveju, jei šios klasės drabužiui leidžiama naudoti tik kilmės statuso neturintį verpalus, negalima pradėti nuo neaustinės medžiagos net tuo atveju, jei neaustinių medžiagų paprastai negalima pagaminti iš verpalų. Tokiais atvejais, pradinė medžiaga paprastai turi priklausyti etapui prieš verpalus, tai yra pluošto etapui.

- 3.6. Kai sąrašo taisyklėje didžiausia kilmės statuso neturintį medžiagų, kurios gali būti panaudotos, vertė pateikiama dviem dydžiais, išreikštais procentais, tie dydžiai negali būti sudedami. Kitais žodžiais tariant, visų panaudotų kilmės statuso neturintį medžiagų didžiausia vertė niekada negali būti didesnė už nurodytą didžiausią procentinį dydį. Be to, negalima viršyti atskirų tam tikroms konkrečioms medžiagoms taikomų procentų.

4 pastaba:

- 4.1. Sąraše vartojama sąvoka „natūralūs pluoštai“ pluoštams, išskyrus dirbtinius ar sintetinius pluoštus, pavadinti. Ji vartojama tik etapams prieš verpimą, įskaitant atliekas ir, jei nėra nurodyta kitaip, čia įeina pluoštai, kurie yra sukaršti, sušukuoti ar kitaip apdoroti, tik nesuverpti.
- 4.2. Į sąvoką „natūralūs pluoštai“ įeina pozicijos Nr. 0503 ašutai, pozicijų Nr. 5002 ir 5003 šilkas ir vilnos pluoštai, pozicijų Nr. 5101–5105 švelniavilnių ir šiurkščiavilnių gyvūnų plaukai, pozicijų Nr. 5201–5203 medvilnės pluoštai ir kiti pozicijų Nr. 5301–5305 augaliniai pluoštai.
- 4.3. Sąvokos „tekstilės minkšta masė“, „cheminės medžiagos“ ir „popieriaus gamybai skirtos medžiagos“, yra vartojamos sąraše medžiagoms, neklasifikuojamoms 50–63 skirsniuose, apibūdinti, kurios gali būti naudojamos dirbtiniams, sintetiniams ar popieriaus pluoštams ar verpalams gaminti.
- 4.4. Sąvoka „dirbtiniai kuokšteliniai (štapelio) pluoštai“ vartojama sąraše pozicijų Nr. 5501–5507 sintetinėms arba dirbtinėms gijų gniužtėms, štapelio pluoštams arba atliekoms pavadinti.

5 pastaba:

- 5.1. Kai prie konkretaus gaminio sąraše yra nuoroda į šią pastabą, sąlygos, nurodytos 3 skiltyje, netaikomos jokioms tam gaminiui pagaminti naudojamoms bazinėms tekstilės medžiagoms, kurios kartu paėmus sudaro 10 % ar mažiau viso visų panaudotų bazinių tekstilės medžiagų svorio. (Žr. taip pat 5.3 ir 5.4 pastabas toliau).
- 5.2. Tačiau paklaida, minėta 5.1 pastaboje, gali būti taikoma tik mišriems gaminiams, kurie yra pagaminti iš dviejų ar daugiau bazinių tekstilės medžiagų.

Bazinės tekstilės medžiagos yra šios:

- šilkas,
- vilna,
- šiurkštūs gyvūnų plaukai,
- švelnūs gyvūnų plaukai,
- ašutai,
- medvilnė,
- popieriui gaminti skirtos medžiagos ir popierius,
- linai,
- tikrosios kanapės,
- džutas ir kiti tekstilės luobiniai pluoštai,
- sizalis ir kiti Agavos genties tekstilės pluoštai,
- kokosas, abaka, ramė ir kiti augaliniai tekstilės pluoštai,
- sintetinės dirbtinės gijos,
- nenatūralios dirbtinės gijos,
- srovei laidžios gijos,

- sintetiniai dirbtiniai polipropileno štapelio pluoštai,
- sintetiniai dirbtiniai poliesterio štapelio pluoštai,
- sintetiniai dirbtiniai poliamido štapelio pluoštai,
- sintetiniai dirbtiniai poliakrilnitrilo štapelio pluoštai,
- sintetiniai dirbtiniai poliamidų štapelio pluoštai,
- sintetiniai dirbtiniai politetrafluoretileno štapelio pluoštai,
- sintetiniai dirbtiniai polifenileno sulfido štapelio pluoštai,
- sintetiniai dirbtiniai polivinilchlorido štapelio pluoštai,
- kiti sintetiniai dirbtiniai štapelio pluoštai,
- nenatūralūs dirbtiniai viskozės štapelio pluoštai,
- kiti nenatūralūs dirbtiniai štapelio pluoštai,
- verpalai, pagaminti iš poliuretano su lanksčiais polieterio lankstytais ar nelankstytais segmentais,
- verpalai, pagaminti iš poliuretano su lanksčiais poliesterio lankstytais ar nelankstytais segmentais,
- pozicijos Nr. 5605 gaminiai (metalizuotieji siūlai) su juostelėmis, turinčiomis šerdis iš aliuminio folijos ar plastikinės plėvelės, padengtas arba nepadengtas aliuminio milteliais, kurių skersmuo ne didesnis kaip 5 mm, sudvigubintas skaidria arba spalvota lipnia medžiaga tarp dviejų plastikinės plėvelės sluoksnių,
- kiti pozicijos Nr. 5605 gaminiai.

Pavyzdys:

Pozicijos Nr. 5205 verpalai, pagaminti iš pozicijos Nr. 5203 medvilnės pluošto ir pozicijos Nr. 5506 sintetinio štapelio pluošto, yra mišrus verpalai. Todėl kilmės statuso neturinčių štapelio pluoštų, kurie neatitinka kilmės taisyklių (kurios reikalauja, kad būtų pagaminta iš cheminių medžiagų arba minkštos tekstilės masės), galima panaudoti iki 10 % verpalų svorio.

Pavyzdys:

Pozicijos Nr. 5112 vilnonis audinys, pagamintas iš pozicijos Nr. 5107 vilninių verpalų ir pozicijos Nr. 5509 sintetinių štapelio verpalų, yra mišrus audinys. Todėl sintetinių verpalų, kurie neatitinka kilmės taisyklių (kurios reikalauja, kad būtų pagaminta iš cheminių medžiagų arba iš minkštos tekstilės masės), arba vilninių verpalų, kurie neatitinka kilmės taisyklių (kurios reikalauja, kad būtų pagaminta iš natūralių pluoštų, nekarštų arba ne šukuotų, arba kitaip neparuoštų verpimui), arba abiejų tokių verpalų mišinio galima panaudoti ne daugiau kaip iki 10 % audinio svorio.

Pavyzdys:

Pozicijos Nr. 5802 pūkinis tekstilės audinys, pagamintas iš pozicijos Nr. 5205 medvilnės verpalų, ir pozicijos Nr. 5210 medvilnės audinys yra mišrus gaminiai tik tuo atveju, jei medvilnės audinys yra pats mišrus audinys, pagamintas iš verpalų, klasifikuojamų dviejose skirtingose pozicijose, arba jei naudojami medvilnės verpalai yra mišiniai.

Pavyzdys:

Jei pūkinis tekstilės audinys yra pagamintas iš pozicijos Nr. 5205 medvilnės verpalų ir pozicijos Nr. 5407 sintetinio audinio, tuomet aišku, kad panaudoti verpalai yra dvi atskiros bazinės tekstilės medžiagos ir atitinkamai pūkinis tekstilės audinys yra mišrus gaminys.

- 5.3. Kai gaminiai turi „verpalų, pagamintų iš poliuretano su lanksčiais polieterio segmentais, lankstytais ar nelankstytais“, šių verpalų svorio dalis gali svyruoti iki 20 %.
- 5.4. Gaminių „su juostelėmis, turinčiomis šerdis iš aliuminio folijos ar plastikinės plėvelės, padengtas arba nepadengtas aliuminio milteliais, kurių skersmuo ne didesnis kaip 5 mm, sudvigubintas skaidria arba spalvota lipnia medžiaga tarp dviejų plastikinės plėvelės sluoksnių“ atveju jų svorio dalis gali svyruoti iki 30 % viso juostelės svorio.

6 pastaba:

- 6.1. Tų sąraše esančių tekstilės gaminių, prie kurių yra išnaša su nuoroda į šias įvadines pastabas, atveju papuošimui ir aksesuarams naudojami tekstilės gaminiai, kurie neatitinka 3 skiltyje pateiktos sudėtiniais gaminiams taikomos taisyklės, gali būti naudojami neviršijant 10 % visų gaminyje esančių tekstilės medžiagų svorio.

Tai yra tekstilės papuošalai ir aksesuarai, klasifikuojami 50–63 skirsnuose. Pamušalai ir tarpiniai pamušalai nelaikomi papuošalais ar aksesuarais.

- 6.2. Ne tekstilės papuošalai ir aksesuarai ar kitos panaudotos medžiagos, kuriose yra tekstilės, nebūtinai turi atitikti 3 skiltyje nurodytas sąlygas net tuo atveju, jei jiems netaikoma 3.5 pastaba.
- 6.3. Vadovaujantis 3.5 pastaba, kilmės statuso neturintys ne tekstilės papuošalai ir aksesuarai ar kiti gaminiai, kuriuose nėra tekstilės, bet kuriuo atveju gali būti laisvai naudojami, kai jie negali būti pagaminti iš 3 skiltyje nurodytų medžiagų.
- Pavyzdžiui, jei sąraše esanti taisyklė sako, kad tam tikram tekstilės gaminiui, pavyzdžiui, palaidinukei, turi būti naudojami verpalai, tai neklaido naudoti metalinius elementus tokius kaip sagos, nes jos negali būti pagamintos iš tekstilės medžiagų.
- 6.4. Kai taikoma taisyklė, išreikšta procentais, apskaičiuojant panaudotų kilmės statuso neturinčių medžiagų vertę, atsižvelgiama į papuošalų ir aksesuarų vertę.

7 pastaba:

- 7.1. Pozicijoms Nr. ex 2707, 2713–2715, ex 2902 ir 3403 „specialieji procesai“ yra šie:
- a) vakuuminis distiliavimas;
 - b) pakartotinis distiliavimas, labai nuodugniai frakcionuojant ⁽¹⁾;
 - c) krekingas;
 - d) riformingas;
 - e) ekstrahavimas parinktais tirpikliais;
 - f) procesas, į kurį įeina visos šios operacijos: apdorojimas koncentruota sieros rūgštimi, oleumu arba sieros anhidridu; neutralizavimas šarminiais reagentais; nuspalvinimas ir išgryninimas su natūraliai aktyviais šarmais, aktyvuotais šarmais, aktyvuota medžio anglimi arba boksitu;
 - g) polimerizacija;
 - h) alkilinimas;
 - i) izomerizacija.
- 7.2. Pozicijoms Nr. 2710, 2711 ir 2712 „specialieji procesai“ yra šie:
- a) vakuuminis distiliavimas;
 - b) pakartotinis distiliavimas, labai nuodugniai frakcionuojant ⁽¹⁾;
 - c) krekingas;
 - d) riformingas;
 - e) ekstrahavimas parinktais tirpikliais;
 - f) procesas, į kurį įeina visos šios operacijos: apdorojimas koncentruota sieros rūgštimi, oleumu arba sieros anhidridu; neutralizavimas šarminiais reagentais; nuspalvinimas ir išgryninimas su natūraliai aktyviais šarmais, aktyvuotais šarmais, aktyvuota medžio anglimi arba boksitu;
 - g) polimerizacija;
 - h) alkilinimas;
 - ij) izomerizacija;
 - k) sunkiesiems aliejams, klasifikuojamiems tik pozicijoje Nr. ex 2710, sieros šalinimas vandeniliu, sumažinant sieros kiekį apdorojimuose gaminiuose ne mažiau kaip 85 procentais (ASTM D 1266–59 T metodas);
 - l) gaminiams, klasifikuojamiems tik pozicijoje Nr. 2710, deparafinizacija bet kuriuo būdu, išskyrus filtravimą;
 - m) sunkiesiems aliejams, klasifikuojamiems tik pozicijoje Nr. ex 2710, apdorojimas vandeniliu, išskyrus sieros šalinimą, esant didesnei nei 20 atmosferų slėgiui ir didesnei nei 250 °C temperatūrai ir panaudojant katalizatorių, kai vandenilis cheminėje reakcijoje yra aktyvusis elementas. Tačiau tolesnis pozicijos Nr. ex 2710 aliejinių tepalų apdorojimas vandeniliu (pavyzdžiui, valymas hidrinimu arba nuspalvinimas), siekiant pagerinti spalvą ar stabilumą, nelaikomas specialiuoju procesu;

⁽¹⁾ Žr. Kombinuotosios nomenklatūros 27 skirsnio 4b papildomą paaiškinamąją pastabą.

- n) sunkiesiems aliejams, klasifikuojamiems tik pozicijoje Nr. ex 2710, atmosferinis distiliavimas ASTM D 86 metodu, esant 300 °C temperatūrai, jei ne mažiau kaip 30 % šių produktų tūrio, įskaitant nuostolius, išsidistiliuoja;
 - o) sunkiesiems aliejams, išskyrus gazolinus, ir tiems, kurie klasifikuojami tik pozicijoje Nr. 2710, apdorojimas aukšto dažnio elektrine šluoteline iškrova.
- 7.3. Pozicijoms Nr. ex 2707, 2713–2715, ex 2901, ex 2902 ir ex 3403 – paprastos operacijos, kaip antai valymas, nupylimas, nudruskinimas, vandens pašalinimas, filtravimas, spalvinimas, ženklinimas, sierinimas maišant produktus, kuriuose yra sieros, bet kuris šių operacijų derinys arba panašios operacijos nesuteikia kilmės statuso.
-

2 priedėlis

Apdirbimo arba perdirbimo, kurį reikia atlikti su kilmės statuso neturinčiomis medžiagomis, kad gaminys įgytų kilmės statusą (*), sąrašas

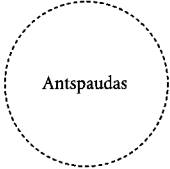
(*) Šis priedėlis bus paskelbtas Oficialiajame leidinyje kuo greičiau.

3 priedėlis

Judėjimo sertifikato EUR.1 forma

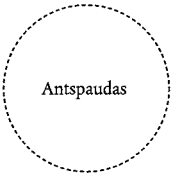
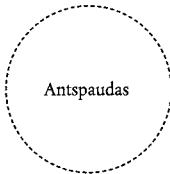
1. Judėjimo sertifikatas EUR.1 parengiamas tokia forma, kurios pavyzdys yra pateiktas šiame priedėlyje. Ši forma atspausdinama viena ar keliomis kalbomis, kuriomis yra parengtas šis sprendimas. Sertifikatai užpildomi viena iš šių kalbų, vadovaujantis eksportuojančios valstybės vidaus teisės nuostatomis; jei jie užpildomi ranka, jie rašomi rašalu didžiosiomis raidėmis.
2. Sertifikato matmenys yra 210×297 mm, jo ilgis gali būti didesnis 8 mm arba mažesnis 5 mm. Popierius turi būti baltas, paliekama pakankamai vietos įrašams, jame neturi būti mechaninių celiuliozės priemaišų, ir jo svoris turi būti ne mažesnis kaip 25g/m^2 . Fonas – rėminis ornamentinis piešinys, kuris leistų plika akimi pastebėti bet kokią klastotę, atliktą mechaniniu ar cheminiu būdu.
3. Eksportuojančios valstybės gali pačios spausdinti sertifikatus arba pavesti juos spausdinti patvirtintai spaustuvei. Pastaruoju atveju ant kiekvieno sertifikato turi būti nuoroda į tokį patvirtinimą. Ant kiekvieno sertifikato turi būti spaustuvės pavadinimas ir adresas arba ženklas, pagal kurį galima identifikuoti spaustuvę. Jis turi turėti serijinį numerį, atspausdintą arba neatspausdintą, pagal kurį jį galima identifikuoti.

JUDĖJIMO SERTIFIKATAS

1. Eksportuotojas (vardas, pavardė (pavadinimas), išsamus adresas, šalis)	EXP.1 Nr. A 000.000	
3. Gavėjas (vardas, pavardė (pavadinimas), išsamus adresas, šalis) (Pasirinktinai)	Prieš pildydami šią formą, perskaitykite pastabas kitoje lapo pusėje.	
	2. Sertifikatas naudojamas preferencinėje prekyboje tarp ir (įrašyti atitinkamas šalis, šalių grupes ar teritorijas)	
	4. Prekių kilmės šalis, šalių grupė ar teritorija	5. Paskirties šalis, šalių grupė ar teritorija
6. Informacija apie transportą (Pasirinktinai)	7. Pastabos	
8. Prekės numeris; ženklas ir kiekis; pakuočių skaičius ir rūšis ⁽¹⁾; prekių aprašas	9. Bendroji masė (kg) arba kitais matais (litras, m³ ir t. t.)	10. Sąskaita faktūra (Pasirinktinai)
11. MUTINĖS PATVIRTINIMAS Deklaracija patvirtinta Eksporto dokumentas ⁽²⁾ Forma Nr. Muitinė Išdavusioji šalis Vieta, data (Parašas)		12. EKSPORTUOTOJO DEKLARACIJA Aš, toliau pasirašęs, pareiškiu, kad pirmiau aprašytos prekės atitinka šio sertifikato išdavimui taikomas sąlygas. Vieta, data (Parašas)

⁽¹⁾ Jei prekės nesupakuotos, nurodyti prekių skaičių arba nuorodyti atitinkamai „nesupakuotos“.

⁽²⁾ Užpildyti tik tuo atveju, jei eksportuojančiosios šalies ar teritorijos teisės aktai to reikalauja.

13. Prašymas patikrinti (kam):	14. PATIKRINIMO REZULTAS
Reikalaujama patvirtinti šio sertifikato autentiškumą ir tikslumą. Vieta, data Antspaudas (Parašas)	Atliktas patikrinimas rodo, kad (*) ☐ šį sertifikatą išdavė nurodyta muitinė ir kad jame nurodyta informacija yra teisinga ☐ šis sertifikatas neatitinka autentiškumo ir tikslumo reikalavimų (žr. pridedamas pastabas). Vieta, data Antspaudas (Parašas) (*) Įrašyti X atitinkamame langelyje.

PASTABOS

1. Sertifikate negali būti ištrynimų ar vienas ant kito užrašytų žodžių. Visi pakeitimai daromi išbraukiant neteisingą informaciją ir pridedant reikalingus pataisymus. Prie visų tokių ištaisymų turi būti sertifikatą užpildžiusio asmens parašas, ir juos turi patvirtinti išdavusios šalies ar teritorijos muitinė.
2. Tarp prekių įrašų sertifikate negali būti palikta jokių tarpų, ir prieš kiekvieną prekę rašomas jos numeris. Tuoj po paskutinės prekės braukiama horizontali linija. Nepanaudota įrašui vieta turi būti perbraukta taip, kad vėliau ten nebūtų galima daryti prierašų.
3. Prekės turi būti aprašytos taip, kaip priimta prekybos praktikoje, pakankamai išsamiai, kad jas būtų galima identifikuoti.

JUDĖJIMO SERTIFIKATO EUR.1 PARAIŠKA

1. Eksportuotojas (vardas, pavardė (pavadinimas), išsamus adresas, šalis)		EXP.1		Nr. A	000.000
		Prieš pildydami šią formą, perskaitykite pastabas kitoje lapo pusėje.			
		2. Sertifikatas naudojamas preferencinėje prekyboje tarp ir (įrašyti atitinkamas šalis, šalių grupes ir teritorijas)			
3. Gavėjas (vardas, pavardė (pavadinimas), išsamus adresas, šalis) (Pasirinktinai)		4. Prekių kilmės šalis, šalių grupė ar teritorijos		5. Paskirties šalis, šalių grupė ar teritorijos	
6. Informacija apie transportą (Pasirinktinai)		7. Pastabos			
8. Prekių numeris; ženklas ir skaičius; pakuočių skaičius ir rūšis ⁽¹⁾ ; prekių aprašas		9. Bendroji masė (kg) arba kitais matais (litras, m ³ ir t. t.)		10. Sąskaita faktūra (Pasirinktinai)	

⁽¹⁾ Jei prekės nesupakuotos, nurodyti prekių skaičių arba nurodyti atitinkamai „nesupakuotos“.

EKSPORTUOTOJO DEKLARACIJA

Aš, toliau pasirašęs kitoje lapo pusėje aprašytų prekių eksportuotojas,

PAREIŠKIU, kad prekės atitinka pridedamo sertifikato išdavimui keliamus reikalavimus;

NURODAU toliau aplinkybes, dėl kurių šios prekės atitinka nurodytus reikalavimus:

.....

.....

.....

.....

PATEIKIU šiuos patvirtinamuosius dokumentus ⁽¹⁾:

.....

.....

.....

.....

ĮSIPAREIGOJU atitinkamų institucijų prašymu pateikti visus įrodymus, kurių tos institucijos gali reikalausti pridedamo sertifikato išdavimui, ir įsipareigoju prireikus minėtoms institucijoms leisti patikrinti visas savo sąskaitas ir pirmiau minėtų prekių gamybos procesus;

PRAŠAU išduoti šioms prekėms pridedamą sertifikatą.

Vieta, data

.....
(Parašas)

⁽¹⁾ Pavyzdžiui, importo dokumentus, judėjimo sertifikatus, sąskaitas-faktūras, gamintojo deklaracijas ir t. t., susijusias su gamyboje naudojamais gaminiais arba į tą pačią valstybę reeksportuotomis prekėmis.

4 priedėlis

SĄSKAITOS FAKTŪROS DEKLARACIJA

Sąskaitos faktūros deklaracija, kurios tekstas yra pateikiamas, turi būti parengta vadovaujantis išnašomis. Tačiau pačių išnašų nebūtina pakartoti.

Ispanų kalba

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera nº ... ⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ... ⁽²⁾.

Danų kalba

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr ... ⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ... ⁽²⁾.

Vokiečių kalba

Der Ausführer (Zoll-Bewilligungs-Nr ... ⁽¹⁾), der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte ... Ursprungswaren sind ⁽²⁾.

Graikų kalba

Ο εξαγωγέας των προϊόντων του καλύπτεται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπαριθμ. ... ⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησηακής καταγωγής ... ⁽²⁾.

Anglų kalba

The exporter of the products covered by this document (customs authorisation No ... ⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin ⁽²⁾.

Prancūzų kalba

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ... ⁽¹⁾), déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ... ⁽²⁾.

Italų kalba

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ... ⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ⁽²⁾.

Olandų kalba

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ... ⁽¹⁾) verklaart, behoudens uitdrukkelijk andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn ⁽²⁾.

Portugalų kalba

O, exportador dos produtos corbetos pelo presente documento (autorização aduaneira nº ... ⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ... ⁽²⁾.

Suomių kalba

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ... ⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... ⁽²⁾ alkuperätuotteita.

Švedų kalba

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ... ⁽¹⁾) försäkrar att deessa varor, om inte annat tidligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung ⁽²⁾.

..... ⁽³⁾
(Vieta ir data)

..... ⁽⁴⁾
(Eksportuotojo parašas; be to, aiškiai reikia nurodyti deklaraciją pasirašiusio asmens pavardę)

⁽¹⁾ Kai sąskaitos faktūros deklaraciją pildo patvirtintas eksportuotojas, kaip apibrėžta III priedo 20 straipsnyje, šioje vietoje būtina įrašyti patvirtinto eksportuotojo patvirtinimo numerį. Kai sąskaitos faktūros deklaraciją pildo kitas asmuo, o ne patvirtintas eksportuotojas, skliausteliuose nurodyti žodžiai neįrašomi ir paliekama tuščia vieta.

⁽²⁾ Turi būti nurodyta prekių kilmė. Kai sąskaita faktūra yra susijusi su Seutos ir Melilijos kilmės prekėmis, kaip apibrėžta III priedo 38 straipsnyje, visomis ar iš dalies, eksportuotojas gali aiškiai jas nurodyti deklaracijos dokumente užrašydamas simbolį „CM“.

⁽³⁾ Šios informacijos galima čia neįrašyti, jei ji yra įrašyta į patį dokumentą.

⁽⁴⁾ Žr. III priedo 19 straipsnio 5 dalį. Tais atvejais, kai nereikalaujama eksportuotojo parašo, taip pat nereikalaujama ir pasirašiusio asmens pavardės.

5 A priedėlis

TIEKĖJO DEKLARACIJA DĖL PREFERENCINĖS KILMĖS PREKIŲ

Aš, toliau pasirašęs, pareiškiu, kad prekės, nurodytos šioje sąskaitoje faktūroje⁽¹⁾,

yra pagamintos⁽²⁾ ir atitinka kilmės taisyklės, taikomas preferencinei prekybai tarp UŠT ir Europos Bendrijos.

Įsipareigoju muitinės reikalavimu jai pateikti šiuos deklaracijos įrodymus.

.....⁽³⁾

.....⁽⁴⁾

.....⁽⁵⁾

Pastaba

Tinkamai pagal išnašas parengtas tekstas yra tiekėjo deklaracija. Pačių išnašų pakartoti nereikia.

⁽¹⁾ — Jei su deklaracija yra susijusios tik kai kurios sąskaitoje faktūroje nurodytos prekės, jas būtina aiškiai nurodyti arba pažymėti deklaracijoje taip: „....., išvardytos šioje sąskaitoje faktūroje, pažymėtos, yra pagamintos“.

— Jei naudojama ne sąskaita faktūra ar jos priedas, o kitas dokumentas (žr. III priedo 26 straipsnio 3 dalį), vietoj žodžių „sąskaita faktūra“ nurodomas atitinkamas dokumentas.

⁽²⁾ Bendrija, valstybė narė, AKR valstybė arba UŠT. Kai nurodoma AKR valstybė arba UŠT, reikia taip pat nurodyti Bendrijos muitinę, kuri turi atitinkamą (atitinkamus) EUR.1, pateikiant atitinkamo sertifikato numerį ir, jei galima, atitinkamos muitinės įrašo numerį.

⁽³⁾ Vieta ir data.

⁽⁴⁾ Pavardė ir pareigos įmonėje.

⁽⁵⁾ Parašas.

5.B. priedėlis

TIEKĖJO DEKLARACIJA DĖL PREFERENCINĖS KILMĖS NETURINČIŲ PREKIŲ

Aš, toliau pasirašęs, pareiškiu, kad šioje sąskaitoje faktūroje išvardytos prekės⁽¹⁾

yra pagamintos⁽²⁾

ir jose yra šių komponentų ir medžiagų, kurios nėra AKR, UŠT ar Bendrijos kilmės, dėl kurios būtų taikoma preferencinė prekyba:

.....⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾

.....

.....

.....⁽⁶⁾

Įsipareigoju muitinės reikalavimu jai pateikti šiuos deklaracijos įrodymus.

.....⁽⁷⁾⁽⁸⁾

.....⁽⁹⁾

Pastaba

Tinkamai pagal išnašas parengtas tekstas yra tiekėjo deklaracija. Pačių išnašų pakartoti nereikia.

⁽¹⁾ — Jei su deklaracija yra susijusios tik kai kurios sąskaitoje faktūroje nurodytos prekės, jas būtina aiškiai nurodyti arba pažymėti deklaracijoje taip: „....., išvardytos šioje sąskaitoje faktūroje, pažymėtos, yra pagamintos“.

— Jei naudojama ne sąskaita faktūra ar jos priedas, o kitas dokumentas (žr. III priedo 26 straipsnio 3 dalį), vietoj žodžių „sąskaita faktūra“ nurodomas atitinkamas dokumentas.

⁽²⁾ Bendrija, valstybė narė, AKR valstybė, UŠT.

⁽³⁾ Aprašą būtina pateikti visais atvejais. Aprašas turi būti pakankamas ir pakankamai išsamus, kad būtų galim nustatyti atitinkamų prekių tarifo klasifikaciją.

⁽⁴⁾ Muitinės vertės nurodomos tik tuo atveju, jei to reikalaujama.

⁽⁵⁾ Kilmės šalis nurodoma tik tuo atveju, jei to reikalaujama. Nurodyta kilmė turi būti preferencinė kilmė, visokia kitokia kilmė nurodoma kaip „trečioji šalis“.

⁽⁶⁾ Jei reikalaujama, aprašas papildomas, apibūdinant atliktą perdirbimą taip: „ir [Bendrijoje], [AKR valstybėje] [UŠT] buvo taikytos šios perdirbimo rūšys.....“.

⁽⁷⁾ Vieta ir data.

⁽⁸⁾ Pavardė ir pareigos įmonėje.

⁽⁹⁾ Parašas.

6 priedėlis

Informacinė pažyma

- 1) Turi būti naudojama šiame priedėlyje pateikta informacinės pažymos forma; ji atspausdinama viena ar keliomis kalbomis, kuriomis yra parengtas šis sprendimas pagal eksportuojančios valstybės vidaus teisės nuostatas. Informacinės pažymos užpildomos viena iš šių kalbų; jei jos užpildomos ranka, rašoma rašalu didžiosiomis raidėmis. Informacinė pažyma turi turėti atspausdintą ar neatspausdintą serijos numerį, pagal kurį jas būtų galima identifikuoti.
- 2) Informacinės pažymos matmenys yra 210×297 mm, jos ilgis gali būti didesnis 8 mm arba mažesnis 5 mm. Popierius turi būti baltas, paliekama pakankamai vietos įrašams, jame neturi būti mechaninių celiuliozės priemaišų, ir jo svoris turi būti ne mažesnis kaip 25g/m^2 .
- 3) Nacionaliniai administratoriai gali patys spausdinti formas arba pavesti jas spausdinti savo patvirtintai spaustuvei. Pastaruoju atveju ant kiekvienos formos turi būti nuoroda į tokį patvirtinimą. Ant formos turi būti spaustuovės pavadinimas ir adresas arba ženklas, pagal kurį galima identifikuoti spaustuovę.

EUROPOS BENDRIJOS

1. Tiekėjas ⁽¹⁾		INFORMACINĖ PAŽYMA, skirta palengvinti JUDĖJIMO SERTIFIKATO išdavimą preferencinei	
2. Gavėjas ⁽¹⁾			
3. Perdirbėjas ⁽¹⁾		4. Valstybė, kurioje atliktas apdirbimas ar perdirbimas	
6. Importo muitinė ⁽¹⁾ 7. Importo dokumentas ⁽²⁾ Forma Nr. Serija Data <table border="1" style="display: inline-table; width: 40px; height: 20px; vertical-align: middle;"></table>		5. Tik oficialiam naudojimui	
PREKĖS, SIUNČIAMOS Į PASKIRTIES VALSTYBĘ NARĘ			
8. Ženkla, numeriai, pakuočių kiekis ir rūšis	9. Suderintojo prekių aprašo ir kodavimo sistemos pozicijos/subpozicijos numeris (HS kodas)	10. Kiekis ⁽³⁾	
		11. Vertė ⁽⁴⁾	
PANAUDOTOS IMPORTUOTOS PREKĖS			
12. Suderintojo prekių aprašo ir kodavimo sistemos pozicijos/subpozicijos numeris (HS kodas)	13. Kilmės šalis	14. Kiekis ⁽³⁾	15. Vertė ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾
16. Atlikto apdirbimo ar perdirbimo pobūdis			
17. Pastabos			
18. MUTINĖS PATVIRTINIMAS Deklaracija patvirtinta: Dokumentas: Forma Nr. Muitinė: Data <table border="1" style="display: inline-table; width: 40px; height: 20px; vertical-align: middle;"></table> Oficialus antspaudas (Parašas)		19. TIEKĖJO DEKLARACIJA Aš, toliau pasirašęs, pareiškiu, kad informacija šioje pažymoje yra teisinga. (Vieta) <table border="1" style="display: inline-table; width: 40px; height: 20px; vertical-align: middle;"></table> (Data) (Parašas)	

⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ Žr. išnašas kitoje lapo pusėje.

PRAŠYMAS PATIKRINTI: Toliau pasirašęs muitinės pareigūnas prašo patikrinti šios informacinės pažymos autentiškumą ir tikslumą. (Vieta ir data) Oficialus antspaudas (Pareigūno parašas)	PATIKRINIMO REZULTATAS Toliau pasirašiusio muitinės pareigūno atliktas patikrinimas rodo, kad ši informacinė pažyma: a) yra išduota nurodytos muitinės ir joje esanti informacija yra tiksli (*) b) neatitinka autentiškumo ir tikslumo reikalavimų (žr. pridėtas pastabas).(*) (Vieta ir data) Oficialus antspaudas (Pareigūno parašas) (*) Tai, kas nereikalinga, išbraukti.
--	--

NUORODOS

1. Asmens pavardė ar įmonės pavadinimas ir išsamus adresas.
2. Informacija suteikiama savanoriškai.
3. Kg, hl, m³ ar kiti matai
4. Pakuotės su jose esančiomis prekėmis laikomos vienu vienetu. Tačiau ši nuostata netaikoma pakuotėms, kuri nėra įprasta supakuotos prekės pakuotė ir kuri, be pakuotės funkcijos, turi savo panaudojimo vertę.
5. Vertė turi būti nurodyta, vadovaujantis kilmės taisyklių nuorodomis.

7 priedėlis

Prašymo taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą forma

1. Pagamintų gaminių prekybinis apibūdinimas 1. 1. Muitinės klasifikacija (HS kodas)	2. Tikėtinas eksporto į Bendriją metinis kiekis (svoris, vienetų skaičius, metrais ar kitais vienetais)
3. Trečiosios šalies medžiagų prekybinis apibūdinimas Muitinės klasifikacija (HS kodas)	4. Tikėtinas panaudoti trečiųjų šalių medžiagų metinis kiekis
5. Trečiosios šalies medžiagų vertė	6. Pagamintų gaminių vertė
7. Trečiosios šalies medžiagų kilmė	8. Priežastys, kodėl pagaminti gaminiai negali atitikti kilmės taisyklės
9. Ketinamų panaudoti AKR, EB ar UŠT kilmės medžiagų prekybinis apibūdinimas	10. Tikėtinas panaudoti AKR, EB ar UŠT medžiagų metinis kiekis
11. AKR, EB ar UŠT medžiagų vertė	12. EB arba UŠT atliktas trečiosios šalies medžiagų apdirbimas ar perdirbimas, nesuteikiant kilmės statuso
13. Prašomo nukrypimo trukmė nuo iki	
14. Išsamus apdirbimo ar perdirbimo AKR valstybėse apibūdinimas:	15. Atitinkamos įmonės kapitalo struktūra
	16. Padarytų ar numatytų investicijų suma
	17. Samdomas ar ketinamas samdyti darbuotojų skaičius
18. Apdirbimo ar perdirbimo AKR valstybėse pridėamoji vertė: 18. 1. Darbas: 18. 2. Pridėtinės išlaidos:	20. Galimi įvykiai, dėl kurių nebereikės taikyti nukrypti leidžiančios nuostatos.
19. Kiti galimi medžiagų tiekimo šaltiniai	21. Pastabos

PASTABOS

1. Jei vietos formos langeliuose nepakanka visai svarbiai informacijai, galima panaudoti papildomus lapus. Šiuo atveju atitinkamame langelyje nurodoma: „žr. priedą“.
2. Jei įmanoma, kartu su forma turėtų būti pateikti pagamintų gaminių pavyzdžiai ar kita iliustracinė medžiaga (paveikslai, dizainai, katalogai ir t. t.).
3. Forma užpildoma kiekvienam gaminiui, kuriam taikomas prašymas.

3, 4, 5, 7 langeliai:	„Trečioji šalis“ – tai bet kuri šalis, kuri nėra AKR ar Bendrijos valstybė, ar UŠT.
12 langelis:	Jei trečiosios šalies medžiagos, prieš jas toliau perdirbant AKR valstybėje, prašančioje taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, buvo apdirbtos ar perdirbtos Bendrijoje ar UŠT, nurodyti, koks apdirbimas ar perdirbimas buvo atliktas Bendrijoje ar UŠT.
13 langelis:	Nurodomos laikotarpio, per kurį pagal taikomą nukrypti leidžiančią nuostatą gali būti išduoti EUR.1 sertifikatai, pradžios ir pabaigos datos.
18 langelis:	Nurodyti pridėtinės vertės procentą nuo gaminio gamyklos kainos gaminio vieneto pridėtinės vertės pinigine išraiška.
19 langelis:	Jei yra alternatyvių medžiagų šaltinių, nurodyti, kokie tie šaltiniai ir, jei įmanoma, kainas ar kitokias priežastis, kodėl jais nesinaudojama.
20 langelis:	Nurodyti galimas tolesnes investicijas ar kitokius tiekėjus, dėl kurių nukrypti leidžiančią nuostatą būtų galima taikyti tik tam tikrą ribotą laiką.

IV PRIEDAS

SĄLYGOS, TAIKOMOS UŠT KILMĖS NETURINTIEMS, BET UŠT LAISVOJE APYVARTOJE ESANTIEMS PRODUKTAMS ĮVEŽTI Į BENDRIJĄ, IR ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO BŪDAI*1 straipsnis***Tiesioginis transportas**

1. Priemonės, numatytos pagal šio sprendimo 36 straipsnio nuostatas, taikomos tik gaminiams, atitinkantiems šio priedo reikalavimus, kurie tiesiai vežami į UŠT ir Bendrijos teritoriją, nevažiuojant per jokią kitą teritoriją. Tačiau gaminiai, sudarantys vieną siuntą, gali būti vežami per kitą nei UŠT teritoriją, prirėkus tokioje teritorijoje perkraunant ar laikinai sandėliuojant, jei juos prižiūri tranzito ar sandėliavimo šalies muitinė, ir su jais neatliekamos jokios kitos operacijos, išskyrus iškrovimą, perkrovimą ar kokią nors operaciją, kuria siekiama juos išlaikyti geros būklės.

2. Įrodymai, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytos sąlygos yra įvykdytos, pateikiami atsakingai muitinei, pateikiant:

- a) bendrą transporto dokumentą, taikomą vežimui iš eksportuojančios šalies ar teritorijos per tranzito šalį; arba
- b) tranzito šalies muitinės išduotą pažymą, kurioje:
 - i) tiksliai aprašyti gaminiai;
 - ii) nurodytos gaminių iškrovimo ir perkrovimo datos ir atitinkamais atvejais laivų ar kitų naudotų transporto priemonių pavadinimai; ir
 - iii) paliudijamos sąlygos, kuriomis gaminiai laikomi tranzito šalyje; arba
- c) jei tokių dokumentų nėra, bet kuriuos įrodomuosius dokumentus.

*2 straipsnis***Eksporto sertifikatas EXP**

1. Įrodymai, kad laikomasi šio sprendimo 36 straipsnio nuostatų, pateikiami Eksporto sertifikatu EXP, kurio pavyzdys yra pateiktas priedėlyje.

2. Eksporto sertifikatą EXP išduoda eksportuojančios UŠT muitinė, gavusi eksportuotojo arba jo atsakomybe jo įgalioto atstovo prašymą raštu.

3. Šiuo tikslu eksportuotojas arba jo įgaliojotas atstovas užpildo Eksporto sertifikatą EXP, kurio pavyzdys yra pateiktas priedėlyje. Šios formos užpildomos pagal šio priedo nuostatas. Jei jos pildomos ranka, rašoma rašalu didžiosiomis raidėmis. Produktai aprašomi tam tikslui skirtuose langeliuose, nepaliekant tuščių eilučių. Jei langelis užpildomas ne visas, apačioje paskutinės aprašymo eilutės braukiamas horizontalus brūkšny, o tuščia vieta perbraukiama.

Eksporto sertifikato EXP prašymus eksportuojančios šalies ar teritorijos muitinė saugo mažiausiai trejus metus.

4. Eksportuotojas, prašantis išduoti Eksporto sertifikatą EXP, turi būti pasirengęs bet kuriuo metu eksportuojančios UŠT, kurioje išduodamas Eksporto sertifikatas EXP, muitinės prašymu, pateikti visus dokumentus, įrodančius, kad gaminiai, kuriuos ketinama eksportuoti, atitinka eksporto sertifikato EXP išdavimui keliamus reikalavimus.

Reikalaujama, kad eksportuotojai šioje straipsnio dalyje nurodytus patvirtinamuosius dokumentus saugotų mažiausiai trejus metus.

5. Eksportuojančios UŠT muitinė eksporto sertifikatą EXP išduoda, jei atitinkamus gaminius galima laikyti buvusiais laisvoje apyvartoje ir atitinkančiais kitas šio sprendimo 36 straipsnio nuostatas.

6. Išduodančioji muitinė imasi visų būtinų priemonių patikrinti prašyme pateiktos informacijos teisingumą. Tuo tikslu ji turi teisę paprašyti bet kokių įrodymų ir atlikti eksportuotojo sąskaitų patikrinimą ar bet kurį kitą, jos nuomone, tikslingą atlikti patikrinimą. Išduodančioji muitinė taip pat užtikrina, kad šio straipsnio 3 dalyje nurodyta forma būtų tinkamai užpildyta. Visų pirma, ji tikrina, ar gaminių aprašymui skirta vieta yra užpildyta taip, kad būtų galima išvengti bet kokios apgaulingų prirašymų.

7. Eksporto sertifikato EXP išdavimo data nurodoma sertifikato 11 langelyje.

8. Muitinė eksporto sertifikatą EXP išduoda ir įteikia eksportuotojui kuo greičiau po to, kai prekės buvo eksportuotos arba kai jų eksportas buvo užtikrintas.

*3 straipsnis***Eksporto sertifikato EXP dublikato išdavimas**

1. Tuo atveju, jei eksporto sertifikatas EXP pavagiamas, prarandamas ar sunaikinamas, eksportuotojas jį išdavusios muitinės gali prašyti išduoti dublikatą, parengtą remiantis jos turimais eksporto dokumentais.

2. Taip išduotas dublikatas turi būti patvirtintais vienu iš šių žodžių:

„DUPLICADO“, „DUPLIKAT“, „ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ“, „DUPLICATE“, „DUPLICATA“, „DUPLICATO“, „DUPLICAAT“, „SEGUNDA VIA“, „KAKSOISKAPPALE“.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas įrašas įrašomas į eksporto sertifikato EXP 7 langelį „Pastabos“.

4. Dublikatas, kuriame nurodoma originalo išdavimo data, įsilaikoma nuo tos datos.

4 straipsnis

Eksporto sertifikato EXP galiojimas

1. Eksporto sertifikatas EXP galioja keturis mėnesius nuo jo išdavimo datos eksportuojančioje UŠT, ir per tą laiką turi būti pateikiamas importuojančios šalies muitinėms.

2. Eksporto sertifikatai EXP, pateikiami importuojančios šalies muitinėms po paskutinės jų pateikimo datos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, gali būti priimti ir pagal juos taikomos priemonės tais atvejais, kai šių dokumentų nepateikimą iki paskutinės nustatytos datos galima pateisinti išimtinėmis aplinkybėmis.

3. Kitais pavėluoto pateikimo atvejais importuojančios šalies muitinė gali priimti eksporto sertifikatą EXP, kai iki minėtos paskutinės datos buvo pateikti gaminiai.

5 straipsnis

Eksporto sertifikato EXP pateikimas

Eksporto sertifikatas EXP pateikiamas importuojančios šalies muitinėms, laikantis toje šalyje taikytinų procedūrų. Minėtos muitinės gali reikalauti eksporto sertifikato vertimo ir taip pat gali reikalauti, kad kartu su importo deklaracija būtų pateiktas importuotojo pareiškimas, kad gaminiai atitinka šio sprendimo įgyvendinimui keliamas sąlygas.

ADMINISTRACINIO BENDRADARBIAVIMO PRIEMONĖS

6 straipsnis

Tarpusavio pagalba

1. UŠT Komisijai atsiunčia naudojamų antspaudų pavyzdžius kartu su muitinių, kompetentingų išduoti eksporto sertifikatus EXP, adresais, jei tie pavyzdžiai skiriasi nuo pavyzdžių, pateiktų pagal III priedo 31 straipsnį. UŠT atlieka vėlesnį eksporto sertifikatų EXP patikrinimą.

Eksporto sertifikatai EXP priimami, kad Komisija nuo tos dienos, kai gauna informaciją, galėtų taikyti numatytas priemones.

Komisija šią informaciją atsiunčia valstybių narių muitinėms.

2. Siekiant užtikrinti tinkamą šio priedo taikymą, UŠT ir Bendrija per kompetentingas muitinių administracijas padeda viena kitai tikrinti eksporto sertifikatų EXP autentiškumą ir šiuose dokumentuose pateiktos informacijos teisingumą.

7 straipsnis

Eksporto sertifikatų EXP patikrinimas

1. Vėlesnis eksporto sertifikatų EXP patikrinimas atliekamas atsitiktine tvarka arba kai importuojančios šalies muitinė turi pagrįstų abejonių dėl tokių dokumentų autentiškumo ar dėl to, kaip juose laikomasi šio sprendimo 36 straipsnio nuostatų.

2. Įgyvendindamos šio straipsnio 1 dalies nuostatas, importuojančios šalies muitinės eksportuojančios UŠT muitinėms grąžina eksporto sertifikatą EXP, atitinkamus prekybinius dokumentus arba šių dokumentų kopiją, nurodydamos atitinkamais atvejais paklausimo priežastis. Visi gauti dokumentai ir informacija, teigianti, kad informacija, nurodyta eksporto sertifikate EXP, yra neteisinga, persiunčiami, paremiant prašymą atlikti patikrinimą.

3. Patikrinimą atlieka eksportuojančios UŠT muitinės. Šiuo tikslu jos turi teisę reikalauti bet kurių įrodymų ir atlikti eksportuotojo sąskaitų patikrinimą ar bet kokią kitą, jų nuomone, tikslingą patikrinimą.

4. Jei importuojančios šalies muitinė, laukdama patikrinimo rezultatų, nusprendžia sustabdyti priemonių taikymą atitinkamiems gaminiams, pasiūloma importuotojui grąžinti gaminius, laikantis visų reikalingų atsargumo priemonių.

5. Muitinei, prašančiai atlikti patikrinimą, apie patikrinimo rezultatus pranešama kuo greičiau. Šiuose rezultatuose turi būti aiškiai nurodyta, ar dokumentai yra autentiški ir ar atitinkamus gaminius galima laikyti atitinkančiais šio sprendimo 36 straipsnio nuostatas.

6. Jei, pagrįstų abejonių atvejais, per dešimt mėnesių nuo prašymo atlikti patikrinimą dienos nėra atsakymo arba jei atsakyme nėra pakankamai informacijos, leidžiančios nustatyti atitinkamo dokumento autentiškumą arba kad ketinami eksportuoti produktai atitinka eksporto sertifikato EXP išdavimui keliamus reikalavimus, prašančioji muitinė, išskyrus išimties aplinkybes, atsisako taikyti priemones.

7. Kai atrodo, kad patikrinimo procedūra arba kita turima informacija rodo, kad nesilaikoma šio priedo nuostatų, UŠT savo iniciatyva arba Bendrijos prašymu skubiai atlieka atitinkamus tyrimus arba pasirūpina, kad jie būtų atlikti tokiems neatitikimams nustatyti ir užkirsti kelią. Tokiuose tyrimuose gali dalyvauti Komisija.

8. Kai dėl patikrinimo procedūrų kyla ginčas, kurio tarpusavy negali išspręsti patikrinimo prašančioji muitinė ir atsakinga už patikrinimą muitinė, arba kai ginčo metu iškyla klausimas dėl šio priedo išaiškinimo, ginčas perduodamas Muitinės kodekso komitetui, įsteigtam Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2454/93.

9. Visi ginčai tarp importuotojo ir importuojančios šalies muitinės sprendžiami pagal minėtos šalies teisės aktus.

*8 straipsnis***Nuobaudos**

Nuobaudos skiriamos bet kuriam asmeniui, kuris parengia arba pasirūpina parengti dokumentą, kuriame yra neteisinga informacija, leidžianti priimti gaminius kaip suteikiančius teisę jiems taikyti numatytas priemones.

kurie vežami per jų teritorijoje esančią laisvąją zoną, nebūtų pakeisti kitomis prekėmis ir su jais nebūtų atliktos kitos operacijos, išskyrus įprastas operacijas, skirtas neleisti jiems suprastėti.

*9 straipsnis***Laisvosios zonos**

UŠT ir valstybės narės imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad gaminiai, kuriais prekiaujama pagal eksporto sertifikatą EXP ir

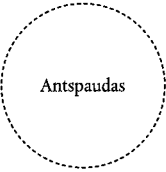
*10 straipsnis***Priedai**

Šio priedo priedėlis sudaro neatskiriamą jo dalį.

*Priedėlis***EXP.1 persiuntimo sertifikatas**

1. EXP.1 persiuntimo sertifikatas parengiamas tokia forma, kurios pavyzdys yra pateiktas šiame priede. Ši forma atspausdinama viena ar keliomis kalbomis, kuriomis yra parengtas šis sprendimas. Sertifikatai užpildomi viena iš šių kalbų pagal eksportuojančios valstybės vidaus teisės nuostatas; jei jie užpildomi ranka, rašoma rašalu didžiosiomis raidėmis.
2. Kiekvieno sertifikato matmenys yra 210×297 mm, jo ilgis gali būti didesnis 8 mm arba mažesnis 5 mm. Popierius turi būti baltas, paliekama pakankamai vietos įrašams, jame neturi būti mechaninių celiuliozės priemaišų, ir jo svoris turi būti ne mažesnis kaip 60g/m^2 . Fonas –rėminis ornamentinis piešinys, kuris leistų plika akimi pastebėti bet kokią klastotę, atliktą mechaniniu ar cheminiu būdu.
3. Eksportuojančios UŠT kompetentingos institucijos gali pačios spausdinti formas arba pavesti jas spausdinti patvirtintai spaustuvei. Pastaruoju atveju ant kiekvienos formos turi būti nuoroda į tokį patvirtinimą. Ant formos turi būti spaustuvės pavadinimas ir adresas arba ženklas, pagal kurį galima identifikuoti spaustuvę. Ji taip pat turi turėti atspausdintą ar neatspausdintą serijos numerį, pagal kurį būtų galima ją identifikuoti.

PERSIUNTIMO SERTIFIKATAS

1. Eksportuotojas (vardas, pavardė (pavadinimas), išsamus adresas, šalis)		EXP.1		Nr. A 000.000	
		Prieš pildydami šią formą, perskaitykite pastabas kitoje lapo pusėje.			
		2. Sertifikatas naudojamas preferencinėje prekyboje tarp ir (įrašykite atitinkamas šalis, šalių grupes ar teritorijas)			
3. Gavėjas (vardas, pavardė (pavadinimas), išsamus adresas, šalis) (Pasirinktinai)		4. Produktų kilmės šalis, šalių grupė ar teritorija		5. Paskirties šalis, šalių grupė ar teritorija	
6. Informacija apie transportą (Pasirinktinai)		7. Pastabos			
8. Prekės numeris; ženklai ir numeriai; pakuočių skaičius ir rūšis ⁽¹⁾ ; prekių apibūdinimas		9. Bendra masė (kg) ar kitais matais (litrais, m ³ ir t. t.)		10. Sąskaitos faktūros (Pasirinktinai)	
11. MUTINĖS PATVIRTINIMAS Eksporto dokumentas ⁽²⁾ Deklaracija patvirtinta Forma Nr.: Muitinė: Išdavusioji šalis ar teritorija: Data: (Parašas)				12. EKSPORTUOTOJO DEKLARACIJA Aš, toliau pasirašęs, pareiškiu, kad pirmiau aprašytos prekės atitinka šio sertifikato išdavimui keliamas sąlygas. Vieta ir data (Parašas)	

⁽¹⁾ Jei prekės nesupakuotos, nurodyti vienetų skaičių arba atitinkamai užrašyti „nesupakuotos“.

⁽²⁾ Užpildyti tuo atveju, jei to reikalauja eksportuojančios šalies ar teritorijos nuostatai.

PERSIUNTIMO SERTIFIKATO PRAŠYMAS

1. Eksportuotojas (vardas, pavardė (pavadinimas), išsamus adresas, šalis)	EXP.1 Nr. A 000.000	
3. Gavėjas (vardas, pavardė (pavadinimas), išsamus adresas, šalis) (Pasirinktinai)	2. Sertifikatas taikomas preferencinėje prekyboje tarp ir (įrašykite atitinkamas šalis, šalių grupes ar teritorijas)	
6. Informacija apie transportą (Pasirinktinai)	4. Produktų kilmės šalis, šalių grupė ar teritorija	5. Paskirties šalis, šalių grupė ar teritorija
8. Prekės numeris; ženklai ir numeriai; pakuočių skaičius ir rūšis ⁽¹⁾; prekių apibūdinimas	7. Pastabos	
	9. Bendra masė (kg) arba kitais matais (litrais, m³ ir t. t.)	10. Sąskaitos faktūros (Pasirinktinai)

⁽¹⁾ Jei prekės nesupakuotos, nurodyti vienetų skaičių arba įrašyti „nesupakuotos“.

EKSPORTUOTOJO DEKLARACIJA

Aš, toliau pasirašęs kitoje lapo pusėje aprašytų prekių eksportuotojas,

PAREIŠKIU, kad prekės atitinka pridedamo sertifikato išdavimui keliamus reikalavimus;

NURODAU toliau aplinkybes, dėl kurių šios prekės atitinka nurodytus reikalavimus:

.....

.....

.....

.....

PATEIKIU šiuos patvirtinamuosius dokumentus ⁽¹⁾:

.....

.....

.....

.....

ĮSIPAREIGOJU atitinkamų institucijų prašymu pateikti visus įrodymus, kurių tos institucijos gali reikalauti pridedamo sertifikato išdavimui, ir įsipareigoju prireikus minėtoms institucijoms leisti patikrinti visas savo sąskaitas ir pirmiau minėtų prekių gamybos procesus;

PRAŠAU išduoti šioms prekėms pridedamą sertifikatą.

.....
(Vieta ir data)

.....
(Parašas)

⁽¹⁾ Pavyzdžiui, importo dokumentus, judėjimo sertifikatus, sąskaitas faktūras, gamintojo deklaracijas ir t. t., susijusias su gamyboje naudojamais gaminiais arba į tą pačią valstybę reeksportuotomis prekėmis.

V PRIEDAS

EURO-INFO KORESPONDENCIJOS CENTRAI (EIKC)

EIKC paskirtis:

UŠT atžvilgiu *Euro-info* korespondencijos centrų (EIKC) užduotis:

- platinti Bendrijos informaciją UŠT įmonėms,
- rinkti ir *Euro-info* centrams (EIC) perduoti informaciją iš UŠT, kuri gali būti naudinga Europos mažosioms ir vidutinėms įmonėms,
- atsakyti į UŠT įmonių bendrus, teisės, administracinius ir statistinius klausimus apie Europos Sąjungą,
- atsakyti į Bendrijos įmonių bendrus, teisės, administracinius ir statistinius klausimus apie UŠT.

Siekdama geriausio abipusio bendradarbiavimo keičiantis informacija, Komisija užtikrina, kad Bendrijos įmonėms būtų prieinama to paties tipo informacija ir tos pačios konsultacinės bei paramos paslaugos, susijusios su UŠT, kaip ir UŠT įmonėms Bendrijos teikiamos paslaugos.

Priemonės ir paslaugos

Korespondencijos centrams siekiant tinkamai atlikti savo darbą, jiems turi būti prieinamos šios priemonės ir paslaugos arba jie turi jas įsigyti:

- a) dokumentacija: parinkti dokumentai, kurie sudarytų pagrindinį bibliotekos rinkinį (įsigytinas); įsigijimo sąlygos ir kaina;
- b) speciali programinė įranga (įsigytina) informacijai apie specialias problemas sudaryti ir valdyti, atlikti paieškas jau esamoje informacijoje ir esamuose dokumentuose bei duomenų bazėse;
- c) duomenų bazės: prieinamų duomenų bankų sąrašas (už kuriuos reikia mokėti); prisijungimo sąlygos ir kaina;
- d) mokymas: savarankiško mokymosi kursai (įsigytini), mokymo kursų tvarkaraštis (specialūs Bendrijos klausimai, EIC darbas), mokami mokymo kursai, kaip naudotis duomenų bazėmis, ir metinės visų EIC ir EIKC konferencijos (visos šios veiklos, kelionių ir apsigyvenimo išlaidas apmoka EIKC);
- e) galimybė pasiekti centrinių administracijų informacijos darbuotojus, kurie teikia atsakymus į informacijos su Bendrija susijusius klausimus prašymus;
- f) prieiga prie kapitalizacijos duomenų bazės per VANS: šioje EIC tinklo duomenų bazėje yra klausimai ir atsakymai daugiausia apie Bendrijos reikalus;
- g) elektroninis paštas: EIKC turi turėti prieigą prie elektroninio pašto sistemos, visų pirma prie EIC tinklo aplinkos.

Įsteigimo procedūros

1. Prašymus įsteigti korespondencijos centrą ir išrinkti priimančią struktūrą Komisijai turėtų siųsti šalies ar teritorijos kompetentingos institucijos šio sprendimo 59 straipsnyje numatytais kanalais.
2. EIKC ir Komisija sudaro susitarimą, numatantį, *inter alia*, pakankamus žmogiškuosius, materialius ir finansinius išteklius.

Priimančios struktūros parinkimo kriterijai

Renkant EIKC priimančias struktūras pareiškėjas, taikomi šie kriterijai:

- struktūros pareiškėjos patirtis padedant ir konsultuojant įmones, į mažų ir vidutinių įmonių verslą orientuota pažiūra,
- verslo sektoriaus atstovavimas šalyje ar teritorijoje pareiškėjoje,
- Europos reikalų išmanymas,
- noras ir sugebėjimas užtikrinti paslaugų abipusiškumą UŠT ir Bendrijos įmonėms,
- finansinio savarankiškumo potencialas,
- noras samdyti centro darbuotojais žmones, gerai kalbančius anglų ar prancūzų kalbomis ir turinčius darbo su kompiuteriu patirtį,
- turėjimas kompiuterių ir ryšių įrangos, kuri atitinka specifikacijas,
- įsipareigojimas atitinkamais atvejais kartu su kitais tinkle esančiais EIC ar EIKC vienodai tarnauti visoms mažoms ir vidutinėms įmonėms be jokios diskriminacijos jų statuso ar sektoriaus pagrindu.